ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

БРОЈ 1443

8 динара

24.8.1979. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XL

КОМПЛЕТАН СТРИП

ЏЕПНА АРМИЈА

Веровали или не!

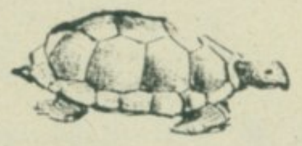

РЕВОЛВЕРАШИ

С ДИВЉЕГ ЗАПАДА **НИКАД НИСУ ПУЦАЛИ ИЗ ДВА РЕВОЛВЕРА ИСТОВРЕМЕНО!** ДРУГИ РЕВОЛВЕР НОСИЛИ СУ САМО КАО РЕЗЕРВУ.

КАМЕНИ **ГОСПОДАР И ГОСПОДАРИЦА ЗВЕРИ** У ДОЛИНИ ГОРЕМ У ТУРСКОЈ ВАЈАРСКО СУ ДЕЛО ПРИРОДЕ.

ПРВА ФАРМА

КОРЊАЧА

НА СВЕТУ УРЕБЕНА ЈЕ 1968. ГОДИНЕ НА КАЈМАНСКИМ ОСТРВИМА У КАРИПСКОМ МОРУ.

ТОМ ДИРИНГЕР

ИЗ НОРВОКА (САД) ЗА 24 ЧАСА БАЦИО ЈЕ 14500 ПУТА ЛОПТУ ЗА КОШАРКУ И ПОСТИГАО 13208 КОШЕВА (15. И 16. ЈУЛА 1978. ГОДИНЕ).

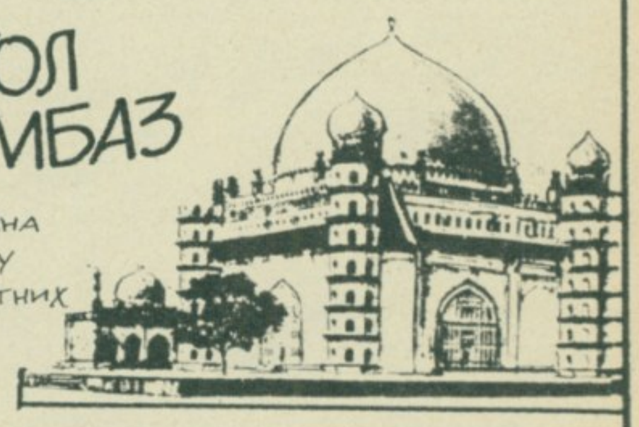

ЛЕПЕ ВЕШТИЦЕ

ЗА ВРЕМЕ ЕЛИЗАБЕТЕ I (1558-1603) СВАКА ЖЕНА У ЕНГЛЕСКОЈ КОЈА БИ НАВЕЛА НА БРАК НЕКОГ МУШКАРЦА ПОМОЋУ ШМИНКАЊА, ВИСОКИХ ПОТПЕТИЦА ИЛИ ПЕРИКЕ **-КАЖЊАВАНА ЈЕ КАО ВЕШТИЦА.**

ГОЛ ГУМБАЗ

ГРОБ СУЛТАНА МОХАМЕДА АЛИ ШАХА У БИЏАПУРУ (ИНДИЈА) ИМА ПОД ОД 1700 КВАДРАТНИХ МЕТАРА – **НАЈВЕЋИ НА СВЕТУ КОЈИ ЈЕ ПОКРИВЕН ЈЕДНОМ ЈЕДИНОМ КАМЕНОМ КУПОЛОМ.**

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● **за оне који држе псе само зато да би их они приморали да се што више крећу, један досетљиви њујоршки трговац измислио је „невидљиве псе“ које продаје за само 36 динара. Власник оваквог пса једноставно држи специјалну узицу у руци**

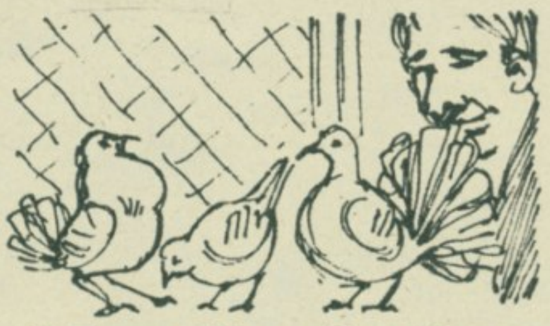
и, шетајући, може лепо да замишља како води свог љубимца. То је, према тврђењу трговца и веома практичан изум јер у шетњу не мора да се носи и лопатица за скупљање псећег измета, што је иначе обавезно у Њујорку.

● **ласте су прави космополити и једино нису успеле да се населе у поларним подручјима (иако се једна врста гнезди у области Арктика), на удаљеним острвима и на Новом Зеланду. Познате су као велике селице: израчунато је да неке од њих прелете и по 40 хиљада километара годишње.**

● **посматрајући како се у његовом бокалу креће једна црвена рибица, француски механичар Фредерик Соваж је 1833. године изумео елису која се користи за парне бродове.**

● **Бугарин Кирил Радев бави се укрштањем голубова. До сада је успео да добије шеснаест различитих врста ових птица, а најлепши примерак му је онај чији је распон крила 108 сантиметара.**

● **мачка је била прогоњена животиња у средњем веку. Папа Иноћентије III проклео је мачке и људе који су их држали у кући. У Немачкој је, на пример, убијено неколико хиљада људи само зато што су хранили мачке. Сматрало се да су мачке, нарочито црне, одржавале везе са ђаволом.**

● **првим великим заступником вегетаријанства сматра се Исак Њутн који је 1911. године објавио књигу у којој је тврдио да треба узимати само биљну храну, а жеђ гасити искључиво водом.**

● **приликом ископавања старог града Га-Сура, који се налазио три стотине двадесет километара северно од Вавилона, пронађена је и једна глинена плочица на којој је нацртана мапа. Процењено је да је ова карта стара око 4 хиљаде година.**

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

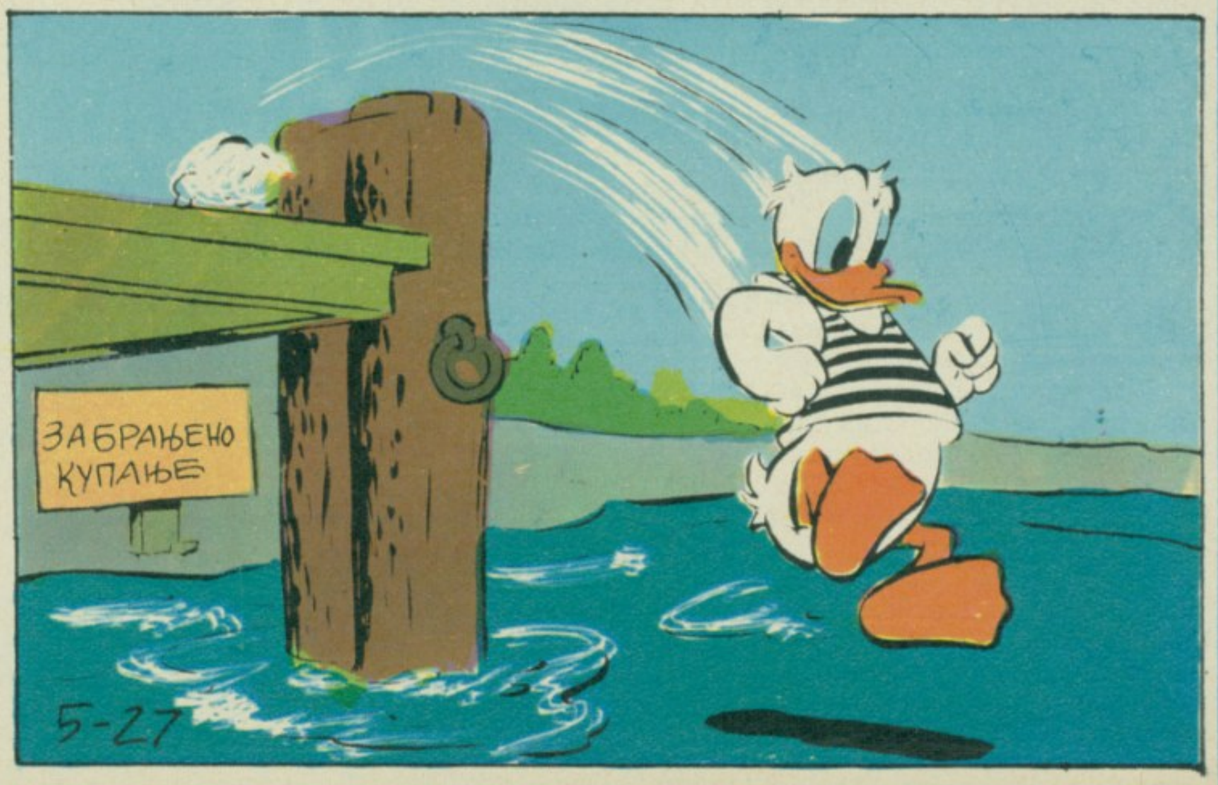

Copyright © 1979
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

ХЕРОЈИ 6. АПРИЛА

ЕСКАДРИЛА У

— НЕМЦИ ИЗ БУГАРСКЕ! БОМБАРДЕРИ И ЛОВЦИ! — ЗАЧУЛО СЕ СА ОСМАТРАЧНИЦЕ. НЕПРИЈАТЕЉСКИ АВИОНИ НАДИРАЛИ СУ У РОЈЕВИМА, А КАПЕТАН ЈЕРМАКОВ ИМАО ЈЕ ИЗРИЧИТО НАРЕЂЕЊЕ ДА НЕ УЗЛЕЋЕ.

Помоћни аеродром Режановачка коса код Куманова 6. априла 1941. године, нешто после четири часа у зору.

Ловачки апарати „хокер фјури" били су шаторским крилима заштићени од влаге. Пилоти су ту ноћ преспавали у земуницама у пуној ратној спреми: у комбинезонима, с тешким летачким чизмама на ногама. Без ичијег наређења држали су се „приправности бр. 1" — **нису се раздвајали** од својих машина.

Ту ноћ у граду су провели једино поручник Канашић и потпоручник Пешић на свадби једног другa, али су се и они пре освита дана вратили на аеродром.

Тек што су се Канашић и Пешић нашли међу авионима, одјекнуо је знак за узбуну и у истом трену зачуло се с осматрачнице:

— Немци из Бугарске! Бомбардери и ловци!

Тренутак касније, истрчао је командир 111. ескадриле, капетан Војислав Поповић.

— Ескадрила, за мном! — викнуо је. **— У апарате!**

Пилоти су потрчали, тетурајући се, још сањиви. У ваздуху се већ чуло брујање непријатељских авиона. Механичари су упалили моторе. Први „кокер фјури" је узлетео.

Капетан Константин Јермаков командир 112. ескадриле, пред земуницом је у очајању стезао шаке, гушио псовке. Малочас је из штаба V ловачког пука, од заменика команданта мајора Фрање Цале, у кога је одавно сумњао да је немачки човек, стигло наређење да његова ескадрила не сме да полети.

„Месершмити" су већ дохујали над аеродром. **Како су нас само пронашли?** упитао се Јермаков и одмах нашао одговор **— уз помоћ оних који мојој ескадрили забрањују да узлети.**

ПОСЛЕДЊА ПОЧАСТ КОМАНДИРУ

Митраљези су почели да штекћу. Већина „кокера" 111. ескадриле још се котрљала преко писте. Напад је дошао изненада.

Јермаков је узбуђено посматрао како његов друг Поповић у безумном старт-виражу гони своју машину у сусрет непријатељу. Тек што се дигао на педесетак метара један „Ме-109" га је прецизним рафалом распарао дуж трупа. Свестан да му је куцнуо последњи час, капетан Поповић је тешко оштећену машину усмерио у најближи двомоторни „Ме-110" и забио се у њега. Оба авиона пала су у пламену.

Јермаковљеве мишице одапеле су се као тетиве на сувише затегнутом луку:

— Проклети петоколонаши! — викнуо је. **— Ескадрила, за мном! У ваздух!**

То више није била ни заповест ни позив. Тај избезумљени, уврежени, очајнички крик узбудио је као усијана игла све пилоте 112. ескадриле.

Нека иде доврага и наређење из Штаба и сви они укочени издајнички штапски пацови! Ово је час умирања да би савест, понос и другарство трајали! Брзо горе, у гладијаторску арену, у помоћ друговима чија су крила прорешетана, подсечена.

Неколико југословенских апарата догоревало је на земљи. Сви остали били су у ваздуху. Капетан Јермаков је у полетању једним дугим рафалом управљеним одоздо у труп најближег противника одао последњу почаст убијеном командиру 111. ескадриле.

У том истом часу рафал немачког ловца прорешетао је авион наредника Ратомира Милојевића Ралета и он се сручио на земљу.

ПОГИНУО СВАКИ ДРУГИ

Није то била битка. То је било убијање. „Месершмити" су долетали у групама са свих страна, појили се над Режановачком косом и хладнокрвно, организовано, бројно далеко надмоћнији, уништавали југословенске пилоте који нису стигли ни да се попну на висину довољну за борбено маневрисање. Убицама су се могли супротставити само храброшћу.

Појединачно и беспримерно јуначки борили су се наши ловци у безизгледним окршајима. Једанаест Југословена насртало је на бар четири пута бројнијег непријатеља. И падали су, један за другим.

Наредник Јефта Арсић остао је без муниције. Добрих десет минута бежао је пред рафалима, настојећи да крилом закачи неког противника, али су га митраљеска зрна зауставила пре него што је у томе успео.

За њим је у пламену о расквашену ледину тресnuо већ смртно рањени командир 112. ескадриле Константин Јермаков. За њим

Једне недеље у марту ове године Питеру Устинову додељена је Нобелова награда, али не у Стокхолму већ у Паризу и то зато — што уме да се смеје и да засмејава друге.

Педесет осмогодишњак коме се давно, ко зна кад, у сећање урезао поглед на кокошке којима заврћу шије и сањао је земљу Устиновију у којој изнад свих, и под претњом одговарајуће казне, мора да се поштује закон који забрањује овакве и сличне суровости.

С временом се тај, давно доживљени ужас претворио у свеопшту бригу за угрожене и немоћне, пре свега за децу. Она су прва брига исањане земље Устиновије, а њен творац и једини „становник" замера стварном свету **„што на децу годишње троши оно-лико колико свака два-три сата потроши на наоружање.** Према статистичким подацима, за сваког човека на свету произведено је по 15 тона експлозива. Поставља се само питање како да им се овај товар достави, али на томе се ради" — протестује овај глумац, писац, режисер, костимограф, сценограф и ко зна шта још не, јер тешко је ставити тачку иза његових занимања, који је постао и амбасадор УНИЦЕФ-а (Фонда Уједињених нација за помоћ деци).

Кано надоннадити пропуштено?

Док једни живе у изобиљу, многима недостаје и оно најосновније за живот. Теоретски, свет располаже резервама хране за све, али пола милијарде људи — од тога већину чине деца — жртва је недовољне исхране, а још 2 милијарде становника Земље може да се сврста у категорију потхрањених. У Индији, на пример, деца до 5 година добијају дневно испод 500 калорија, уместо 1350 колико је потребно за нормалан раст и развој.

Од укупног броја деце у овој земљи, где се сваког секунда и по роди једно дете, половина их живи на селу, у условима крајње беде, испод границе овде зване сиромаштво. Због слабе исхране сваког месеца умре око 100 хиљада деце. Није свуда у свету тако. Док се у индустријализованим земљама, као

ВАЗДУХ!

је оборен наредник Ледар. Искочио је некако из запаљеног авиона и очајнички се ваљао по влажној земљи, настојећи да угаси комбинезон у пламену.

Поручник Пешић имао је среће. Оборен, успео је да се без рана извуче из машине и замакне за оближње узвишење. Његов добар пријатељ потпоручник Милутин Перовић није био те среће. Извукао се из обореног авиона, али је после неколико минута умро од задобијених рана. У истом часу погинуо је и наредник Верољуб Стојадиновић.

После двадесетак минута огорченог ваздушног кркљанца, од југословенских пилота у ваздуху је био још једино поручник Милорад Танасић. Рањен, крварећи на неколико места, док му се свест мрачила, управљао је командама, притискао обараче, избегавао ударце и задавао их. Опколили су га са свих страна. Митраљески и топовски меци бубњали су по крилима његове машине.

Више није имао куда. Свуда око њих севале су митраљеске цеви, а он није имао снаге ни да притисне окидач.

Тада му је преостало само још једно. Последњом снагом тела и свести енергичан удар по командној палици. Његов авион се у једној дивљој, оштрој еволуцији залетео на најближег Немца и повукао га са собом у смрт.

Битка над Режановачком косом била је завршена.

А. Р.

ЛО ЈЕДНА ГОДИНА

Детету су неопходни добра храна, лекови, вакцине, школа. На жалост, родитељска љубав многима је све што имају.

последица недовољне исхране мајки, рађа 2 до 3 одсто деце чија је тежина испод границе нормале (2,5 кг.), у земљама у развоју тај процента је између 20 и 30.

Исхрана није једини проблем деце света. Медицинска нега доступна је по негде само једном од двадесеторо деце. А детету су неопходни добра храна, лекови, вакцине, школа. На жалост, родитељска љубав многима је све што имају. Друштвена брига о деци затајила је у многим земљама. Негде је, опет, тешко надокнадити и исправити оно што је у прошлости пропуштено. У Латинској Америци, на пример, од 100 малишана који започну основно школовање само 10 успе и да га заврши.

Нужда закон мења

И образовање деце у Индији невесела је прича. Од стицања независности 1949. године до данас на школство је утрошена сума од 60 милијарди динара. Овим новцем школовано је око 180 милиона ученика у око 800 хиљада школа, што ипак није довољно.

Дневно се у Индији на школовање једног детета троши по 1 динар — то је 50 пута мање него, на пример, у Јапану. И поред свих напора и улагања у школство, 60 одсто деце изнад 10 година је неписмено, 20 одсто деце из сиромашнијих породица никада нису видели учионицу, а од 10 дечака и девојчица који пођу у школу само једно стиже на високе школе.

Шта се збива са децом која су напустила или никада нису похађала школу? Према попису из 1971. године у Индији је било око 150 хиљада деце просјака, а око 30 милиона малишана је радило, иако закон забрањује запошљавање деце. Но, нужда закон мења и овде и свуда у свету. Широм земље милиони најмлађих зарађују на разне начине — причуваће на паркингу кола док се власник не врати из куповине, за безначајну суму понеће неком пакете из продавнице...

За више од 10 часова свакодневног напорног рада деца у граду добијају од 25 до 50 рупија (између 60 и 120 динара) месечно.

Глад прети

Ако се у свету ништа не предузме да сва деца имају бар најосновније, а то је храна, будућност ће бити још црња. Услед невероватног пораста становништва никада већи број деце није био жртва сиромаштва него данас. Демографске прогнозе кажу да ће до 2000. године свет имати 6 милијарди и 257 милиона становника. Само 250 милиона беба имаће ту срећу да се и роди у индустријски развијеним земљама. Преостале 2 милијарде родиће се тамо где је и данас најтеже — у неразвијеним или земљама у развоју.

Једна од првих земаља која је свету указала на проблеме најмлађих је Индија. Још 1950. године Кришна Менон, тадашњи амбасадор ове земље у Уједињеним нацијама, предложио је светској организацији да прогласи Годину детета.

Његова земља прва је дала и прилог фонду намењеном најмлађим — 100 хиљада долара. Међународном годином детета проглашена је ова, 1979. Сврха иницијативе ОУН-а није да буди успавану савест човечанства само у ових 12 месеци. Када би оних 5 милиона долара које сваког минута даје на наоружање одвојио за децу, свет би заиста постао земља Устиновија, али не исањана, већ стварна, у којој се кокошкама не завршу шије и где има довољно хране, школа, играчака и срећног детињства за све најмлађе.

Н. Сташић

Када би сва деца света, млађа од четрнаест година, стала једно другом на рамена, могла би три и по пута да премосте раздаљину од Земље до Месеца.

ПОЗНАТЕ УЛИЦЕ
СТРАДУН

Страдун или Плаца, главна градска артерија Дубровника и једна од најлепших и најнеобичнијих улица, некада је био канал око којег су се пружале баре пуне комараца. Тај канал служио је и као продужетак градске луке. Касније је насут и 1468. поплочан, а од 13. века, када је донет Статут о санитарним мерама у граду, њим иде главни колектор канализације.

Са обе стране ове 292 метра дугачке улице раније су се налазиле трговине. Дрвене куће замењене су средином 14. века каменим зградама. Како је Страдун лежао на нестабилној подлози, највише је и страдао у катастрофалном земљотресу 1667. године. После тога је Република, по нацртима римског градитеља Черутија, подигла на Плаци шест једнаких кућа. Остале зграде које су затим подизали имућнији и виђенији Дубровчани морале су да по изгледу буду „узорне куће", о чему је бринуло Вијеће, које је и одобравало нацрте здања на Страдуну.

Редак је гост Дубровника који бар једном не прође Страдуном. Некада су њим шетали Херцег Стјепан, Евлија Челеби, разни принчеви, кнежеви и владари, а доцније Вили Брант, холандска краљица Јулијана, Жан-Пол Сартр, Јехуди Мењухин, Питер Устинов, Ричард Бартон, Елизабет Тејлор, Габријел Гарсија Маркес... Страдун или Плаца познат је широм света.

ЗЕЛЕНЦИ ОТКУЦАВАЈУ

ЗАБРАЊЕНО НАМ ЈЕ ВАРАТИ — На северној страни Трга Лужа, преко пута Орландовог стуба, уздиже се прекрасна палата Спонза. Како је у Републици крајем 15. и почетком 16. века цветао увоз и извоз, Вијеће умољених је 1513. донело одлуку да се у близини луке сагради нова зграда за процену робе и царињење. Из рада нацрта за ову, данас једну од најлепших грађевина на нашој обали, поверена је Пајскоју Миличевићу. Спонза је грађена од 1516. до 1522. године, а врхунске клесарске радове извео је Корчуланац Јосип Андријић са браћом Марком и Петром. Ово здање се повремено називало и Дивона (од италијанског dogana, што значи царинарница), а у њој је била смештена и ковница новца, државна благајна, банка и фонтик — установа за процену робе. У фронталној ложи данас се налазе оригинали „зеленаца", дрвених фигура које су откуцавале часове на Градском звонику и стари механизам сата са овог торња. Ту је и латински натпис који у преводу гласи: „Забрањено нам је варати и варати на мјери, и док ја важем робу, са мном важе сам бог". На спратовима Спонзе је Државни архив Дубровачке Републике чији фонд садржи око 2 милиона и 700 хиљада писаних страна разних докумената, исправа и уговора.

МАЈСТОРИЈА ПЕТРА АНДРИЈИЋА — На самом почетку Страдуна, кад се прође кроз позната Врата од Пила, са леве стране, стешњена између градских зидина и фрањевачког самостана, налази се црква Св. Спаса. Ову изузетно складну црквицу градио је од 1520. до 1528. године чувени мајстор Петар Андријић, корчуланski клесар чије рукотворине у камену стоје и данас на Кнежевом двору и многим другим палатама и летњиковцима. Грађена је у стилу ломбардијске ренесансе са примесама готике, а по угледу, вероватно, на Шибенску катедралу.

МЕСТО ЗА НАРЕДБЕ И КАЗНЕ — Трг Луже одувек је био средиште јавног живота Дубровника. Зато је ту 1418. године постављен Орландов стуб са уклесаним ликом ратника, рад вајара Антуна Дубровчанина. Како је Дубровник дуго био трговачки град, односно слободна република, овај стуб са фигуром легендарног витеза Орланда, имао је и практичну намену. Наиме, десница ратника до лакта, уклесана и у подножју стуба, била је службена мера за дужину — лакат — у Дубровачкој Републици. На овом стубу вековима се вијорила застава Републике са натписом Libertas — слобода — и ту се саопштавале наредбе, одржавале разне свечаности или извршавале казне. Јер, вишевековна парола слободног Дубровника била је OBLITI PRIVATORUM PUBLICA CURATE — Заборавите своје личне бриге, брините се за јавне послове.

ВЕКОВЕ

ЗВОНА ЗА ВЕЋА РЕПУБЛИКЕ — Источну страну Луже затварају Ложа звонара, Градски звоник и зграда Главне страже. Звонима са Ложе звонара, која је сагрђена 1463, срушена средином 19. века због градње стана за аустријског команданта места, да би била обновљена 1952. године, сазивала су се већа Републике и најављивале узбуне. Године 1444. спомиње се у документима градња Градског звоника. Тада се Лука, син адмирала Михоча, обавезао да ће изградити металну плочу за часовник, а испод ње показивач Месечевих мена и две дрвене људске фигуре („зеленце“) које ће откуцавати часове. У бронзи их је излио непознати мајстор 1478. када је обновљен сат, а извесни Михаило из Фиренце салио ново звоно. Данашње звоно, тешко две хиљаде килограма, потиче из 1506. године и дело је Ивана Крститеља Рабљанина. У приземљу, где се сада налази позната Градска кафана, некада је био огроман арсенал у који су могле да се склоне чак четири галије!

Текст: **И. Лончар**
Снимци: **М. Вујовић**

ДРАМАТИЧНИ СЕКУНД

ЈУРИШ НА МИЉУ СНОВА

ДО САМОГ ПОЧЕТКА ТРКЕ РОЏЕР БАНИСТЕР НИЈЕ МОГАО ДА ОДЛУЧИ ДА ЛИ ДА ИДЕ НА ОБАРАЊЕ РЕКОРДА. ЈАК ЕНГЛЕСКИ ВЕТАР КВАРИО МУ ЈЕ ПЛАНОВЕ.

Шестог маја 1954. године Енглез Роџер Банистер налазио се пред животном одлуком: да ли да покуша да стазу од једне миље (1669 метара) претрчи за мање од четири минута и постане **први човек** коме је то пошло за руком?

Две године раније, на Олимпијади у Хелсинкију, Банистер није успео да освоји медаљу, али је зато научио да 35 минута, колико је дневно тренирао, нису довољни за стицање највишег спортског признања.

Банистер је болну лекцију добро запамтио — овога пута био је у много бољој форми. По мишљењу свога тренера Франца Штампфла, довољно доброј да миљу претрчи у времену од 3 минута и 56 секунди!

ДА ГА НЕ ПРЕТЕКНУ

На дан трке у Оксфорду, годишњег надметања између спортиста овог универзитета и чланова Аматерског атлетског удружења коме је Банистер припадао, он је читаво јутро и рано поподне провео у лондонској болници „Сент Мери" у Падингтону спремајући завршни испит којим је стицао звање доктора.

На путу до Оксфорда, из воза је посматрао дрвеће и оно што је видео није му се нимало допадало. Ветар је, као и обично у Енглеској, био прејак.

Сви тркачи знају колико отпор ветра утиче на резултат. Банистер је, познајући физиологију, тога био још више свестан. У возу је постајао све нервознији — није могао да се отргне мисли колико је човечији организам осетљив на све спољашње утицаје. А у трци која га је чекала радило се о делићима секунда.

На двадесет минута пре почетка трке Банистер још није могао да одлучи да ли да јуриша на рекорд. Разговарао је са Крисом Брашером и Крисом Чатавејем, момцима који су, буде ли ипак решио да иде на рекорд, били ту да му помогну. Њихов задатак био је да га „вуку", односно да трче са њим олакшавајући му да одржава темпо. Те вечери ни они ни тренер Штампфл нису могли да га посаветују. Одлуку је морао да донесе сам.

Банистер је могао да одложи покушај обарања рекорда и једноставно сачека неко летње вече са бољим временским условима. Тако би се, бар за неко време, ослободио и психолошког притиска. Могао је, али је знао да се тих дана још два врсна атлетичара спремају да претрче миљу за мање од четири минута.

Један од њих, Аустралијанац Џон Ленди, тренирао је у Шведској и само чекао неко мирно вече, можда једино што му је недостајало да „миљу снова" први претрчи за мање од 4 минута. С оне стране Атлантика, у Калифорнији, Американац Вес Санти већ је постигао време од 4 минута, 2 секунда и 4 десетинке. Калифорнијска клима ишла му је наруку да евентуално претекне и Банистера и Ленда.

И тако, неколико минута пре почетка трке, по глави Роџера Банистера непрестано се вртела иста мисао: **да ли вечерас, или други пут.**

Одговор је добио од заставе на оближњој цркви. Читав сат платно је било затегнуто од јаког ветра и наспрам неба оцртавале су се његове правилне, правоугаоне контуре. А онда је, одједном, застава залепршала, мало се опустила и изгубила правилан геометријски облик. Ветар је ослабио.

ИСКУШЕЊЕ ТРЕЋЕГ КРУГА

Од тог часа Банистер је тачно знао шта да ради: читаве зиме, за време свакодневних тренинга са Брашером и Чатавејем, до детаља су се договарали како да победе миљу.

Требало је да њих двојица трче са њим не само да би му помогли да одржи темпо, већ и да би га, колико-толико, штитили од ветра. Прва два круга стазе испред њега ће трчати Брашер, а затим ће овога на челу заменити Чатавеј. Тренутак када ће прећи у спринт и сам наставити до циља — морао је на лицу места да одабере сам Банистер.

Брашер се и данас са узбуђењем сећа онога што је преживљавао пошто је Банистера препустио Чатавеју:

— Био сам „врућ" од трке и чинило ми се да му Крис даје погрешан темпо. У једном тренутку чак сам и викнуо: Брже, брже!

Брашер је убрзо увидео да је у заблуди. Прву половину стазе претрчали су за минут, 58 секунди и 5 десетинки.

Пред њима се налазио трећи круг, камен спотицања за кондицију атлетичара — аматера оног доба. Баш на том делу стазе напуштала би их снага. Али њих двојица су и тај круг претрчали истим темпом.

Три четвртине стазе савладано је за нешто испод три минута.

У том часу Банистерово изнурено тело одједном се, као да је кроз њега изненада прострујала нова снага, одлепило од пратилаца.

НОГЕ ГА НЕ НОСЕ

Групица гледалаца која се те вечери нашла на Ифли роуд стази у Оксфорду можда и није била свесна да присуствује историјском догађају, али су се чули узвици неверице, а потом одушевљења док је Роџер Банистер продуженим убрзаним корацима грабио ка циљу.

На последњих педесет јарди (око 45 метара) стазе, чекала га је и последња препрека — све теже је долазио до даха а ноге га, тако му се бар чинило, нису носиле ни сантиметар ближе циљу.

Ма шта Роџер Банистер мислио у тим последњим, одлучујућим тренуцима — те вечери је временом од 3 минута, 59 секунди и 4 десетинке оборио светски рекорд. Био је за секунд бржи од дотадашњег рекордера Швеђанина Гуна ра Хега. Групица људи у кишним мантилима одушевљено га је сачекала на циљу.

Чар тог историјског секунда није био само у обарању једног рекорда. Човек је, први пут у историји атлетике, успео да претрчи миљу за мање од 4 минута! Вест из Оксфорда пренеле су све радио-станице света као прворазредну сензацију питајући се где су границе људских моћи. Многи наши читаоци средње и старије генерације вероватно се сећају тог дана.

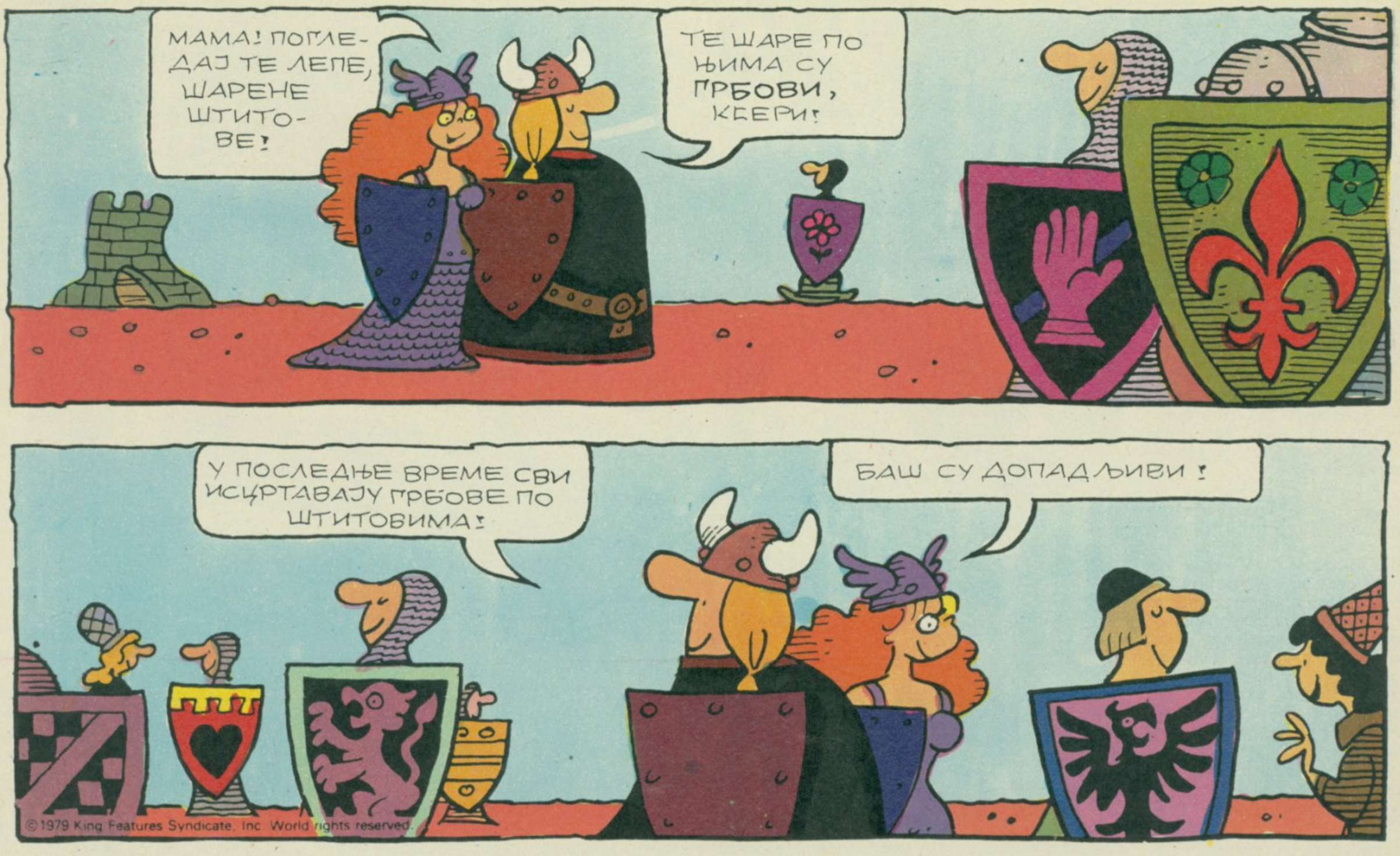
Садашњи рекорд у трчању на једну миљу износи 3 минута, 48 секунди и 95 стотих делова, а поставио га је 18. јула ове године Енглез Себастијан Кое.

Роџер Банистер је постао угледан неуролог и није напустио спорт: председник је Спортског савета Велике Британије и Међународног савета за спорт и физичко васпитање.

М. И.

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

©1979 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

ПРОПАЛА РАЦИЈА

ОБАВЕШТАЈЦИ ОСВОБОДИЛНЕ ФРОНТЕ У ЉУБЉАНИ БРЗО СУ УТВРДИЛИ ДА ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ ИЗНАЈМИО СТАН НА НОВОМ ТРГУ НИЈЕ ЛИЦЕ ЗА КОЈЕ СЕ ИЗДАЈЕ...

Руководство ВОС-а, Варностно обвешчевалне службе (Службе безбедности и обавештавања) Освободилне фронте за Љубљану није мучило што је из стана покојног Августа Прапротника однесен материјал у вези формирања словеначке политичке полиције, већ што су то учинила два официра бивше југословенске војске Лесјак и Стрниша о чијој се вези с том полицијом није ништа знало. Восовци су мотрили на Прапротников стан очекујући да дође крупнија риба. Официрима се убрзо изгубио траг.

Није дуго потрајало, а један члан обавештајне мреже ВОС-а у граду јавио је да је у згради број 1 на Новом тргу извесна сумњива особа изнајмила стан. Приликом усељења човек није показао никакав лични документ, нити је навео пређашњу адресу становања. На врата је ставио визиткарту са презименом — Кокл. Обавештајац је на крају напоменуо:

— По понашању бих рекао да је официр бивше југословенске војске.

Била је 1942. година. Зима је споро уступала место пролећу.

ПЕПЕЉУГА УЛАЗИ У ИГРУ

Млада и способна активисткиња Освободилне фронте са илегалним именом Пепељуга сместа је добила задатак да утврди о чему се ради. Девојка је успела да се упозна са наводним Коклом. Помогли су њена младост и допадљивост и његова слабост према женама. Дан по дан и — Кокл је позвао нову познаницу у стан.

— **Овде живите!?** — упитала је девојка као чудећи се тескоби просторија и скромности намештаја.

— **И да и не!** — одговорио је загонетно Кокл, понудивши јој столицу.

Посете су учестале. Пепељуга је вешто избегавала љубавне замке. Држала се на одстојању, инсистирајући на пријатељству. Временом је сазнала да се њен „пријатељ“ не зове Кокл, већ Лесјак и да је пре рата био обавештајни официр у краљевој војсци. С њим у стану живео је Марјан Стрниша, такође некадашњи официр, жандармеријски поручник по чину. Представљао се под лажним именом — Милан Коцутар. Трећи члан дружине — који се уселио касније — био је бивши жандармеријски мајор Данило Копривица.

У првом тренутку људима из руководства ВОС-а много шта није било јасно. Какву су игру играла тројица бивших официра и којег је ранга била карика коју су представљали, ако су је уопште представљали. Вратили су „филм“ догађаја уназад и поново размотрили делове приче. Знали су доста. После избијања рата и окупације Словеније, Освободилна фронта позвала је официре бивше југословенске војске да се придруже ослободилачкој борби. Неки су пристали на сарадњу, неки нису.

За војног представника Драже Михаиловића у Словенији постављен је Карло Новак. Са шачицом присталица, а уз помоћ тада истакнуте реакционарне личности Августа Прапротника, Новак је радио на стварању полицијског и обавештајног центра за борбу против Освободилне фронте. Прапротник се прихватио да направи нацрт устројства „словеначке политичке полиције“. Смрт га је претекла: убијен је 20. фебруара 1942.

НАЈЗАД ОТКРИЋЕ

Восовцима се чинило да су са Прапротниковом смрћу Новакови планови пали у воду. За сваки случај наставили су да мотре на његов стан оставивши у њему нацрт на којем је злочинац радио.

А онда, су једног дана Стрниша и Лесјак банули у стан, покупили нацрт и изгубили се. Пепељуга им је ушла у траг. Ту се прича завршавала без одговора какве везе имају два бивша официра са Новаком, Прапротником, планираним обавештајним центром... Питања су пљуштала, одговора није било, само претпоставка да се нешто „кува“. Али шта?

Стрниша и Лесјак нису испуштани из вида. Стално су имали за петама неког од активиста Освободилне фронте. Ново обавештење са терена гласило је: „Марјан Стрниша се састаје с Казимиром Куковичем, полицијским комесаром“.

У игру су ускочиле Пиа и Цита, тајне сараднице ВОС-а запослене у словеначком делу љубљанске квестуре. Систематски су радиле на задобијању Куковичевог поверења. И задобиле су га. Чак су и „претерале“, јер им је полицијски комесар отворено предложио да раде за Стрнишу. Пристале су. Оштроумне девојке лако су схватиле да је Стрниша глава обавештајног центра „редовне југословенске војске“ Драже Михаиловића.

НЕШТО СЕ ПРИПРЕМА

Дакле, то је, одахнули су у руководству ВОС-а. Бринуло их је сазнање да је Стрнишин обавештајни центар открио многе јавке партијских радника у Љубљани, њихове илегалне станове, неколико складишта партијске технике. Ваљало је онемогућити Стрнишу, а истовремено прибавити доказе о његовој прљавој работи.

Восовци су одлучили да у његов центар убаце свог човека. Стрниша га је узео за курира!

Ускоро је Кировић имао списак са именима и адресама свих чланова Стрнишиног обавештајног центра јер им је непрекидно носио писмене поруке које би, разуме се, претходно прочитао.

У исто време ангажован је симпатизер Освободилне фронте у квестури да будно пази на Казимира Куковича. Сада су око непријатеља стезали обруч он, Пепељуга, Пиа, Цита, Кировић и нико није знао да су и остали обавештајци на истом задатку!

Све што је могло да буде прикупљено о Стрнишиној делатности, прикупило се. Више и није било потребно. Изречена му је пресуда: смрт! Извршење, међутим, није успело. Остао је жив и постао крајње обазрив.

Прошло је лето, па јесен. Ликвидација Казимира Куковича 8. октобра 1942.

године натерала је Стрниши страх у кости. Ипак није растурио обавештајни центар, наставио је са радом. На улицу је излазио само у нужди, маскирао се, мењао одећу...

Почетком децембра Пепељуга је сигнализирала да Стрниша и Копривица спремају нешто велико. Срећа јој се насмешила: после неколико дана нашла је на његовом столу списак са римским и арапским бројевима који ,онако како су били написани, нису значили ништа.

Восовци су учинили све не би ли дешифровали бројеве. Узалуд! Нешто им је говорило да се ради о плану опсежних рација. На то је указивала чињеница да су у Љубљану изненада почели да пристижу припадници непријатељских „сеоских стража" и то у великом броју. Хитно су обавештени сви партијски радници и функционери Освободилне фронте да се склоне из дотадашњих станова, по могућству и из града. Партијски материјал је сакривен, а предузете су и друге мере опрезности.

И заиста, у поноћ између 21. и 22. децембра, а потом и следеће ноћи, у граду су изведене масовне рације. Резултат — никакав! Стрниша је схватио да му нема опстанка у Љубљани и утекао је у шуму међу четнике. Његов обавештајни центар преузео је неспособни мајор Леман. Почетком априла 1943. центар се угасио.

* * *

Марјан Стрниша касније је ухваћен и стрељан. Доказа о његовој злочиначкој делатности било је више него довољно. За њих се побринуо ВОС.

М. Тодоровић

•••• И ЖИВОТИЊЕ СУ НЕРВОЗНЕ ••••

Држи затворен кљун!

БАШ КАО И ЉУДИ, И ЖИВОТИЊЕ СУ ПОДЛОЖНЕ СТРЕСОВИМА. ЗАТО СЕ НЕ ТРЕБА ЧУДИТИ ОСНИВАЊУ СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИХ КЛИНИКА НА КОЈИМА СЕ ЛЕЧЕ ЊИХОВЕ ПОРЕМЕЋЕНЕ »ПСИХЕ«.

Стресови које доноси модеран живот не погађају само људе већ и њихове кућне љубимце, тврде научници који се баве психологијом животиња. Могу чак да их доведу до лудила.

Доктор Фердинанд Брунер из Беча годинама се бавио посматрањем фрустрираних паса, усамљених мачака и крештавих папагаја. На основу дугогодишњих проучавања, дошао је до закључка да животиње, баш као и људи, не подносе велику буку. Она их чини нервозним и раздражљивим. Звук пнеуматских бушилица, механичких чекића, рушење зидова ... делују на животиње тако што их — заболи глава.

— Ако приметите да је улица у којој станујете постала превише бучна — саветује доктор Брунер — **потражите други стан! Али, пазите, и ова промена може да изазове тешке трауме код вашег љубимца!**

Одлазак у сасвим нову и непознату средину код животиња врло често проузрокује менталне стресове. А то значи да наши и, иначе, кротки и питоми кућни љубимци, одједном постају агресивни, прилично троми и лењи или чине било шта што иначе никада раније нису радили.

— Уколико ваш пас или мачка почну лоше да се понашају, немојте их ни-

пошто кажњавати — упозорава доктор Брунер. — **Боље је да их одмах одведете у најближу „психијатријску" клинику где ће бити подвргнути одговарајућем лечењу.**

Од каквих све болки не болују наши кућни љубимци и шта им све не смета! Доктор Брунер наводи пример јазавичара Валдија: овај псић се врло радо возио колима, али би, сваки пут кад се она зауставе, почињао хистерично да лаје. После само неколико дана посматрања бечки лекар је забринутом власнику објаснио у чему је ствар. Да би обавио неки посао или куповину, он је Валдија често остављао затвореног у колима и то је у њему развило страх од напуштености.

Лечење је било прилично необично, али и врло ефикасно. Доктор Брунер је стављао Валдија у своја кола и отпочињао дугу вожњу по граду: сваки пут кад би зауставио, он је четвороножном пацијенту давао по комадић меса. Неколико недеља касније, пас је био потпуно излечен.

Занимљив је и случај папагаја који је, увек кад се на њега није обраћала пажња псовао. Због овога начина протестовања, пернати бунџија је упућен на лечење, а оно се састојало у томе што је доктор Брунер, сваки пут кад би папагај опсовао, пребацивао преко његовог кавеза црну тканину. Две недеље касније, несрећни власник примио је прве охрабрујуће вести: „схвативши" да га псовање одваја од спољног света, папагај је одлучио да убудуће држи — затворен кљун!

О. В.

МИНИ-КВИЗ

1. Ко је открио Рт Добре Наде?
2. Шта је долама?
3. Елогијум је ...
4. Где се налази Зејтинлик?
5. Идо је ...

ОДГОВОРИ:

1. Овај рт на југу Африке открио је португалски морепловац Бартоломеј Дијас 1488. године. 2. Врста мушке и женске кошуље, од чоје или сукна, слична капути, до колена, увланих рукава. Носи се још у Босни и Херцеговини. Дроњ гора, Санџаку ... 3. Најгрђи напитак на земљи и биткама пређака. У трску, на сном форуму, Антут је поређао статуе римских јунака од Енеја до свог пређена, а испод свака се налазила слика, од којих су неке сачуване. 4. Близу Солуна. У овом месту је после првог светског рата подигут велики маузолеј с костурницом око 8500 српских војника погинулих на Солунском фронту 1916—1918. године. 5. Вештачки створен међународни језик, измишљен и упрошћен општи есперанто. Састављо га је 1907. године пољски филолог Ото Јастерен са сарадницима.

ВРЛО ВРЕДНЕ НОТЕ

Када је Енглеза Лу Шермана, пре тачно двадесет и пет година, власник једне кафане из месташца Чизлхерста у Кенту замолио да му одсвира његову омиљену песму „Сунце твога осмеха", пијаниста није ни слутио да је свака нота коју је одсвирао на клавиру вредна злата. Угоститељ из Чизлхерста толико се одушевио Шермановим извођењем да је за награду — одлучио да му поклони клавир.

Руку на срце, ни широкогруди дародавац није слутио шта је поклонио, а ко зна да ли би и Лу икада сазнао какво благо поседује да се, пуким случајем, у његов живот није умешао службеник лондонског „Викторија и Алберт" музеја Мајкл Холмз. А Холмзово стручно око препознало је на необичном жигу Шермановог инструмента грб Наполеона III. Објашњење како се клавир нашао у обичној кафани Холмс је лако пронашао. Наполеон III га је понео са собом у Чизлхерст да музиком прекрати дуге сате изгнанства на које је био принуђен пошто је 1871. године збачен са француског престола.

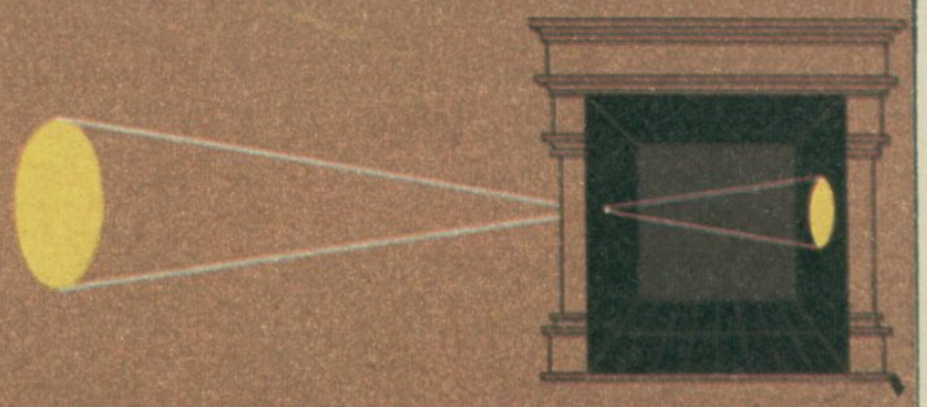
Лу Шерман сада је на правим мукама. Пуних двадесет и пет година свирао је на свом лепом и звучном клавиру, не мислећи на његово порекло и вредност. Одједном, из ведра неба нашао се на правој жеравици: да ли да задржи инструмент чије дирке дају чаробне тонове и ужива у њему или да прихвати понуду једног музеја који му за историјски клавир нуди 400 милиона старих динара. С обзиром на суму — ипак се може претпоставити какву ће одлуку на крају Шерман донети.

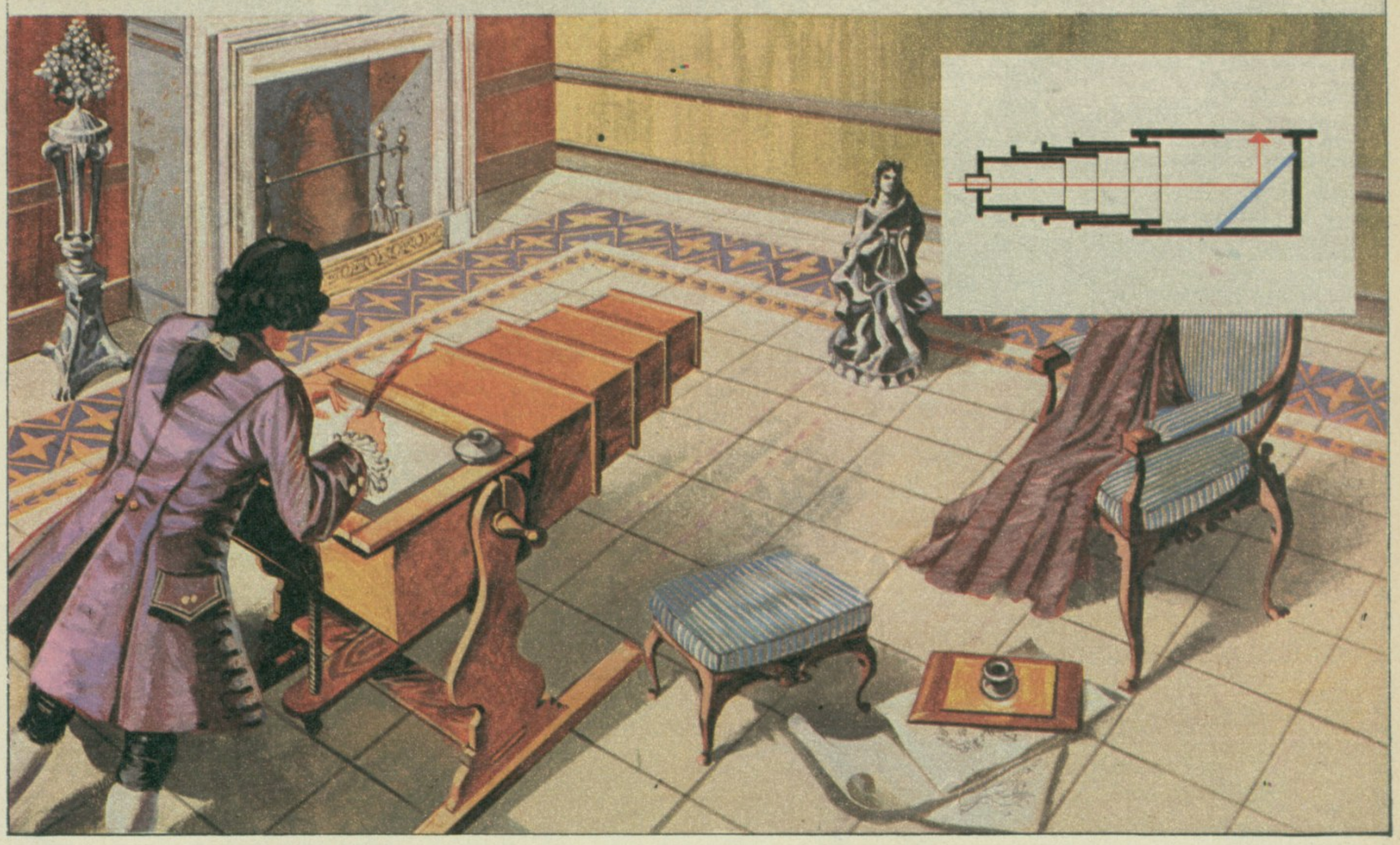
ПРОНАЛАСЦИ КОЈИ СУ МЕЊАЛИ СВЕТ

фотографија

ЗА УСПОМЕНУ И ДУГО СЕЋАЊЕ

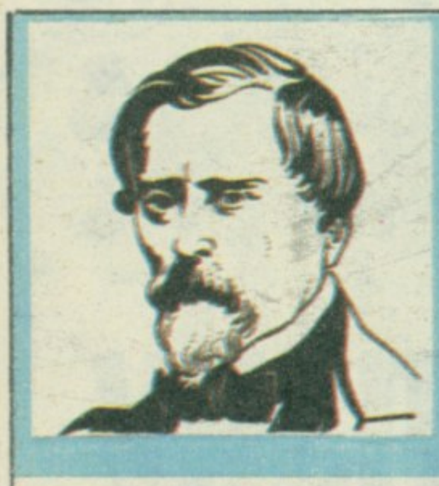
ПРЕ ЧЕТИРИ ВЕКА — Фотографија односно фотографисање, је поступак који се састоји из два дела: оптичког и хемијског. Основу оптичког дела чини камера обскура — мрачна или тамна комора. На слици десно је скица мрачне коморе која се 1545. године појавила у књизи холандског физичара Фрисијуса. Иако се за мрачну комору знало од давнина, фотографија је пронађена релативно касно јер су хемијске промене које се код одређених материја одигравају под утицајем светлости, а основа су хемијског дела фотографског поступка, откривене тек у 18. веку.

КАМЕРА ОБСКУРА, или мрачна комора, има зидове који не пропуштају светлост. На једном од њих налази се мали отвор (или сочиво), а на супротном зиду је застор, на којем се пројектује осветљен лик предмета изван коморе. Појединн подаци о мрачној комори коју су користили астрономи за посматрање помрачења Сунца налазе се и у неким арапским списима из 11. века. У 16. веку користи се комора са конвексним сочивом, што омогућава да се на застору добије много јаснији лик. Ђовани Порта у свом делу »Magiae Naturalis«, објављеном 1588, описује мрачну комору која има и сочиво и конкавно огледало, тако да се на застору добија знатно увећан лик. Све ове, и многе друге, коморе из тих давних времена биле су у ствари велике, замрачене непокретне просторије. Међутим, Каспар Шот у свом делу »Magiae universalis naturale et artis«, објављеном 1657, описује покретну мрачну комору која се састоји од две кутије без преграде, али могу да се увлаче једна у другу, што омогућава изоштравање слике. Нешто касније користе се мрачне коморе у којима је постављено огледало под углом од 45 степени (скица горе) тако да сноп светлости скреће из хоризонталног у вертикални смер. На хоризонтално разапетој воштаној хартији добија се јасан лик, што су сликари користили при изради портрета (слика горе).

ЧАРОЛИЈА СВЕТЛОСТИ — Немачки професор анатомије Шулц (1687—1744) открио је 1725. да под утицајем Сунчеве светлости хемијско једињење сребро-нитрат потамни. Двадесетак година касније сличне промене утврђене су и код сребро-хлорида. Шведски хемичар Шеле (1742—1786) објавио је 1777. резултате експеримената које је вршио са сребро-хлоридом. Утврдио је поред осталог да ово једињење уколико је дуже изложено деловању светлости јаче потамни. Он је, такође, установио да љубичасти део Сунчевог спектра интензивније од осталих боја делује на сребро-хлорид. Чувени астроном Вилљем Хершел објавио је 1800. године да инфрацрвени зраци које је открио још интензивније делују на сребро-хлорид од љубичастог дела сунчевог спектра. Поменута и многа друга открића утирала су пут фотографији. Први истраживач који је могућности мрачне коморе повезао са променама које се под утицајем светлости дешавају на солима сребра био је Енглез М. Левис (1714—1781). Узимајући у обзир чињеницу да сребро-хлорид потамни под утицајем Сунчеве светлости, многи су покушали да добију слику на различитим подлогама. Енглески хемичар Томас Вецвуд (1771—1805) натапао је хартију и белу кожу раствором сребро-нитрата и на њих стављао цртеже и разне пљоснате предмете па их излагао деловању светлости — на местима где је доспевала светлост хартија или кожа су потамнеле.

ЕВО НЕГАТИВА! — Француз Ниепс (1765—1833), на слици лево, први је истраживач који је застор у мрачној комори заменио хартијом премазаном раствором сребро-хлорида. Он је 1816. године уз експонажу од једног часа, добио слику — негатив: осветљени делови предмета на слици били су тамни и обрнуто, али ову слику није могао да фиксира и учини је сталном. Ниепс је од 1829. године радио заједно са Дагером (1787—1851), француским сценским сликаром (на слици десно). Дагер је имао искуства са мрачним коморама јер их је користио за сценске ефекте. Међутим, 1833. Ниепс умире, али Дагер наставља са испитивањима. Године 1835, захваљујући случају проналази процес развијања слика. Овај први фотографски поступак назван је, по проналазачу дагеротипија.

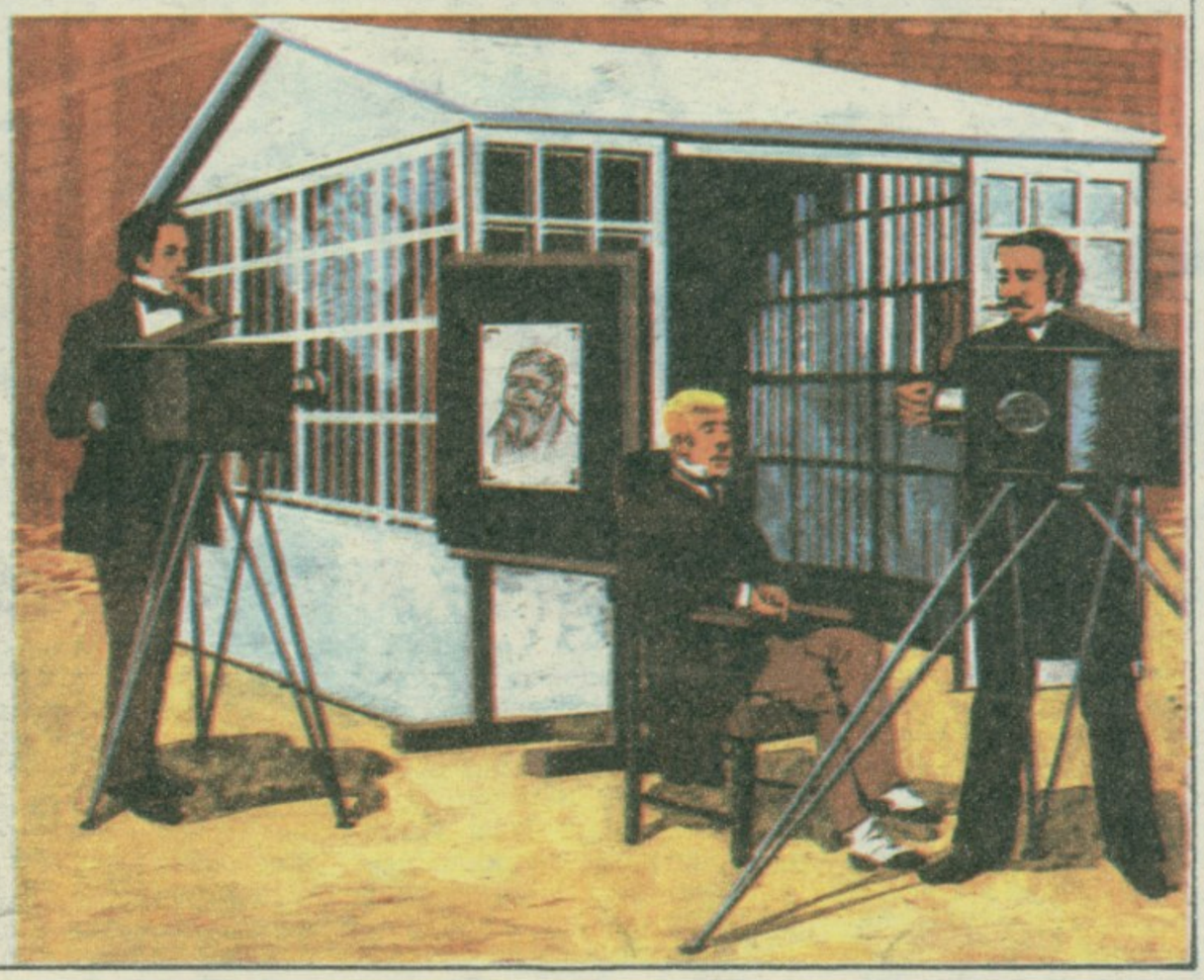
ПРВА УСПЕЛА — На слици лево је прва успела и једина сачувана слика коју је добио Ниепс. Начињена је 1826, а објављена следеће године. На слици десно је једна од камера којом се 1839. служио Дегер.

ИЗ МРАКА У МРАК — Први усавршен фотографски поступак састојао се у следећем: посребрена бакарна плоча подвргавана је деловању азотне киселине и јодних пара, тако да се хемијским реаговањем сребра и јода плоча превлачила танким слојем сребро-јодида. Овако припремљена плоча стављена је у мрачну комору, на место које је раније заузимао застор и излагана деловању светлости. Експонажа је у прво време трајала око двадесет минута. Плоча на којој се голим оком нису примећивале никакве промене излагана је у другој мрачној комори деловању живиних пара. Жива се „хватала" на осветљена места на којима је настајало живино огледало, док су остала остајала жућкаста и била су „матирана". Да би се лик на плочи фиксирао, усталио, плоча је потапана у врео раствор натријум-тиосулфата, па су добијене слике биле врло постојане. Али овако је могао да се добије само уникат — слике нису могле да се умножавају и биле су врло осетљиве на додир па су морале механички да се штите. Ценећи значај овог проналаска, француска влада је понудила Дегеру 6 хиљада франака годишње да упозна јавност са својим проналаском. Дегер је пристао, а истом одлуком владе Ниепсови наследници добили су годишњу ренту од 4 хиљаде франака.

КОНАЧНО ПРАВА ХАРТИЈА — Енглески физичар и хемичар Талбот (1800—1877), слика лево, врло брзо после упознавања са дагеротипијом усавршио је свој фотографски поступак који је назвао калеотипија. Користио је хартију натопљену сребро-нитратом и сребро-јодидом која није морала да се употребљава одмах после припремања. На слици десно је овај поступак сниман. Уследило је низ проналазака који су, у ствари, усавршене постојеће методе. Велики допринос фотографији дао је и Хершел (1792—1817), син астронома који је открио инфрацрвено зрачење и први употребио реч „фотографија".

ХЕЛЕНСКИ МИТОВИ

Донеси ми Химерину главу

Из густог дима и заслепљујућег пламена пред запрепашћеним Белерофоном почело је да се помаља чудовиште са козјим телом, змијским репом и главом лавице. Бљујући ватру одбијало је Пегаза и његовог јахача.

Није лако добити кћерку краља Ликије за жену — рекао је краљ Јобат младом Белерофону, потомку једне од најугледнијих породица у Грчкој. — Ако хоћеш да се ожениш Филоном, мораш доказати да си достојан њене руке. Дајем ти седам дана да ми донесеш Химерину главу.

Гужвајући писмо које му је Белерофон донео од његовог зета, тиринтског краља Проита, Јобат је ставио младића пред задатак који, мислио је, неће моћи да испуни.

Белерофон је запрепашћено гледао у љутито лице краља Јобата не схватајући зашто га одбија. Пре него што је ступио пред њега и предао му Проитово писмо, срео је у дворским одајама његову кћерку Филону. Очаран лепотом девојке, пожурио је да од краља затражи Филонину руку не чекајући да Јобат прочита писмо које му је донео. Надао се да се краљ неће противити ако Филона пристане да пође за њега.

Нареди да га убију!

Зашто да им стојим на путу, мислио је ликијски краљ гледајући младића који је лепотом и пореклом био достојан његове кћерке. Затежући са одговором отворио је пријатељево писмо. „Ако ме волиш и цениш моје пријатељство, не питај ништа него наређи да убију доносиоца овог писма“, поручивао му је тиринтски краљ.

Лице му се смркло, а руке задрхтале. Волео је Проита за кога је била удата његова друга кћерка и ценио његово пријатељство. Белерофон му је био драг, али рођацима се не одбијају жеље.

Очајан, не знајући да га је Проит осудио на смрт, Белерофон је отишао до храма богиње Атене, своје заштитнице која је, каже легенда, знала за његову невољу и била спремна да му помогне.

— На планини Хеликону, где живи девет Муза, налази се свети извор Хипокрен. Њега је ударцем копита направио Пегаз, крилати коњ, кад је искочио из утробе медузе Горгоне којој је Персеј одсекао главу. Свакога ко се напије на овом извору чудесна вода надахњује за уметност и велика дела. Пегаза још нико није успео да узјаше. Зауздаћеш га златним уздама које ћу ти дати — рекла му је богиња.

— Ако и успем да узјашем коња, како ће он да ми помогне да савладам страшну Химеру? — упитао је Белерофон.

— Понеси грумен олова — гласио је последњи Атенин савет.

Вејурући својој заштитници Белерофон се, још брижан запутио према Хеликону. Када је стигао до врха планине, стао је задивљен. На извору је пио диван бели пастув огромних крила. Са златним уздама у рукама, пажљиво је пришао коњу који је мирно стајао не отимајући се када је покушао да га узјаше.

Дах који топи олово

Замахнувши крилима пастув се са Белерофоном на леђима, вину у облаке. По пустој и спрженој земљи над коју су ускоро долетели знао је да су се приближили Химериној пећини. Из густог дима и заслепљујућег пламена пред запрепашћеним Белерофоном почело је да се помаља чудовиште са козјим телом, змијским репом и главом лавице коју је морао да однесе ликијском краљу и докаже да је достојан Филоне.

Брзо се прибрао и почео да обасипа Химеру отровним стрелама које јој, брзо је увидео, нису могле наудити. Бљујући ватру одбијала је Пегаза и његовог упорног јахача. У невољи Белерофон се сетио олова које је, по Атенином савету, понео са собом.

Притерао је Пегаза Химери, ставио грумен сивог, тешког метала на врх копља и вешто га убацио у чељусти подивљале немани. Истопљено врелим дахом, олово се сливало у Химерино грло палећи јој утробу док најзад није клонула. Изнемоглом чудовишту Белерофон је одсекао главу и запутио се у ликијске дворе.

Атејина клетва

Иако зачуђен младићевим јунаштвом, краљ Јобат вешто је крио одушевљење. Храбар је, мислио је ликијски краљ, али мој зет вероватно зна зашто тражи да га смакнем. Послаћу га да се бори са Амазонкама и оне ће га сигурно победити.

— Ако желиш Филонину руку, мораћеш још једном да докажеш своју храброст — рекао је Белерофону.

Немајући куд, храбри младић узјаха Пегаза и полете пут ратоборних Солимљана и њихових савезница Амазонки. Узалуд су на јахача и крилатог белог коња страшне ратнице просипале кише стрела — Пегаз је био бржи. Замичући у облаке и бацајући огромно камење, Белерофон је савладао противнице пожурио краљу Јобату надајући се, најзад, Филониној руци. Али, ни похвале ни награде.

— Узалуд га шаљем да извршава најтеже задатке, треба га напасти из заседе, закључио је краљ и послао дворску стражу на невиног Белерофона. Али, богови су му помогли да избегне и ову замку — разбеснели Посејдон, бог мора, подигао је огромне таласе који су у тренутку прогутали Јобатове стражаре.

Видећи да сами богови са Олимпа помажу Белерофону да се извуче из сваке замке коју му је постављао, ликијски краљ почео је да се распитује шта је то храбри младић згрешио Проиту.

— Богови те не би штитили да ниси невин — рекао је најзад Белерофону. — Кајем се што сам послушао Проита и слао те у смрт. Знам зашто је желео да те смакнем. Увредио си његову жену Атеју, моју кћерку. Она те је оклеветала рекавши да јој се удвараш и њен муж је одлучио да те убије. Знајући да те народ воли, није смео то да учини у Тиринту. Тражио је услугу од мене у писму које си ми донео.

Желећи да што пре исправи своју заблуду, краљ Јобат је дао кћерку Белерофону и учинио га наследником ликијског престола.

Пегаза никад више није узјахало људско биће. Зевс, краљ богова послао га је, каже легенда, међу звезде да их краси својом лепотом.

★★★

На северној небеској хемисфери постоји сазвежђе које су астрономи назвали Пегаз јер их је својим обликом подсетило на чувеног крилатог коња из хеленске митологије. Најсјајније звезде су Алфа, Бета, и Гама Пегаз, а када је ноћ ведра, голим оком може да се види 118 звезда овог сазвежђа.

М. Ш.

ЧУДО ПРИРОДЕ

Море испод мора

Мртво море у ствари је слано језеро у Палестини које лежи у дубодолини Ел Гор. Југозападни део припада Израелу, остало Јордану. И дубодолина и море настали су спуштањем терена услед великих тектонских поремећаја у правцу север—југ, па су и реке које су се раније уливале у Средоземно море постале притоке језера. Услед велике количине воде клима је у овом подручју била хладнија и влажнија, флора и фауна богатија и бујнија. Али, прилив слатке воде временом се смањивао, а ниво језера полако се спуштао. Због све већих испарења повећавала се количина соли у језеру. Велики салинитет воде онемогућио је у овом језеру, осим неких бактерија, сав биљни и животињски свет.

М. Н.

СПОЈИТИ МОРА ЦЕВИМА — Мртво море има облик елипсе — дугачко је 76, а широко 16 km. Његов ниво је 392 m испод нивоа Средоземног мора, највећа дубина 356 m, што значи да му је дно, на најдубљем месту, 748 m испод нивоа Средоземног мора, удаљеног од њега око 100 km. Због оваквог положаја размишља се да се два мора споје системом цеви и на тој релацији изграде хидроелектране које би, у условима несташице нафте и угља, снабдевале електричном енергијом шире подручје. Површина Мртвог мора износи око 1050 km². У ледено доба, пре око милион година, било је много пространије и испуњавало цео басен Јордана до Галилејског језера познатог и под именом Тиберијско и Генезаретско.

СОЛИ СВЕ ВИШЕ — У Мртво море са северне стране улива се његова највећа притока река Јордан која протиче кроз језера Хуле и Галилејско. Осим ње и неколико мањих речица, у језеро се сливају и падавине са планинских венаца које износе око 200 mm годишње. Због веома топле климе — просечна летња температура око 30° C, максимална забележена 54,4° — веома је интензивно испаравање језерске воде. Она се у току лета загрева и преко 35° C што поспешује концентрацију соли. Осим што је **највећа депресија** на нашој планети Мртво море је познато и по великом салинитету — 275 gr у једном литру воде.

НЕ МОЖЕ ДА СЕ ПОТОНЕ — Вода Мртвог мора сланија је око седам и по пута од обичне морске воде, веома је густа, нешто ређа од зејтина. Непливачи не морају страховати да ће да се удаве у овом мору — могу мирно да леже на води и неће потонути. Ако човек покуша да се усправи, вода му избацује ноге у хоризонталан положај. Стручњаци тврде да у Мртвом мору има око 40 милијарди тона разних соли, око 20 милијарди тона магнезијум-хлорида, 11 натријум-хлорида, 6 тона калцијум-хлорида, око 2 милијарде калијум-хлорида. О количини соли сведоче и кристали који се издижу из мора.

ТАЈНА СЕКТА — Поред Мртвог мора некада су живели Есени, припадници једне јеврејске религиозне секте. Прве вести о њима потичу из 2. века пре н.е. Спомињу их Филон и Плиније, али се о њима мало зна јер су у време опасности спаљивали своје књиге и брижно затирали трагове свога деловања. Траг им се губи крајем 1. века, а нови подаци о њима добијени су 1947. године кад је у пећинама долине Кумран (западно од Мртвог мора) пронађен већи број глинених ћупова у којима су били хебрејски рукописи исписани на свицима од коже. То су, претпоставља се, остаци скривене есенске библиотеке.

НЕМА ЛОВЦА БЕЗ МАМЦА

ОД НЕКОЛИКО СТОТИНА ПИТАЊА О РИБАМА НАШИХ ВОДА ИНЖЕЊЕР МИЛОШ ЂОНИЋ ЈЕ ОДАБРАО НАЈЗАНИМЉИВИЈА И НАЈЧЕШЋА И НА ЊИХ ОДГОВОРИО.

МОРУНА НАЈВЕЋА

Желела бих да знам која је највећа речна риба у Југославији, колико је дугачка и тешка.

Светлана Шањевић,
Станоја Главаша 8
Београд

Највећа је моруна која достиже дужину од 6 метара, и тежину до 1600 килограма. Код нас се лови у Дунаву, у Ђердапском региону, и просечна тежина уловљеног примерка је од 100 до 150 килограма. Извесни учитељ Тодоровић забележио је да је 1770. године код Земуна уловљена моруна тешка око хиљаду килограма и сматра се да је то највећа до сада уловљена риба код нас.

ЗА ПАСТРМКЕ — ВАРАЛИЦЕ

Које рибе живе у реци Ибар и како се лове.

Зоран Милојевић,
Ул. Београд 2
Витољ

У Ибру живе рибе из редова шарана, сома, пастрмки и гргеча. Од шаранских риба најраспрострањенији су шаран, скобаљ, клен, мрена, поточна мрена, кркуша, буцов... Поточна пастрмка је једини представник свог рода, а од гргеча у овој реци живе смуђ, блаваш и гргеч.

Шаранске врсте рибе лове се удицом при дну, и на пловак, о чему ће детаљније бити речи у једном од следећих одговора. Грабљивице као сом, клен, буцов, смуђ и гргеч лове се на варалицу или на вештачку мушицу, али и на живи мамац, односно на ситну рибу, жабу, пуноглавца, ровца, пијавицу и сл. Пастрмка се искључиво лови на вештачки мамац, а природни је забрањен.

МАМАЦ КАО ПАХУЉИЦА

Занима ме какви се мамци и који прибор употребљавају за лов скобаља.

Садедин Дураку,
Ул. 13, бр. 27 Тавник
Косовска Митровица

Скобаљ или подуст живи у готово свим нашим рекама, у средњем и доњем току. Најчешће се задржава у брзацима. То је опрезна риба и мамац узима врло пажљиво. Лови се преко целе године, најуспешније прибором који се састоји од дужег штапа, танког најлона, ситне удице и врло осетљивог пловка. За скобаља се као мамац најчешће користи глиста њубретарка, црвићи из меса и „ружа" од хлеба. „Ружа" је, у ствари, изгњечен и умешен хлеб, као тесто, од чега се откине парче и стегне око удице као пахуљица.

БЕЗ ДОЗВОЛЕ НИГДЕ

Интересује ме да ли је за риболов на Сави и Дунаву потребна дозвола. Ако је обавезна кад се иде на пецање, где се може набавити.

Игор Митровић,
Иве Лоле Рибара 37/I
Београд

Да би се пецало на Дунаву и Сави, неопходна је дозвола, што је утврђено и нашим законом. Дакле, ни у једној реци или било којем језеру не сме се ловити риба без дозволе. За риболов на ове две реке дозвола може да се набави у било којем удружењу спортских риболоваца на територији Београда, где их, иначе, има 17. Вама је најближе удружење спортских риболоваца у Ул. 27. марта бр. 122. Сва обавештења можете да добијете на телефон 458-760 сваког радног дана од 8 до 12 и од 16 до 20 часова.

СЛАТКИ ВОДЕНИ ЦВЕТ

Зоран Ивчевић, Ул. Доне Божинов бр. 9/1-2, Куманово, **Зоран Михајловић**, Ђ. Ђаковића 149/2, Светозарево, **Свето Пантовић**, Ул. Мила Ивковића 4, Чачак и **Предраг Соколов** из Димитровграда, М. Тита 26, желели су да сазнају како се најуспешније лови мрена.

Мрена је за пецаче врло занимљива риба. Међутим, на разним рекама, па чак и на различитим местима једне реке, пеца се на различите начине. Као мамац за ову снажну рибу најчешће се користе глисте, ровци, „ваљак" од кукурузног и пшеничног брашна, сир качкаваљ, куван кромпир, топљени сир. Али, ипак се сматра да мрена најбоље „иде" ако се на удици налази водени цвет или његова ларва коју пецароши називају „буба". Ове ларве живе у високим обалама река мирног тока где буше ходнике. Одатле се вади лопатицом или „багером", нарочитим алатом за ово копање. Највише ларви воденог цвета има у земљи на обалама Дунава, Саве, Тисе, Тамиша, Колубаре и Велике Мораве.

ЈЕДЕ СВЕ!

Желио бих да сазнам нешто више о риби коју код нас у Посавини називају буђура. То је честа риба по посавским ријекама и потоцима, а по изгледу највише личи на сома.

Милан Петровић,
Босански Шамац

Слично питање поставио је и Миле Јеремић, Сердара Јанка Вукотића 18, Београд.

По опису рибе о којој је реч вероватно се ради о америчком патуљастом сому, познатом и по имену цвергл, који код нас насељава све затворене и отворене равничарске воде. Врло је распрострањен у Босни, Хрватској, Војводини и Србији. У изузетним случајевима ова риба нарасте до тежине од 250 грама. Међутим, његова тежина најчешће износи око 150 грама.

Цвергл је, вероватно, шампион прождрљивости. Једе све, од рибље икре, млађи и пуноглаваца, до пијавица, глиста, отпадака и сл. Због ове своје особине и велике могућности прилагођавања свакој средини врло је штетан у рекама, језерима, рибњацима и мочварама, где рибљем фонду наноси огромне штете. На жалост, цвергл се врло тешко уништава. И његови природни непријатељи, највише због чврстих, оштрих бодља на леђном и грудним перајама врло су ретки. Иако је, дакле, непопуларан и много мање омиљен него друге, племенитије врсте риба, овај сомић је добар за спортски риболов, а због укусног меса и за трпезу.

ЛОВ УЈУТРУ И УВЕЧЕ

Волео бих да више сазнам о лову на шарана.

Зоран Радојковић,
Friedrichschulder-weg 2
2083 Halstenbek
Deutschland

Шаран се лови на два начина: на удицу са пловком и на удицу са утегом — оловом, односно при дну. Како је ово врло опрезна риба, неопходно је да прибор буде лаган и танак, али истовремено и довољно јак, јер је шаран снажна и борбена риба. То је, иначе, прави свештојед, а најбоље се лови на све врсте глиста и житарица, затим на тесто (ваљке) од кукурузног брашна и на хлеб. Најбоље време за лов су јутарњи и касни поподневни часови.

КОРЕНИ И КАКО ИХ НАЋИ

РОЂЕЊЕ ЈЕ ЦРВЕНО БРАК ЗЕЛЕН СМРТ ЦРНА

СЛУЖБЕНИЦИ ЈЕДНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ У ЛОНДОНСКОЈ УЛИЦИ КИНГЗВЕЈ ЧЕСТО СЕ БАВЕ ВЕОМА НЕОБИЧНИМ ЗАХТЕВИМА ПОСЕТИЛАЦА: НЕКИ ИМ СЕ ОБРАЋАЈУ ДА БИ ОТКРИЛИ ПРЕТКЕ, НЕКИ СЕ НАДАЈУ БОГАТСТВУ, ДРУГИ ТИТУЛИ, ЧАК И ВЛАДАРСКОЈ.

У Матичном архиву Велике Британије, институцији која је Енглезима много познатија као Сент Кетринс хаус, забележени су датуми рођења, смрти и венчања свих Британаца. Сваки од ових важних догађаја у животу уписан је другом бојом. Рођење је црвено, брак зелен, смрт, као што се може претпоставити, црна.

Од 520 хиљада особа, колико се годишње обрати установи у Улици Кингзвеј, свако има своје разлоге. Неки покушавају да открију изгубљене рођаке, други да утврде своје порекло. Има и оних са веома уносним жељама — ти се надају да ће копањем по обимној картотеци Сент Кетринс хауса открити неког врло богатог ујака или тетку.

Ја сам краљица!

Да од набројаних има и необичнијих жеља, потврдила је девојка која је једног дана ушетала у зграду у Улици Кингзвеј и свечаним гласом објавила:

— Покушаћу да докажем своје порекло. Ја сам законита краљица Енглеске!

Списи у којима је несуђена енглеска краљица трагала за потврдом свога порекла не налазе се одувек у Сент Кетринс хаусу. Ту су пресељени из оближњег старог здања које се зове Сомерсет хаус. Пренесено је више од 220 милиона докумената, колико се у том тренутку налазило у архиву, а број и није нарочито изненађујући када се има у виду да се ова службена евиденција води још од 18. века. У Сомерсет хаусу на Странду остали су само тестаменти и завештања, али како ту спадају све опоруке написане за последњих 120 година, ни ова документација није мала.

Број заведених докумената повећава се сваке године за 2 милиона нових списа, па Архив у Кингзвеј улици има засад око 14 километара полица.

Колико су људи заинтересовани за овакву врсту података говори и чињеница да се на платном списку сталних службеника институције налазе и четири особе чији је задатак да дотерују списе излизане од претеране употребе. „Улепшавање" најчешће захтевају стари документи — они писани руком на огромним страницама најфинијег пергамента.

Неки од људи који копају по списима на крају нађу — оно што нису тражили. Једна седамдесет двогодишња жена умрла је од изненађења усред архива. Да јој није пало на памет да листа по картотеци, никада не би сазнала да је ванбрачно дете.

Једна друга, много млађа жена, испољила је у потпуно истој ситуацији више присебности. Уместо да умре, поцепала је документ са доказом да је ванбрачно дете и, задовољно се смешећи, изјавила:

— Сада више нико неће моћи то да докаже!

Ова сналажљива особа погрешила је само у једном детаљу: — сви документи доступни јавности у ствари су дупликати. Оригинал са „незгодним" подацима остао је на сигурном месту, у посебном одељењу где се чувају сви „први примерци" на основу којих се издају копије.

Откако је, пре неколико година, цена улазница за архив снижена, број посетилаца знатно се повећао, па се тако у једној од соба Сент Кетринс хауса могу видети чак и деца која, копајући по картотеци, скупљају податке за неки школски задатак.

Гужву у последње време праве и амерички туристи захваћени модом откривања својих „корена". Прекоокеански посетиоци долазе ту у нади да ће им поћи за руком да некако открију име претка који је на „Мејфлауеру", првом броду из Енглеске, отпловио у нови живот на новом континенту. Водити порекло од прва 102 досељеника са „Мејфлауера" у Америци је питање огромног престижа.

Већина, ипак, не долази из даљине. Има мајки које нису сасвим сигурне да су им се ћерке, као што су их обавестиле, заиста удале. Има и оних које страхују да су се њихове љубимице удале — брижне жене у оба случаја копају по картотеци трагајући за венчаницом која ће решити њихову родитељску недоумицу.

Не брину само мајке. Сумње катkада муче и девојке пред удају. Оне долазе у Сент Кетринс хаус да би се уверile да њихов будући није, којим „несрећним" случајем, већ ожењен.

Да су сумње понекад оправдане доказала је девојка која је једног дана, у доба када су се венчанице још чувале у Сомерсет хаусу, завитлала свој веренички прстен на под државне институције. Девојка је открила да је њен „вереник" одавно у браку.

Торба за наследство

Жена која је годинама, из дана у дан, долазила у Сомерсет хаус ни у кога није сумњала. Она се само надала. И толико је чврсто веровала да су јој наде оправдане да је са собом свакодневно довлачила огромну торбу — у њу је требало да стрпа 14 милиона фунти наследства — чим пронађе прави документ. Торбу никада није напунила.

Једна друга жена, убеђена да је одавно умрла и да „насељава" неко привремено тело, доводила је службенике Матичног архива до лудила тражећи да јој пронађу њену умрлицу. „Нисмо је одавно видели", рекао је један чиновник. „Можда је најзад заиста умрла".

Но, ако у згради у Кингзвеј улици нећете баш лако наћи случајно затурено наследство или краљевску титулу, најдуже крштено име у Великој Британији хоћете.

Име је припадало једној девојци из западног Дарбишира која се звала, тако је заувек забележено у крштеници: Ан Берта Сесилија Дајана Емили Фани Гертруда Хипација Инес Џејн Кејт Лујза Мод Нора Офелија Пенелопа Квинс Ребека Старки Тереза Јулисис Венера Винифред Ксенофен Јети Зевс Пепер.

Којим се од бројних имена девојка користила није познато. Исписано на енглеском свако од њих почиње једним од двадесет и шест слова енглеске азбуке.

М. И.

БИМ И БУМ

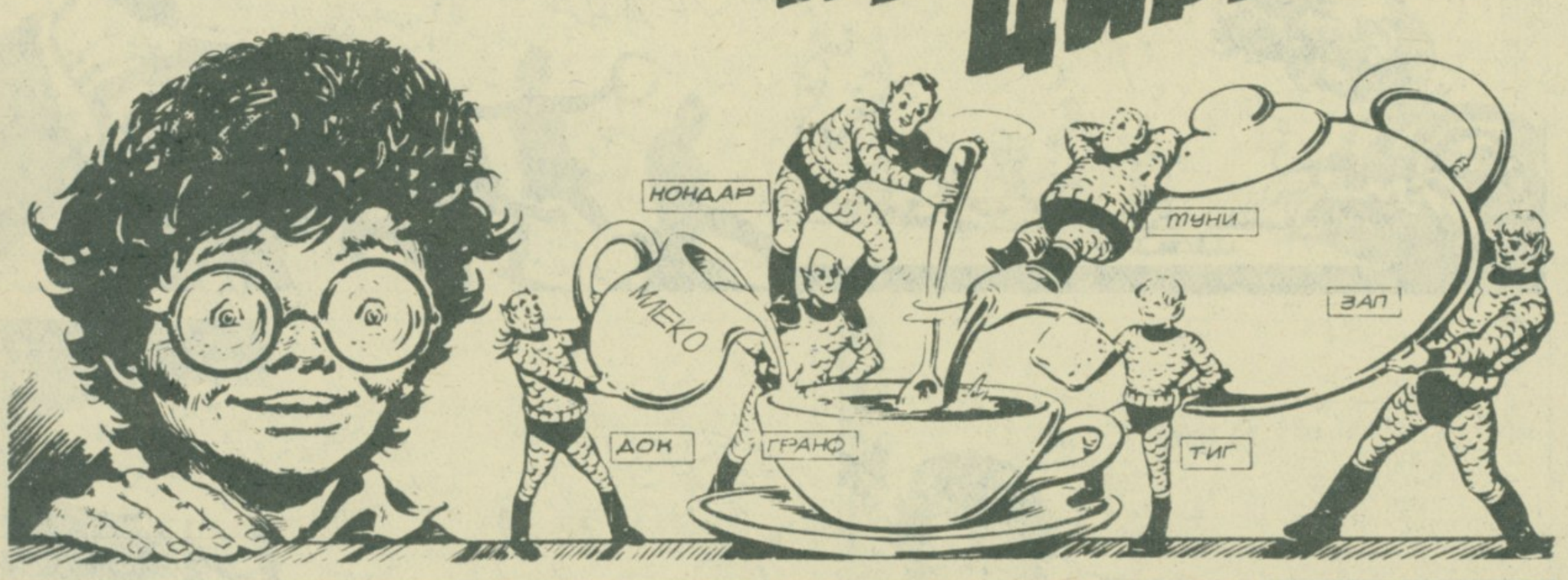

BABALU стрип

Нејна армија:

ПРВИ ПУТ У ЦИРКУСУ

ВЕТИРСКИ БРОД СА ПЛАНЕТЕ ЛИТУРНУС ПРИНУДНО СЕ СПУСТИО НА ЗЕМЉУ НОД ГРАДИЋА ВИТФОРДА. ПОСАДИ, КОЈУ САЧИЊАВАЈУ ШЕСТ СИЋУШНИХ БИЋА, ПРИТЕКАО ЈЕ У ПОМОЋ ДЕЧАК ПИТ ПАРНЕР. ЈЕДНОГА ДАНА КАДА СЕ ПИТ ВРАТИО ИЗ ШКОЛЕ...

ЈИПИИИ!

ШТА СЕ ТО ОВДЕ ДОГАЂА?

ПИТЕ, КАКО ТИ СЕ СВИЂА НАШ МИНИЈАТУРНИ ЦИРКУС?

ТВОЈИ БЕЛИ МИШЕВИ НАМ СЛУЖЕ НАО КОЊИ!

А ЈА САМ ДРЕСЕР!

НЕВЕРОВАТНИ СТЕ!

ВУЧЕНИ КАО КЛОВНОВИ, ЗАП И ТИГ СУ ЈУРИЛИ ГРАНФА КОЈИ ЈЕ УВЕК ЛОШЕ ВОЉЕО

ОСТАВИТЕ МЕ НА МИРУ!

ГРАНФ НЕ ЖЕЛИ ДА ВАМ СЕ ПРИДРУЖИ! УХВАТИТЕ ГА!

БИО ЈЕ БРЖИ ОД ВАС! ХА, ХА, ХА!

ПЉУС!

ПЉУС!

МИНИЈАТУРНИ ЦИРКУС ЈЕ ЗА ТРЕНУТАК ПРЕКИНУО ПРЕДСТАВУ...

СИГУРНО СТЕ ЧИТАЛИ О ЦИРКУСУ У ЈЕДНОЈ ОД МОЈИХ КЊИГА!

ДА! ИЗГЛЕДА ДА СЕ ЉУДИ ТАТО ДИВНО ЗАБАВЉАЈУ!

КАКВА СЛУЧАЈНОСТ! УПРАВО ЈЕ СТИГАО ЦИРКУС У ВИТФОРД! ВОДИМ ВАС ДА ГА ВИДИТЕ!

СЈАЈНО, ПИТЕ! КАДА ИДЕМО?

ВЕЧЕРАС! ВЕЋ САМ КУПИО КАРТУ!

ЦИРКУС БИЛИЈА БАНТИНГА

УЛАЗ: Д ЦЕНА: 10 Р

УРАААА!

ЈА НЕ ИДЕМ! МИСЛИМ ДА БИ ТРЕБАЛО ДА ТРАЖИМО ЗА АРИДИЈУМОТ КОЈИ НАМ ЈЕ НЕОПХОДАН ЗА ПОПРАВКУ БРОДА!

ТИ СВЕ МОРАШ ДА ПОКВАРИШ!

ХОЋЕШ ЛИ ДА ПОЂЕШ С НАМА АКО ПОНЕСЕМО АРИДОМЕТАР?

ОКЕЈ! АЛИ, ОБЕЋАЈТЕ ДА ЋЕТЕ СВИ ТРАГАТИ ЗА АРИДИЈУМОТ!

ДОК ЈЕ ОБЈАСНИО ПИТУ ШТА ЈЕ АРИДОМЕТАР...

ТО ЈЕ АПАРАТ КОЈИ СЕ НОСИ ОКО ПАСА!

ОН ДАЈЕ СИГНАЛЕ ЧИМ СЕ НАЂЕМО У БЛИЗИНИ АРИДИЈУМА

АКО ГА ПРОНАЂУ, ПОПРАВИЋЕ БРОД И ВРАТИТИ СЕ НА ЛИТУРНУС У!

ТЕ ВЕЧЕРИ...

ЈЕ ЛИ ТО НЕКИ ПОЗНАТИ ЦИРКУС?

НЕ ЗНАМ! НИКАДА НИСАМ ЧУО ЗА ЊЕГА!

ЦИРКУС ЈЕ БИО НА ПЕРИФЕРИЈИ ГРАДА...

ЕНО ГА! ВИДЕ СЕ РАЗНОБОЈНЕ СИЈАЛИЦЕ!

ЦИРКУС

ЦИРКУС БИЛИЈА БАНТИНГА

НЕМА ТИНОГО СВЕТА!

НЕ ЧУДИ МЕ! ОВО ЈЕ НЕКИ МАЛИ ЦИРКУС!

А И НЕ ИЗГЛЕДА БОГЗНА КАКО! ЗАТО СУ КАРТЕ И ЈЕФТИНИЈЕ!

ВЛАСНИК ЦИРКУСА И ЈЕДАН КЛОВН ПОСМАТРАЛИ СУ РЕТКЕ ПОСЕТИОЦЕ...

НИ ПОЛОВИНА МЕСТА НИЈЕ Б'ТИ ПОПУЊЕНА!

ЦИРКУС

ЛОШЕ НАМ СЕ ПИШЕ!

СНИЗИЛИ СМО ЦЕНУ ВЕРУЈУЋИ ДА ЋЕМО ПРИВУЋИ ГЛЕДАОЦЕ, АЛИ НИШТА! ЂАНКРОТИРАЋЕМО, ДРАГИ МОЈ!

ТРЕБА ДА ИЗМИСЛИТЕ НЕКУ НОВУ ТАЧКУ!

ДА! НЕШТО ШТО ЈОШ НИКО НИЈЕ ВИДЕО И ЗБОГ ЧЕГА ЋЕ ЉУДИ НАГРНУТИ НОД НАС!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ВРАТИТЕ СЕ БРЗО, ДОН!

НЕ БРИНИ! ОДМАХ ЋЕМО ОБИЋИ ОВАЈ ТЕРЕН!

НАЈВЕРОВАТНИЈЕ ДА АРИДИЈУМ НЕЋЕМО НАЋИ!

АЛИ, ЧИМ ЈЕ ДОН УКЉУЧИО АРИДОМЕТАР...

ЈЕ ЛИ МОГУЋЕ! У БЛИЗИНИ ЈЕ ДРАГОЦЕНИ МЕТАЛ!

БИИП! БИИП! БИИП! БИИП!

ЕЕЕ! ОВАЈ... ЗАИСТА СИ НА ТРАГУ, ДОН!

ВЕРОВАТНО! АЛИ, АКО НИЈЕ У ЧВРСТОМ СТАЊУ, НИШТА НАМ НЕ ЗНАЧИ!

ТО ЋЕМО ТЕК ДА ПРОВЕРИМО! ПОЖУРИТЕ!

СИГНАЛ ЈЕ СВЕ ЈАЧИ! НАЛАЗИШТЕ ЈЕ, ИЗГЛЕДА, ИСПОД ШАТРЕ!

БИИИП! БИИИП!

ВРАТИТЕ СЕ!

БИЋЕ УЗБУЂЕЊА АКО ВАС НЕКО ПРИМЕТИ!

БРЖЕ! НАЛАЗИШТЕ ЈЕ ОВДЕ!

НЕ СМЕТЕ УНУТРА! ВРАТИТЕ СЕ!

БИЛП! БИЛП!

АЛИ...

УШЛИ СУ! ШТА ЋЕ БИТИ АКО ПРОНАЂУ АРИДИЈУМ? ИЗГУБИЋУ СВОЈУ ЏЕПНУ АРМИЈУ!

ЦИРКУС

ЛИЛИПУТАНЦИ СЕ НИСУ ОБАЗИРАЛИ НА ПИТОВЕ ПОВИКЕ...

СИГНАЛИ СУ СВЕ ЈАЧИ! НАЛАЗИШТЕ ЈЕ НЕКОЛИКО МЕТАРА СЕВЕРОЗАПАДНО ОДАВДЕ!

БИИП БИИП

ИЗНЕНАДА...

ОВДЕ ЈЕ! СИГНАЛ ЈЕ УЈЕДНАЧЕН И ЈУГ! СТОЈИТО НА АРИДИЈУМУ!

БИИИИП!

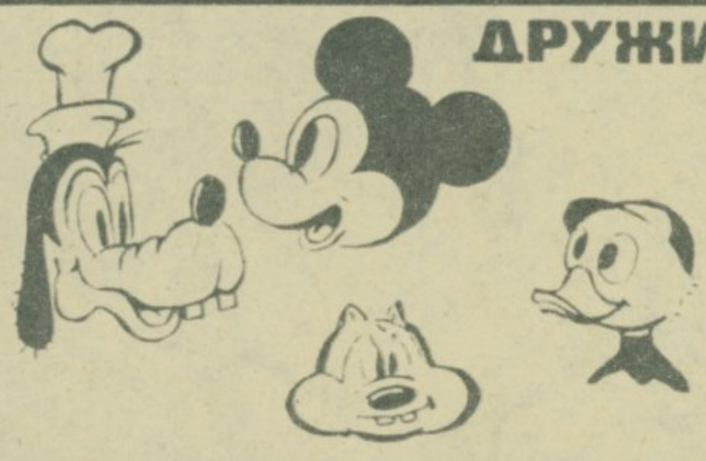
ШТА ОНДА ЧЕКАТО? ПОЧНИТО С КОПАЊЕМ!

АЛИ, ПРОГРАМ ТРЕБА ДА ПОЧНЕ КРОЗ ПОЛА ЧАСА!

А НЕМАТО НИ АЛАТ! БОЉЕ ДА ДОЂЕТО СУТРА!

НЕ!

ДРУЖИТЕ СЕ С ЈУНАЦИМА

Волша Дизнија

ЧИТАЈТЕ Микијев ЗАБАВНИК

ГРАНФ ЈЕДИНИ НИЈЕ ВОЛЕО ШТО СЕ НАЛАЗИ НА ЗЕМЉИ...

САМО ПРОНАЛАЗИТЕ НЕКИ ИЗГОВОР ДА БИСТЕ И ДАЉЕ БИЛИ УЗ ПИТА, АЛИ ЈА ЋУ ВАС ПОДСЕТИТИ НА ВАШУ ДУЖНОСТ!

КАО ЧЛАНОВИ ИСТРАЖИВАЧКЕ ЕКИПЕ СА ЛИТУРНУСА, ЗАКЛЕЛИ СТЕ СЕ ДА ЋЕТЕ УЧИНИТИ СВЕ ДА СЕ ВРАТИТЕ НА СВОЈУ ПЛАНЕТУ!

У ПРАВУ ЈЕ! БИЋЕ БОЉЕ ДА СЕ ДАТО НА ПОСАО!

АЛИ, ЧИМЕ ДА КОПАТО?

ОВИ МЕТАЛНИ ПОДУПИРАЧИ ДОБРО ЋЕ НАМ ПОСЛУЖИТИ!

ИАКО СИЋУШНИ, ЛИЛИПУТАНЦИ СУ БИЛИ НЕВЕРОВАТНО СНАЖНИ...

КРРРЦ!

КРРРРР!

ПИТУ ЋЕМО МНОГО НЕДОСТАЈАТИ, АЛИ, ШТА МОЖЕМО?

КАД ПОМИСЛИМ ДА ЋЕМО МОЖДА ВЕЋ СУТРА БИТИ НА ПУТУ КУЋИ!

ЗЕМЉА ЈЕ ЛЕТЕЛА НА СВЕ СТРАНЕ...

ОНЕЈ, МОЋИ ПОНОВИМО ЈОШ ЈЕДНОМ ТАЧНУ СА КОСМАТА!

ФИЈУУ!

ДУП!

ШТА...

ПЉУС!

ШЉИС!

ГЛЛЛ!

КЛАНГЛ!

НЕСПРЕТНЊАКОВИЋУ! ПРЕДСТАВА ПОЧИЊЕ, А КОСТИМИ СУ НАМ ТОКРИ

САД ТРЕБА ДА СЕ ПРЕСВУЧЕМО!

НИСАМ ЈА КРИВ! НЕШТО ЈЕ УДАРИЛО У ПОСТОЉЕ!

ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ ДОЛЕТЕЛО ИЗ ГЛЕДАЛИШТА?

НОЋЕР, ШЕФ КЛОВНОВА, УПУТИО СЕ ПРЕМА ГЛЕДАЛИШТУ...

ШТА?

МОЖДА СУ НЕКА ДЕЦА... ПОНУШАВАЈУ ДА УЂУ БЕЗ КАРТЕ?

ВУЧИЋ

КОПАЈ ВИШЕ УЛЕВО, ТУПАНЧИЋУ!

ТАНО! СВАКОГ ТРЕНУТНА НАЋИ ЋЕТЕ НА АРАДИЈУМ!

НЕМОГУЋЕ! ТЕНИ СЕ ПРИВИЂА!

СИРОМАШНИ ЉУДИ КОПАЈУ. ГЛУПОСТИ. СИГУРНО САМ ПРЕПОРЕН.

ШТА СИ ТО ВИДЕО, НОЋЕРЕ?

ТО ЈЕ ЗБОГ КОПАЊА. УТРОШИЛИ СТО СВУ ЕНЕРГИЈУ.

ПОТРЕБНА НАМ ЈЕ ФЛУБА!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ВРТИ МИ СЕ У ГЛАВИ.

ОСЕЋАМ НЕКУ СЛАБОСТ.

И ЈА.

ФЛУБА ЈЕ БИЛА НЕКА ВРСТА ГЉИВЕ ЧИЈА ЈЕ ЛИЛИПУТАНЦИМА ДАВАЛА СНАГУ И ЖИВОТ...

КРОЗ НЕКОЛИКО МИНУТА ИЗГУБИЋЕТЕ И ПОСЛЕДЊИ АТОМ СНАГЕ. ПЕЊИТЕ СЕ.

ТОРАТО ДА СТИГНЕМО ДО ПИТА!

ДОК СУ СЕ ПИТОВИ МАЛИ ПРИЈАТЕЉИ УПИЊАЈИ ДА ИЗИЂУ ИЗ ЗАМКЕ...

ТОРА ДА ТЕ ЈЕ ОНА КОФА ОШАМУТИЛА.

НИЈЕ. РЕКЛИ СТЕ ДА ЈЕ НАШЕМ ЦИРКУСУ ПОТРЕБНА НОВА ТАЧКА. УПРАВО САМ ВИДЕО НЕШТО ШТО ЋЕ НАМ ДОНЕТИ БОГАТСТВО.

ПОЖУРИТО! МОРАМО ДА СТИГНЕМО ДО ПИТА ДОК НАС СНАГА НИЈЕ ПОТПУНО ИЗДАЛА!

ХАЈДЕ, ТИ!

ЛИЛИПУТАНЦИ НИСУ НИ СЛУТИЛИ ДА ЈЕ ЊИХОВО ПРИСУСТВО ПРИМЕЋЕНО...

ПРАВИШ ЛИ ТИ ОД МЕНЕ БУДАЛУ?

ВЕРУЈТЕ ТИ, ГАЗДА! СЕНЗАЦИОНАЛНО ОТКРИЋЕ ЈЕ ТАМО, ИСПОД ОНИХ СЕДИШТА!

БИЛИ БАНТИНГ ЈЕ ДОЖИВЕО НАЈВЕЋЕ ИЗНЕНАЂЕЊЕ У СВОМ ЖИВОТУ...

ШТАА?!

НЕМОГУЋЕ! ОВО НИСУ ЖИВА БИЋА! ОДМАХ ЋУ ТО САЗНАТИ!

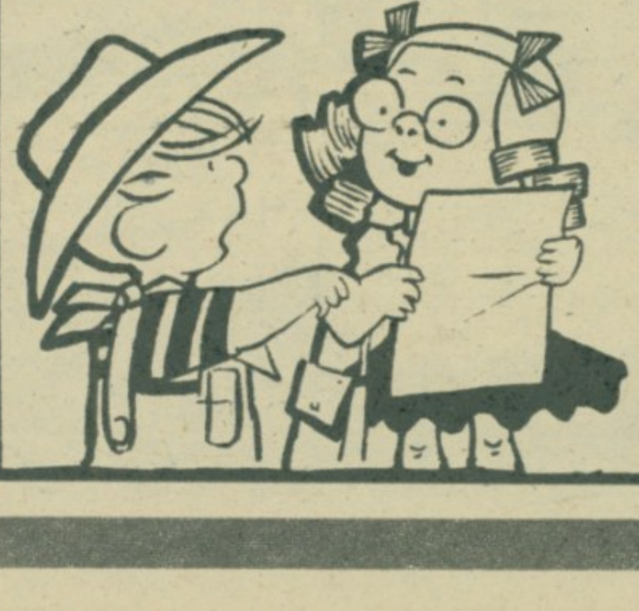
ДОК НИЈЕ УЧЕСТВОВАО У КОПАЊУ И ИМАО ЈЕ ДОВОЉНО СНАГЕ...

АААААЈ!

ЊОЊДАРЕ, НЕКО НАС ПОСМАТРА!

Е, НЕЋЕШ!

ФЗЗЗЗ!

Denis

ВАС СВАКЕ СЕДМИЦЕ ВОДИ У НОВЕ АВАНТУРЕ

САД СТЕ СЕ УВЕРИЛИ, ГАЗДА! ЖИВИ СУ, ЗАР НЕ?

УУХ! НАНО СУ МЕ ОПЕКЛИ! ПОЖУРИ, НОЦЕРЕ, УХВАТИ ИХ!

ПОКУШАВАЈУ ДА ПОБЕГНУ!

АЛИ, ЛИЛИПУТАНЦИ СУ, ПРЕ НЕГО ШТО ЋЕ ПОЧЕТИ С КОПАЊЕМ, ПОМЕРИЛИ НЕКОЛИКО ДАСАНА...

СТАНИТЕ, ГАЗДА! ПРОПАШЋЕТО!

УПОЗОРЕЊЕ ЈЕ СТИГЛО НАСКО...

KPPPPPP!

УУУУХ!

ААААЈ!

ИЗНЕМОГЛИ ЛИЛИПУТАНЦИ ПРОБИЈАЛИ СУ СЕ КРОЗ РУШЕВИНУ...

УПАЛО ДА НАС ПРИГЊЕЧЕ!

ОВУДА, ДРУГОВИ!

ПИТУ ЈЕ ЛАКНУЛО НАД ИХ ЈЕ ВИДЕО...

ЈЕСТЕ ЛИ ОТКРИЛИ АРИДИЈУМ?

НАСКИЈЕ ЋЕТО О ТОМЕ! САД НАС БРЗО САКРИЈ У ЏЕПОВЕ!

АЛИ...

ГАЗДА! НЕКО ДЕТЕ ЈЕ ПОКУПИЛО ОНЕ СИРОШНЕ ЉУДЕ!

ЦИРК

ОХ!

ЗА НОГ, БРЗО!

НЕ СМЕ НАМ УТАЋИ!

ЦИРКУС!

ЦИРКУС ВИЛИЈА БАНТА

СТИЖИ ЋЕ МЕ! МОРАМ ДА СЕ ПОМЕШАМ СА СВЕТИНОМ!

АЛИ, НАЈА СУ СЕ БАНТИНГ И КОЦЕР НАШЛИ НА ОТВОРЕНОМ ПРОСТОРУ...

ДО ЂАВОЛА! НЕСТАО ЈЕ У ГУЖВИ!

ПОГЛЕДАЈ ТАМО!

ОН ЈЕ, СИГУРАН САМ! УЛАЗИ У ЦИРКУС! ИДЕМ ДА ГА УХВАТИМ!

НЕ! ЗАР ХОЋЕШ ДА СВИ САЗНАЈУ ДА МАЛИ ИМА ПУНЕ ЏЕПОВЕ СИЋУШНИХ БИЋА!

НЕК ПОМИСЛИ ДА НАМ ЈЕ УТАНАО! ШЧЕПАЊЕТО ГА НАЈ СЕ НАЈМАЊЕ БУДЕ НАДАО!

ЗА ТО ВРЕМЕ ДОК ЈЕ ОБЈАСНИО ПИТУ ШТА СЕ ДОГОДИЛО...

У ЏЕПУ НОСИМ РЕЗЕРВУ ФЛУБЕ! НАЖИ ОСТАЛИМА!

НА СВЕ МИСЛИШ, ПИТЕ!

НА ЂОНОВ ЗНАК СВИ ИЗВИРИШЕ ИЗ ЏЕПОВА...

ШТА? ПИТ ИМА ФЛУБУ!

У ЛЕВОМ ЏЕПУ ЈЕ!

САД СЕ И ПИТ БОЉЕ ОСЕЋАО...

НИКО НЕ ОБРАЋА ПАЖЊУ НА МЕНЕ!

УБРЗО... ММММ!

ВЕЋ МИ ЈЕ БОЉЕ

АЛИ, НЕМА ТОЛИКО ФЛУБЕ ДА БИСТО ПОТПУНО ПОВРАТИЛИ СНАГУ!

ИЗДРЖАЋЕТО ДО КУЋЕ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

НАШАО САМ НАВЕЗ, ГАЗДА!

ОНА ДВОЈИЦА СУ СИГУРНО ПОМИСЛИЛА ДА ИМ СЕ ПРИЧИНИЛО И ДИГЛИ СУ РУКЕ ОД МЕНЕ!

ХА, ХА, ХА!

ОДЛИЧНО! КРОЗ КОЈИ МИНУТ БИЋЕ ПУН ОНИХ СИЋУШНИХ БИЋА!

СВА УЗБУЂЕЊА СУ ПРОШЛА И ПИТ И ЛИЛИПУТАНЦИ УЖИВАЛИ СУ У ПРОГРАМУ...

ОВИ ПСИ СКАЧУ ВИСОКО КАО И ОНИ СА ЛИТУРНУСА!

ХА, ХА! ОВО ЈЕ НАЈЗАБАВНИЈЕ!

ЈОШ ЈЕДАН ГОЛ ЗА ПЛАВЕ!

ГЛЕДАОЦИ СУ БИЛИ ТОЛИКО ЗАОКУПЉЕНИ ПРЕДСТАВОМ ДА НИСУ НИ ПРИМЕТИЛИ ПИТОВУ МАЛУ ДРУЖИНУ...

МИРУЈТЕ! ЗНАТЕ ДА ЈОШ НЕМАТЕ ДОВОЉНО СНАГЕ!

ВАЖНО ЈЕ ДА ЋЕТО МОЋИ ДА СТИГНЕТО ДО НУЂЕ!

КОНДАР ЈЕ БИО ЗАПОВЕДНИК ТЕ МАЛЕ ДРУЖИНЕ...

ОВОЛИКО ЈЕ ЈОШ ОСТАЛО ОЛУБЕ! ДРЖИ ЈЕ ТИ! ДАЋЕШ НАМ ЈЕ АКО НАМ БУДЕ НЕОПХОДНА!

ДОБРА ИДЕЈА, КОНДАРЕ!

ТАДА...

А САДА, ДРАГИ ГЛЕДАОЦИ, ИМАТЕ ПРИЛИКУ ДА ЗАРАДИТЕ ДЕСЕТ ФУНТИ АКО УСПЕТЕ ДА СЕ ОДРЖИТЕ ЈЕДАН КРУГ...

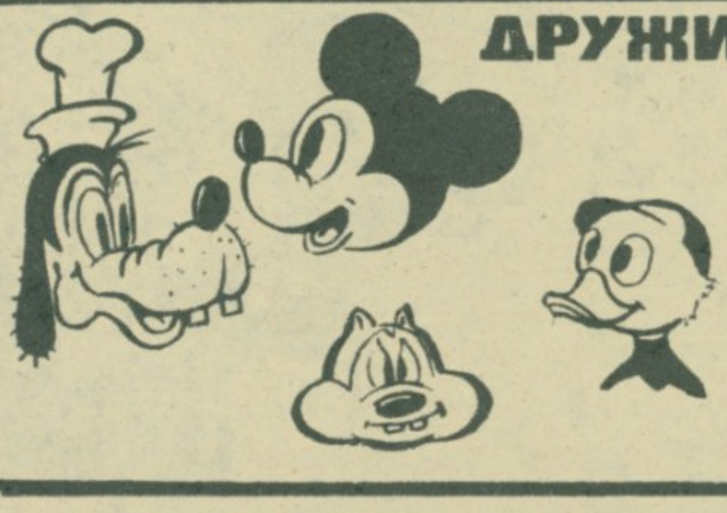
...НА НАШОЈ ТАЗИ!

ХА, ХА! ХА, ХА!

УУУУ! УПОМОЋ!

ЊИИИ!

ДРУЖИТЕ СЕ С ЈУНАЦИМА

Волша Жизнија

ЧИТАЈТЕ Микијев ЗАБАВНИК

КЋЕРЕ, ЈЕСИ ЛИ ОТКРИО ОНОГ ДЕЧАКА?

ХА, ХА, ХА!

ШКЉОЦ

АХА! СЕДИ НА СТРАНИ Д! ПРЕПУСТИТЕ СВЕ МЕНИ!

НО ХОЋЕ ДА ЗАРАДИ ПАРЕ?

ЈА НЕЋУ! ХВАЛА!

ЈА НЕ БИХ НИ ЗА СТО ФУНТИ!

ОНДА ЋУ МОРАТИ ДА ПОТРАЖИМ ДОБРОВОЉЦЕ! ЕВО, ОВАЈ ЈЕ РОЂЕНИ ЏОКЕЈ!

ШТА? ОВАЈ... ЈА...

ЛИЛИПУТАНЦИ СУ ИМАЛИ ВРЕМЕНА КОЛИКО ДА СЕ САКРИЈУ У ПИТОВЕ ЦЕПОВЕ...

НЕЋЕШ СЕ ПОКАЗАТИ, МАЛИША!

МА, ПУСТИТЕ МЕ!

ХОНДАРЕ ТАЈ ГЛАС... ПА, ДА! ПРИПАДА ЈЕДНОМ ОД ОНЕ ДВОЈИЦЕ КОЈИ СУ НАС ЈУРИЛИ!

ШТА ДА РАДИМО, ЗАПОВЕДНИЧЕ?

У ОВОМ СТАЊУ... НИШТА! САЧЕКАЈМО ДА ВИДИМО ШТА ЋЕ СЕ ДОГОДИТИ!

ПИТА СУ ВЕЋ ПОПЕЛИ НА МАЗГЕ...

САМО ЈЕДАН КРУГ! НОВАЦ ЈЕ ТВОЈ!

АЛИ, ЈА НЕ УМЕМ ДА ЈАШЕМ!

НАПРЕД!

ДУП!

ДОБРО ГА ПРОТРЕСИ, МЕРВИНЕ!

ТУП!

ПИТ СЕ ЈЕДВА ДРЖАО НА ЛЕЂИМА МАЗГЕ...

ААААА!

ИЗГЛЕДА ДА ЋЕ УСПЕТИ!

ИЗДРЖИ ЈОШ МАЛО!

БАНТИНГ ЈЕ ДВА ПУТА ПУКНУО БИЧЕМ И ТО ЈЕ БИО ЗНАК ЗА МЕРВИНА...

ИЗЛАЗИ ИЗ АРЕНЕ!

ЈАДНО ДЕТЕ! МЕРВИН ГА ЈЕ БАЦИО У СЕНО!

УУУХ!

ТУ СУ ВЕЋ БИЛИ БАНТИНГ И КОЦЕР...

МИ ЋЕМО СЕ ПОБРИНУТИ ЗА ДЕЧАКА! ВИ НАСТАВИТЕ С ПРОГРАМОМ!

ШТА КАЖЕТЕ?

КАДА СЕ ПИТ ПОВРАТИО ОД УДАРЦА...

УУХ! ГДЕ САМ?

У МОЈОЈ ПРИКОЛИЦИ!

ВРАТА СУ ЗАКЉУЧАНА И НЕ ВРЕДИ ДА ВИЧЕШ ЈЕР ТЕ НИНО НЕЋЕ ЧУТИ!

ЗАТО НАМ ДАЈ ОНЕ СВОЈЕ ЧОВЕЧУЉУКЕ! И НИШТА ТИ СЕ НЕЋЕ ДОГОДИТИ!

А ТАКО! ОНО С МАЗГОМ ЈЕ БИО САМО ТРИК!

ПИТ ЈЕ СХВАТИО ДА НЕМА КУД...

ДРУГИНО, ИЗЛАЗИТЕ! СПАСАВАЈТЕ СЕ!

ШТА?

ГЛЕДАЈТЕ ИХ НАЋИ ИСКАЧУ!

ЛИЛИПУТАНЦИ СУ БИЛИ ЈАЧИ ОД СВАКОГ ЧОВЕКА, АЛИ САДА БЕЗ ЕНЕРГИЈЕ, НИСУ МОГЛИ ДА СЕ БРАНЕ...

НЕЋЕТЕ!

ДУМ!

ФИЈУУУУ!

УУУХ!

ШТА...

У СЛЕДЕЋЕМ ТРЕНУТКУ...

ХВАТАЈ ИХ! ШТА ЧЕНАШ?

БЕЖИТЕ ПРЕМА ВРАТИМА! ПРОВУЋИЋЕМО СЕ ИСПОД ЊИХ!

ШТА КАЖЕТЕ НА ОВО, ГАЗДА?

ТА, ШТА СИ СТАО! ИМАШ ИХ ЈОШ ПЕТОРИЦУ!

НЕМОЋАН, ПИТ ЈЕ САМО ПОСМАТРАО ШТА СЕ ДОГАЂА ЊЕГОВИМ МАЛИМ ПРИЈАТЕЉИМА...

ТУП!

АААААЈ!

ГОТОВО ЈЕ! УХВАТИЋЕ СВЕ ЛИЛИПУТАНЦЕ И МОЈА ТАЈНА БИЋЕ ОТКРИВЕНА!

ЈЕДАН ПО ЈЕДАН ПАДАЛИ СУ ПИТОВИ ПРИЈАТЕЉИ...

АААХ!

ДУП!

ФИЈУУУ!

СЈАЈАН ПОГОДАК! САМО ТАКО НАСТАВИ! ИМАШ ЈОШ ТРОЈИЦУ!

КАКО МОЖЕТЕ? ПРЕКИНИТЕ!

ХОЋЕТО САМО ДА СЕ ОБОГАТИТЕ НА ЊИХОВ РАЧУН!

НЕЋУ ВАМ ДОЗВОЛИТИ... ААА!

МИ НЕ ЖЕЛИМО ДА ПОВРЕДИМО ТВОЈЕ МАЛЕ ДРУГОВЕ!

ПЉАС

УБРЗО СЕ ЛИЛИПУТАНЦИ НАЂОШЕ У КАВЕЗУ ЗА ПТИЦЕ...

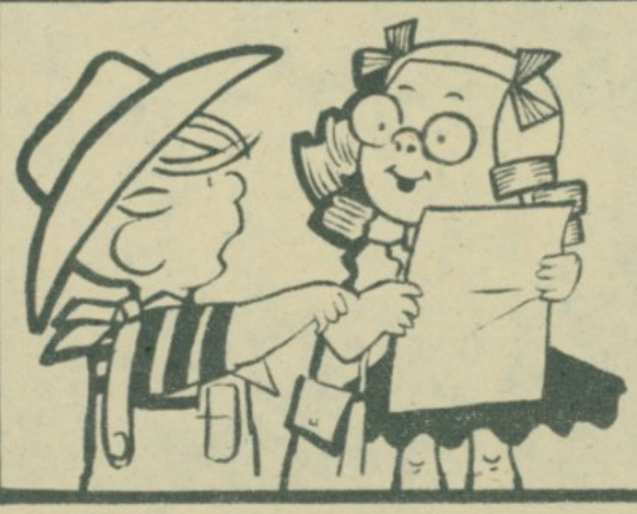
ХИ, ХИ! СА ОВИХ ШЕСТ СИЋУШНИХ БИЋА ПОСТАЋУ ПОЗНАТ У ЦЕЛОМ СВЕТУ!

СТАНИ, КОЦЕРЕ! ОВДЕ СУ САМО ПЕТОРИЦА! ЈЕДАН НЕДОСТАЈЕ!

ПОШТО СУ ПРЕТРАЖИЛИ ПИТОВЕ ЏЕПОВЕ...

НИЈЕ КОД ДЕЧАКА! ЗАВИРИО САМ И У ЊЕГОВЕ ЧАРАПЕ И ЦИПЕЛЕ!

ОНДА ЈЕ НЕГДЕ ОВДЕ! НАПОЉЕ НИЈЕ МОГАО ДА ЛЕТИ!

Denis

ВАС СВАКЕ СЕДМИЦЕ ВОДИ У НОВЕ АВАНТУРЕ

НИНО НИЈЕ НИ СЛУТИО ДА СЕ ШЕСТИ ЛИЛИПУТАНАЦ КРИЈЕ ИЗНАД ЊИХОВИХ ГЛАВА...

ТО ЈЕ КАО ДА ТРАЖИШ ИГЛУ У ПЛАСТУ СЕНА!

БОЉЕ ДОВЕДИ ПСА! ОН ЋЕ ГА НАЊУШИТИ!

НАРАВНО! КАКО СЕ ОДМАХ НИСМО СЕТИЛИ!

ЧИМ ЈЕ КЛОВН ИЗИШАО...

ВИДЕЋЕМО ШТА ЋЕМО С ТОБОМ КАД УХВАТИМО ОНОГ МАЛОГ!

ПИТ ЈЕ БРЗО СКРЕНУО ПОГЛЕД СА ДОКА ДА ВАНТИНГ НЕ БИ НЕШТО ПОСУМЊАО...

БАШ ТИ СЕ ЛЕПО НАМЕСТИО!

А ТИ СЕДИ И НЕ МРДАЈ!

НА СРЕЋУ, ДОК НИЈЕ УЧЕСТВОВАО У КОПАЊУ И ИМАО ЈЕ ЈОШ ДОВОЉНО СНАГЕ...

УФ! КРЕНУЛО ЈЕ!

И ВАНТИНГ СЕ ОНЕСВЕСТИО...

ПИТ ЈЕ ОДМАХ ИЗВАДИО ГРУДВИЦУ ФЛУБЕ...

ДУМ!

ГЛЛЛЛ!

СЈАЈНО, ДОН!

БРЗО ДА ОСЛОБОДИМО ПРИЈАТЕЉЕ!

ХАЈДЕ, ТУНИ!

ПОЛАНО, ТИГ!

ПОЖУРИ, ПИТЕ! ДОЛАЗИ КОЊЕР!

ЈОШ НЕКОЛИКО СЕКУНДИ И САСВИМ ЋЕ СЕ ОПОРАВИТИ!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ ОТВОРИШЕ СЕ ВРАТА...

ЕВО МЕ, ГАЗДА? ШТА? КАВЕЗ ЈЕ ПРАЗАН?

ОВДЕ СТО, ДРУШКАНЕ?

ХЕЈ!?

ПАЗИИ!

ФИЈУУУУУ!

ДУМ!

УУУХ!

УПЛАШЕНО КУЧЕ ДАЛО СЕ У БЕГ

ШТА ЋЕТО САД, КОНДАРЕ? ОВА ДВОЈИЦА СУ ВАС ВИДЕЛА И ОТКРИЋЕ ТАЈНУ СВЕТУ!

ЗАБОРАВИО СИ ДА ИМАТО БРИСАЧ ПАТЊЕЊА!

БРИСАЧ ПАТЊЕЊА БИО ЈЕ ЈЕДНА ВРСТА КАМЕНА КОЈА СЕ НАЛАЗИЛА САМО НА ЛИТУРНУСУ...

УУУХ!

ДОЛАЗЕ К СЕБИ!

УПЕРИ КАМЕН НА ЊИХ ДОК СУ ЈОШ ОШАМУЋЕНИ!

СЛУШАЈТЕ, НОЋЕРЕ, И ВИ, БАНТИНГ! МАЛИ ЉУДИ НЕ ПОСТОЈЕ!

НАРАВНО ДА ИХ НЕМА!

НЕ? НЕМА ТАНЈИХ БИЋА!

ПИТ И ЊЕГОВА ЏЕПНА АРМИЈА ВЕЋ СУ ОДМАГЛИЛИ НАД СУ СЕ НЛОВН И ЊЕГОВ ГАЗДА ОСВЕСТИЛИ...

ШТА ТРАЖИШ ОВДЕ, НОЋЕРЕ?

НЕМАМ ПОЈМА, ГАЗДА!

НА ПОСАО ОНДА? ЗАШТО ТЕ ПЛАЋАМ?

БРИСАЧ ПАТЊЕЊА ЈЕ ДЕЛОВАО ХОЋЕТО ЛИ ДА ВИДИТО КРАЈ ПРОГРАМА?

ШТА?

ХВАЛА ЛЕПО, ПИТЕ! ДОСТА НАМ ЈЕ ЏИРНУСА ЗА ВЕЧЕРАС!

ХА, ХА, ХА!

ТЕНИ ГА ЈЕ ДОСТА ЗА ЦЕО ЖИВОТ!

НАЈСИГУРНИЈИ САМ У ТВОМ ЏЕПУ!

ПИТ ЈЕ СВОЈЕ МАЛЕ ПРИЈАТЕЉЕ ЧУВАО У ТВРЂАВИ НОЈУ ЈЕ САМ НАПРАВИО...

ЈУПИИИ! СВАНУЛО ЈЕ!

ШТАА?

НЕШТО СЕ ДОГОДИЛО?

ИЗВИНИТЕ АКО САМ ВАС ПРОБУДИО?

НЕШТО СИ ДОБРЕ ВОЉЕ ОД ЈУТРОС!

ПА, СУТРА ЈЕ НОВА ГОДИНА! ТАЈ ДАН НАЈВИШЕ ВОЛИМ! ДЕДА ТРАЗ ЋЕ НАМ ДОНЕТИ ПОКЛОНЕ!

ГРАНФ ЈЕ ЈЕДИНИ БИО НЕРАСПОЛОЖЕН...

ДЕДА ТРАЗ! ГЛУПОСТИ! У ШТА СВЕ НЕЋЕ ДА ВЕРУЈУ ОВИ ЗЕМЉАНИ!

АЛИ, ИМАТО И ТИ ДЕДА ТРАЗА! САМО ТИ ГА ЗОВЕМО УЈКА ГРЕНЗИГ!

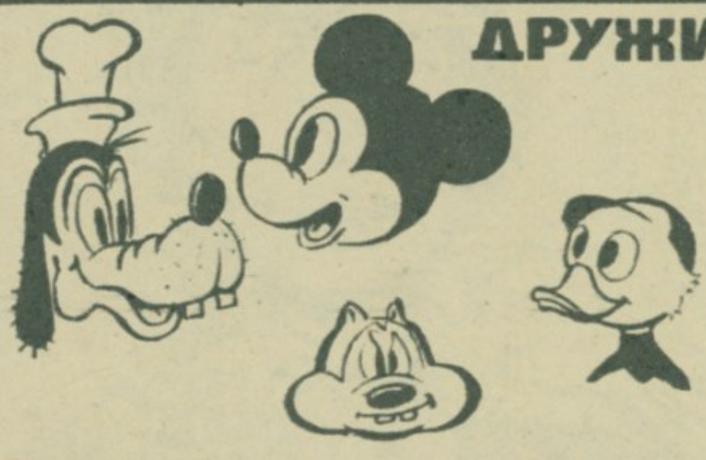
ХОЋЕ ЛИ ВАШ ДЕДА ТРАЗ ДОНЕТИ И НАМА ПОКЛОНЕ?

ЈА ЋУ БИТИ ВАШ ДЕДА ТРАЗ!

ДА ПИТАМ ТЕТКА МЕГ ДА ЛИ ТРЕБА ДА ИДЕМ У НУПОВИНУ!

ПОВЕДИ И НАС, ПИТЕ!

ДРУЖИТЕ СЕ С ЈУНАЦИМА

Волша Дизнија

ЧИТАЈТЕ Микијев ЗАБАВНИК

ОКЕЈ, САМО ПАЗИТЕ ДА ВАС НЕНО НЕ ВИДИ!

НЕ БРИНИ, ПИТЕ!

АЛИ, ТЕТКА МЕГ НИЈЕ БИЛА НОД НУЂЕ ...

ПРИРЕЂИЋЕМО ЈОЈ ИЗНЕНАЂЕЊЕ! УКРАСИЋЕМО ТРПЕЗАРИЈУ!

КАКО ДА ЈЕ УКРАСИТО?

РАЗНОБОЈНИМ ТРАКАМА И ЛАМПИОНИМА? А ОКИТИЋЕМО И ЈЕЛКУ!

ОПЕТ НЕКИ СМЕШАН ЗЕТАЉСКИ ОБИЧАЈ!

ЛИЛИПУТАНЦИ СЕ ДАДОШЕ НА ПОСАО...

КОНДАРЕ, УНУЦАЈ И ОВДЕ ЈЕДАН ЕНСЕР!

ОПТАХ, ПИТЕ!

УУПС? ПАЗИ, ГРАНС?

УУУХ!

ХИ, ХИ, ХИ!

И САМО ДВАДЕСЕТ МИНУТА КАСНИЈЕ ...

ПИТЕ, ПРЕНРАСНО ЈЕ! КАКО СИ САМО УСПЕО ТАКО БРЗО ТО ДА УРАДИШ?

ПА... ОВАЈ... ИЗНЕНАДА САМ ДОБИО НЕВЕРОВАТНУ СНАГУ!

ИМАМ И ЈА ИЗНЕНАЂЕЊЕ ЗА ТЕБЕ! ДОЋИ ЋЕ ТИ СЕСТРА ИЗ АМЕРИНЕ!

ЈОШ ДОК ЈЕ ТЕТКА МЕГ ГОВОРИЛА...

ВЕЋ ЈЕ СТИГЛА!

ПИТОВО ДОБРО РАСПОЛОЖЕЊЕ ИЗНЕНАДА ЈЕ НЕСТАЛО...

ШТА ТИ ЈЕ, ПИТЕ? ЗАР НЕ ВОЛИШ СВОЈУ СЕСТРУ?

МА, ТО ТИ ЈЕ ЈЕДНА РУЖНА И ДОСАДНА ДЕВОЈЧИЦА!

ЗДРАВО, ПИТЕ! ДУГО СЕ НИСТО ВИДЕЛИ!

УУУ! КОЛИКО СЕ ПРОМЕНИЛА ОТКАКО САМ ЈЕ ПОСЛЕДЊИ ПУТ ВИДЕО!

?!

ДРАГО МИ ЈЕ ДА ТЕ ВИДИМ, ЏУЛИ! ЈАООО!

ХИ, ХИ, ХИ!

БЗЗЗ!

ОВО ЈЕ ЕЛЕКТРИЧНА ЗУЈАЛИЦА!

УУХ! БАШ ЈЕ ДУХОВИТО!

ХА, ХА! ДОЂИ, ЏУЛИ, ДА ТИ ПОКАЖЕМ ТВОЈУ СОБУ!

САД ЗНАТЕ ЗАШТО ЈЕ НЕ ВОЛИМ! УВЕК МЕ ОВАКО НАСАМАРИ!

А МЕНИ СЕ БАШ СВИЂА! ИМА ДУХА, МОРА СЕ ПРИЗНАТИ!

ТЕ ВЕЧЕРИ ПИТ СЕ ПОЖАЛИО ДА ГА БОЛИ ГЛАВА И ОТИШАО ЈЕ У КРЕВЕТ...

ПОБРИНУЋЕМО СЕ ДА НАС УОПШТЕ НЕ ВИДИ!

БОЈИМ СЕ ДА ВАС ЏУЛИ НЕ ОТКРИЈЕ! СВИМА ЋЕ РАСТРУБИТИ О ВАМА!

УЈУТРО, ТЕТКА МЕГ ЈЕ ПРОБУДИЛА ПИТА...

СРЕЋНА ТИ НОВА ГОДИНА! ЗАР НЕЋЕШ ДА ОТВОРИШ ПОКЛОНЕ?

АУУ! КОЛИКО ИХ ЈЕ!

ПИТ ЈЕ РАЗГЛЕДАО ПОКЛОНЕ СА ТЕТКОМ И СИШАО У ТРПЕЗАРИЈУ...

ОВАЈ МОДЕЛ АВИОНА ЈЕ ПРЕДИВАН!

А НАРУКВИЦА ЈЕ БАШ ОНАКВА КАКВУ САМ ЖЕЛЕЛА!

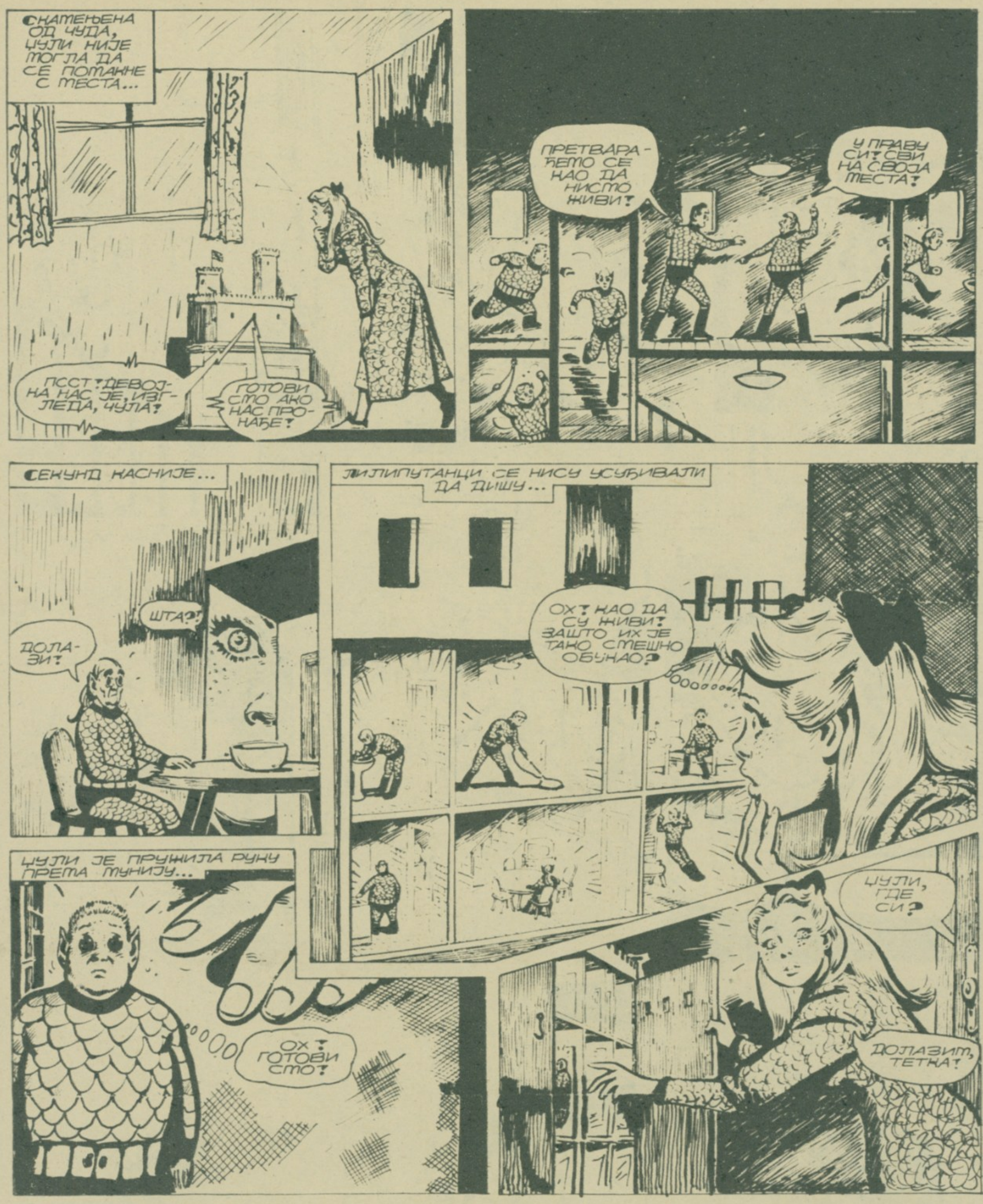
У ТОМ ТРЕНУТКУ...

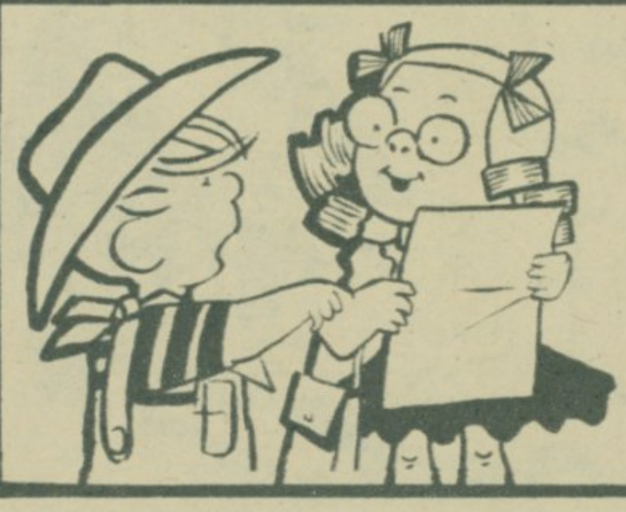
ДОК ЈЕ ПИТ ДОЛЕ, ОСТАВИЋУ МУ СВОЈ ПОКЛОН! ДОЖИВЕЋЕ ПРАВИ ШОК КАД ГА ОТВОРИ!

АЛИ, КАД ЈЕ ЏУЛИ ПОШЛА ПРЕМА ВРАТИМА... ХЕЈ, ДРУШТВО! ЗНАТЕ ЛИ ДА ЈЕ НОВА ГОДИНА!

И ТЕБИ, КОНДАРЕ!

ШТА?! ГЛАСОВИ ДОПИРУ ИЗ ПИТОВЕ ТВРЂАВЕ!

Denis

ВАС СВАКЕ СЕДМИЦЕ
ВОДИ
У НОВЕ АВАНТУРЕ

ОПУСТИТЕ СЕ! ОТИШЛА ЈЕ!

УУУ! ДОБРО ЈЕ! САВ САМ УТРНУО!

СИГУРНО ТИ СЕ УЧИНИЛО ДА ЧУЈЕТ ГЛАСОВЕ!

ЧЕКАМО ТЕ ДА ТИ ДАМО ПОКЛОНЕ!

МИСЛИШ ЛИ ДА СТО ЈЕ ПРЕВАРИЛИ, КУНДАРЕ?

НАДАМ СЕ! ОДСАД МОРАТО БИТИ НА ОПРЕЗУ!

УБРЗО...

ЊОМПЛЕТ БОЈИЦА! БАШ САМ ТО ЖЕЛЕО!

ПА, ОНА И НИЈЕ ТАКО ЛОША!

ТО ЈУТРО ОСВАНУЛО ЈЕ ПОД СНЕГОМ...

ПИТЕ, ИДЕМО ДА СЕ САНКАМО!

САМО ДА СЕ ПРЕСВУЧЕМ, ЦУЛИ!

НАД СЕ ПИТ ВРАТИО У СВОЈУ СОБУ...

ШТА?

ПИТЕ, ЦУЛИ НАС ЈЕ ВИДЕЛА!

АЛИ, НЕ БРИНИ! ТВОЈА ТАЈНА ЈОШ НИЈЕ ОТКРИВЕНА!

ЛИЛИПУТАНЦИ СУ ИСПРИЧАЛИ ШТА СЕ ДОГОДИЛО...

УУХ! ДОБРО ЈЕ ДА СТЕ СЕ ИЗВУКЛИ! ДА ЈЕ ОТКРИЛА ДА СТЕ ЖИВИ, ТАЈНУ НЕ БИ САЧУВАЛА!

ТО И МИ МИСЛИМО!

СВЕ СУ ЖЕНЕ ИСТЕ ЧАН И НА ЛИТУРНУСУ!

МОРАЋУ ДА САЗНАМ ДА ЛИ ЦУЛИ НЕШТО СУМЊА!

ХЕЈ, ПИТЕ, ЗАБОРАВИО СИ ДА ОТВОРИШ ЈЕДАН ПОКЛОН!

ЧУДНО! СИГУРАН САМ ДА САМ ИХ СВЕ ОТВОРИО ПРЕ НЕГО ШТО САМ СИШАО У ТРПЕЗАРИЈУ!

ШТА ЛИ ЈЕ У ЊЕМУ?

ИЗНЕНАДА...

ТТТТХ!

ИЈАОО!

ААА Ј!

АААХ!

ОПЕТ ТРИК ТВОЈЕ СЕСТРЕ!

Е, ОСВЕТИЋУ ЈОЈ СЕ ЗА ОВО!

ПОЛА ЧАСА КАСНИЈЕ...

ЦУЛИ, САНКЕ СУ ПОЛОМЉЕНЕ! ХАЈДЕ ДА ПРАВИМО СНЕШКА БЕЛИЋА!

НЕМАТ НИШТА ПРОТИВ!

ЈЕСУ ЛИ ТИ СЕ ДОПАЛИ СВИ МОЈИ ПОКЛОНИ?

НАРАВНО! ДИВНИ СУ! ХВАЛА ТИ!

ХИ, ХИ! СИГУРНО СЕ ПИТА ЗАШТО НЕ СПОТИЧЕМ ОНУ РУКУ!

ЦЕПНА АРМИЈО, ИСПАДАЈ! ЗНАТЕ ШТА ТРЕБА ДА РАДИТЕ?

НЕ БРИНИ! САД ЋЕ ЦУЛИ ДОЖИВЕТИ ШОК!

САКРИЈМО СЕ ИЗА ШУПЕ!

...ЗАВУЋИ ЋЕМО СЕ У ГЛАВУ СНЕШКА БЕЛИЋА И ОДАТЛЕ СЕ ОБРАТИТИ ЦУЛИ!

КАКО ЋЕ СЕ ИСПРЕПАДАТИ!

ХИ, ХИ, ХИ!

ГЛУПОСТИ! НИЈЕ ТО НИШТА! ЈА ЋУ СМИСЛИТИ НЕШТО И ОСВЕТИТИ СЕ УОБРАЖЕНОЈ ДЕВОЈЦИ!

ГРАНО СЕ ПРОВУКАО КРОЗ ОГРАДУ И НАШАО СЕ У ДВОРИШТУ ПИТОВОГ СУСЕДА...

...ЧИНА ЦЕЛКА...

ЗАЖАЛИЋЕ ПИТ ШТО НАС ЈЕ ПРОНАШАО!

СНЕШКО БЕЛИЋ ЈЕ СКОРО БИО ГОТОВ...

КАД ЋЕ ВЕЋ ЈЕДНОМ ДА СЕ УДАЉЕ?

КАКВО ИЗНЕНАЂЕЊЕ ЋЕ ДОЖИВЕТИ ЦУЛИ?

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...

А САД ДА ПРОНАЂЕТО НЕКИ СТАРИ ШЕШИР!

БИО ЈЕ ТО ЗНАК ЗА ЛИЛИПУТАНЦЕ...

БРЗО ДА СЕ ЗАВУЧЕМО У СНЕШКОВУ ГЛАВУ!

И У ТРЕН ОКА...

ЗАП, ТИ СЕ ПОБРИНИ ЗА УШИ!

НЕ БРИНИ, КОНДАРЕ!

НАПРАВИЋУ РУПУ ПОЗАДИ ДА МОЖЕТО ДА ПОБЕГНЕТО У СЛУЧАЈУ ОПАСНОСТИ!

УБРЗО...

ТЕТКА ТИ ЈЕ ДАЛА СВОЈ СТАРИ ШЕШИР И ШАЛ!

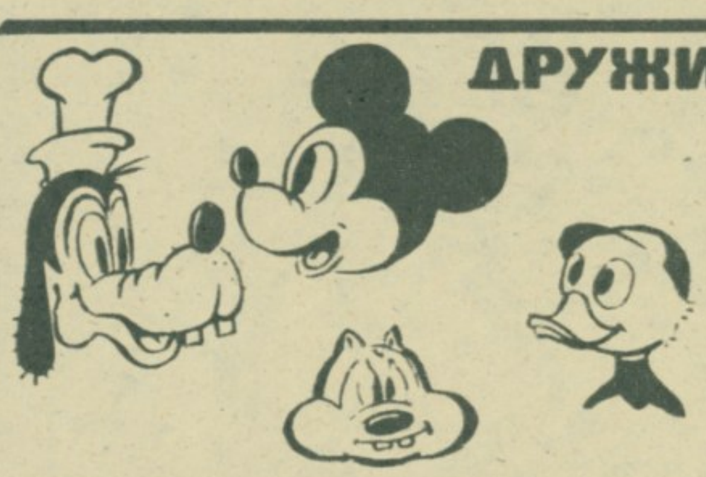
СТАВИ ИХ? ЈА ЋУ ДА ПОТРАЖИМ КАМЕНЧИЋЕ! ПОСЛУЖИЋЕ НАМ УТЕСТО ДУГТАДИ!

КАД ЈЕ ЦУЛИ ПРИШЛА СНЕШКУ...

ДА СЕ НИСИ УСУДИЛ...! ДА ТИ СТАВИШ ТУ СТАРУДИЈУ НА ГЛАВУ!

ШТА?

ДРУЖИТЕ СЕ С ЈУНАЦИМА

Волша Дизнија

ЧИТАЈТЕ Микијев ЗАБАВНИК

ПИТЕ, ОВАЈ СЕШНО ГОВОРИ!

ХА, ХА! ОПЕТ НЕКА ТВОЈА ШАЛА!

АЛИ, КАДА СЕ ЏУЛИ ОПЕТ ПРИБЛИЖИЛА...

ЏУЛИ, САМО ТИ МОЖЕШ ДА ТЕ ЧУЈЕШ! ХАЈДЕ, ДОНЕСИ МИ БОЉУ ОДЕЋУ!

НЕ! ТЕНИ СЕ ПРИЧИЊАВА!

ПИТ СЕ ПРАВИО КАО ДА НИШТА НЕ ЧУЈЕ...

ЏУЛИ, ШТА ТИ ЈЕ? ШТО ВРИШТИШ?

ЗАР ГА НИСИ ЧУО, ПИТЕ?

БРР! КАКО ТИ ЈЕ ХЛАДНО! И УШИ ТИ ОТПАДАЈУ!

ПОНГ!

ИЈАООО!

ПИНГ!

НЕ БИХ РЕКАО! ГРАНФ НИЈЕ ОВДЕ!

ИЗГУБИО СЕ ДОК СТО МИ ГЛЕДАЛИ У ЏУЛИ!

АЛИ, КУДА? И ШТА ЈЕ САД НАУТИО?

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ФИЏУУУУ!

БИЋЕ ИЗНЕНАЂЕЊА И ЗА ПИТА!

А УНУТРА, ЛИЛИПУТАНЦИ НИСУ МОГЛИ ДА СЕ УЗДРЖЕ ОД СМЕХА...

ХА, ХА, ХА, ХА, ХА!

ЈЕСТЕ ЛИ ОНОЈ ВИДЕЛИ ИЗРАЗ ЛИЦА? ХИ, ХИ, ХИ!

У ОВОМЕ СИГУРНО УЖИВАШ И ТИ, ГРАНФЕ!

ШТА СЕ ТО ДОГОДИЛО?

НЕКО ЈЕ БАЦИО КАМЕН НА ПРОЗОР! МИСЛИМ ДА ЗНАМ КО!

ПИТОВ СУСЕД ЏЕЉК ЈЕ ПОЗЕЛЕНЕО ОД БЕСА...

УУУУ!

ТАНГ!

ООХ!

ГРАНФ ЈЕ ВЕЋ ДРЖАО ЈЕДНУ ВЕЛИКУ ГРУДВУ ...

ГРР! САМО ДА СЕ ПОКОЈНА ОНА ПАЊУПА!

А САДА ДРУГИ ДЕО ТОГ ПЛАНА!

ПИТ НИЈЕ НИ СТУ-ТИО ДА ЈЕ ТО ГРА-НФОВО ДЕЛО...

С ДРУГЕ СТРАНЕ ОГРА-ДЕ: СИГУРНО НЕ-НИ ТВОЈ ДРУГАР-ТИ СИ ГА НАГО-ВОРИО НА ТО!

ОДАКЛЕ ЛИ ЈЕ ДОШЛЕ-ЛА ГРУДВА?

АУУМ

АААЈ!

ШТА?

ЧУЛИ ЈЕ ОДМАХ УЗВРАТИЛА...

САД ТИ ЈЕ ЈАСНО КАКО СНЕШКО ГОВОРИ!

ЧЕЉУ ЈЕ И ТЕТКА ГА КУБИ...

КАКО ТЕ НИЈЕ СРАМОТА ДА КРИ-ВИЦУ ПРЕБАЦУЈЕШ НА ЧУЛИ?

АЛИ ТЕТКА!

ПЛАТИТЕ ТИ ПРОЗОР ИЛИ ЋУ ЗВАТИ ПОЛИЦИЈУ!

НЕ ЗНАМ О ЧЕМУ ГОВОРИТ ЧУЛИ ЈЕ...

ДОСТА ПИТЕ

ТИ МАЛО ЧУДОВИШТЕ!

ШТАА?

НЕЕ!

УЗАЛУДНО ЈЕ ПИТ ПРОТЕСТ-ВОВАО...

АЛИ, ТАЈ НОВАЦ САМ ШПАРАО ЗА НОВ БИ-ЦИКЛ!

ОВО ЋЕ ТЕ НАУЧИТИ ДА У БУДУЋЕ БУДЕШ ПАЖЉИВИЈИ!

ЛИЛИПУТАНЦИ СУ СВЕ ПОСТАТРАЛИ ИЗ ПРИКРАЈКА...

ГРАНФ ЈЕ ОПЕТ НАПАО ПИТУ?

САМО ДА СЕ ПОЈАВИ!

КРАЈ

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **Мандрак**

ГОГАЈ

By Bud Sagendorf

МОРАШ НАУЧИТИ НА НЕКЕ ОБАВЕЗЕ!

АЛ' ЈА САМ ЈОШ МАЛИ!

НА РАД СЕ И ТРЕБА ПРИВИКАВАТИ ОД МАЛЕНА! ОНДА У ЊЕМУ И УЖИВАШ!

НЕ ЖЕЛИМ ДА УЖИВАМ У ПРАЊУ СУДОВА!

СМЕСТА У КУХИЊУ И ПОКУШАЈ ДА ПРАЊЕ СУДОВА ПРЕТВОРИШ У ИГРУ!

УЖИВАЋЕШ, ВЕРУЈ МИ!

ФУЈ!

И ЈОШ ЈЕДНОМ ФУЈ!

КАКО ПРАЊЕ СУДОВА МОЖЕ ДА БУДЕ ИГРА?

© 1979 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

?

?

ТРАС!

ЧАНГРР!

ТРАС!

Bud Sagendorf

КИЋО! ШТА РАДИШ ТО?

ЦАНГРРР!

?

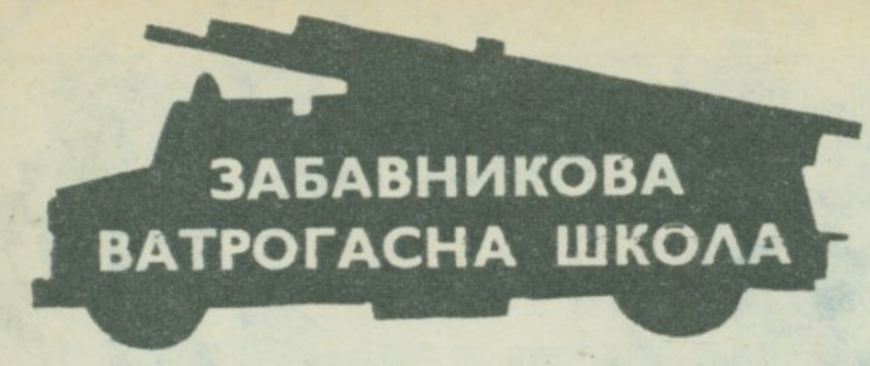
!

УРА!

ЦАНГР!

УРА! ПРОНАШ'О САМ ИГРУ „КОШАРКУ! ЗАМИСЛИО САМ ДА МИ ЈЕ СУДОПЕРА КОШ!

4-22

ПРВИ ЧАС

ВАТРА МАЈКА, АЛИ И МАЋЕХА

Давно је речено да је »ватра мајка цивилизације«, а да је човек »створење које ложи ватру«. Претпоставља се да без ватре човек до данашњег дана не би изишао из каменог доба. Међутим, поред огромних услуга које је ватра пружала човеку она, када се над њом изгуби контрола, може да буде права маћеха у стању да нам нанесе огромне материјалне штете, а често однесе и бројне људске животе.

Жртве за Вулканалије

Упоредо са коришћењем ватре, човек је од првих дана морао и да се бори против ње, против пожара. А са пожарима је слично као и са другим опасностима. Могу да се спрече а од њих можемо да се заштитимо једино ако их добро познајемо.

Тек пре нешто више од двеста година човеку је успело да објасни шта је то ватра, сагоревање, па се не треба чудити што борба против пожара дотад није била успешна. Сматрајући ватру „даром богова“, људи су те исте богове молили да их заштите од пожара. У старом Риму биле су, на пример, чувене свечаности Вулканалије, посвећене богу ватре Вулкану. Желећи да га умилостиве да би им заштитио летину од пожара, редовно су му приносили људске жртве. У многим крајевима Европе у средњем веку био је раширен обичај да се на запаљену кућу бацају разне посуде јер се веровало да ће оне „покупити“ ватру.

Захваљујући развоју науке и технике, ми се данас успешно супротстављамо опасностима од пожара. Наравно, користећи се најсавременијим уређајима. А најбољи начин заштите од пожара је предузимање мера да до њега не дође.

Кад избије пожар, многи од нас могу се наћи у ситуацији да више допринесу његовом гашењу него што то може да учини најближа добро опремљена и искусна ватрогасна јединица. Јер, пожар је најлакше угасити у његовом зачетку, када ватра још није узела маха. За то је довољно да се познаје руковање једноставним противпожарним апаратом, да се зна употребити неко приручно средство за гашење, на пример песак, земља, мокра крпа и сл. И при најбоље организованој служби обавештења ватрогасној јединици треба више минута да стигне на место пожара, а за то време ватра може и те како да се размахне.

Заблуда звана флогистон

Данас не можемо са сигурношћу да говоримо о томе како је човек први пут дошао до ватре. Можда је то био неки грм или дрво који су се запалили од удара грома. А можда је то била ватра која се појавила као последица активности неког вулкана. И Дарвин је сматрао да је човек први пут видео ватру захваљујући усијаним потоцима вулканске лаве. Претпоставља се да су „свете ватре“, које се често помињу у легендама, биле, у ствари, запаљени извори нафте и земног гаса. Поједина места која се помињу у легендама о светим ватрама касније су постала позната налазишта нафте.

На питање шта је то ватра и зашто неке материје могу да горе, а друге не, учени људи су у прошлости давали различите одговоре. За грчког филозофа Емпедокла, на пример, ватра је била један од четири основна елемента (заједно са земљом, ваздухом и водом) од којих је састављен свет. Ово учење је донекле прихватио и Аристотел за кога је наш свет несавршен, али је зато окружен другим, небеским, савршеним светом. Наш несавршени свет, каже филозоф, састоји се од четири елемента који су распоређени у слојевима по тежини: земља, вода, ваздух, ватра. А за Хераклита ватра је праматерија од које је све настало.

Касније су се развиле друге теорије. За Георга Штала, немачког лекара с почетка 18. века, материје могу да горе зато што садрже флогистон (на грчком „изгорен“) који се у току сагоревања издваја из запаљене материје у виду пламена. Ову теорију прихватили су најугледнији научници тога доба, па је целих сто година била озбиљна препрека напретку науке.

Ове и друге научне заблуде срушене су тек радовима француског хемичара Лавоазјеа, „оца“ модерне хемије. Он је објаснио, и експериментом доказао, да је ватра, односно сагоревање, хемијски процес при којем се материја која гори једини са кисеоником из ваздуха. Овакви процеси се у хемији називају оксидација.

Пожар под стакленим звоном

Оксидациони процеси не догађају се само при сагоревању запаљивих материја, него и у многим другим случајевима. До оваквих хемијских промена долази и при човековом дисању, као и при рђању неког гвозденог предмета.

Оксидациони процеси су егзотермни, што значи да хемијске промене прати ослобађање топлотне енергије. При човековом дисању ослобађа се енергија коју наш организам користи за обављање животних радњи. И при рђању гвожђа ослобађа се топлота, али пошто се ова оксидација врши спорије него сагоревање неке запаљиве материје, ми нашим чулима не можемо да осетимо то ослобађање топлоте. Оксидација може да буде спора, брза и бурна; може се догодити и тренутно, као што је, на пример, случај при неким експлозијама.

На врло једноставном примеру може се закључити како долази до ватре, који су услови потребни да би се ватра појавила. Знамо да се пламеном шибице свећа врло једноставно пали. Ако се упаљена свећа стави испод стакленог звона (звоно је од стакла да би се видело шта се испод њега дешава), она ће једно време горети, а затим се сама од себе угасити. Процес сагоревања је отпочео када је присутна материја која може да гори (свећа, односно материја од које је свећа начињена), када се један део ове материје загреје до одређеног степена (пламен шибице је један део свеће загрејао до температуре паљења) и када се у околини запаљене материје налази довољно кисеоника у ваздуху (испод стакленог звона свећа је једно време горела, па се угасила).

Ако нису испуњена сва три од ових услова, до почетка сагоревања неће доћи. Исто тако, ако је почетак сагоревања отпочео, па се на неки начин спречи учешће, односно утицај једног од ова три фактора, процес сагоревања ће се прекинути. На томе се заснива и гашење пожара и предузимање превентивних мера да до пожара не дође.

Инж. В. Костић

НЕКО ЈЕ УБИО НЕНСИ МЕКИВЕН

НИ НАЈБОЉИ СТРЕЛАЦ ИЗ ДАЉИНЕ НИЈЕ МОГАО С ТАКВОМ ПРЕЦИЗНОШЋУ ДА ПОГОДИ МЕТУ КОЈА СЕ КРЕЋЕ БРЗИНОМ ОД 70 КМ НА ЧАС, А ДЕТЕКТИВ ДЕ СИРО ТВРДИО ЈЕ ДА ЈЕ ЖУТИ »КАМАР« БИО САМ ПРЕД ЊИМ У ТРЕНУТКУ НЕСРЕЋЕ.

Детектив Вито Де Сиро возио се ауто-путем према Манхатану 8. јула 1967. нешто пре 9 ујутро. Био је расположен уживајући у јутарњем сунцу. Посматрао је жути спортски „камаро" који је испред њега возила згодна млада девојка.

Жути ауто се изненада занео удесно и Де Сиро је помислио да ће, вероватно, на следећој раскрсници скренути. Али већ следећег тренутка „камаро" је пробио заштитну ограду и улетео у грмље крај пута где се уз тресак зауставио. Де Сиро, најближи месту догађаја, зауставио је свој ауто и потрчао у помоћ. Девојка је лежала главом на волану, очигледно тешко повређена. На први поглед није имала никакве спољне повреде.

Де Сиро је помислио да је дијабетичарка или епилептичар, али ни у ташни ни у џеповима није нашао никакав доказ своје претпоставке. На рукама девојке није било ожиљака од убода, па је детектив одбацио помисао да је у питању наркоманка. Збуњен и немоћан да помогне, Де Сиро је позвао кола хитне помоћи. Девојка је брзо одведена у болницу. Лекари су покушали све, али ни електрошокови ни масажа срца нису били од користи. У 11.15 седамнаестогодишња Ненси Мекивен била је мртва. Тек тада су лекари утврдили узрок смрти — на левој страни главе, иза ува, пронашли су рупу од метка коју је дотада покривала девојчина дугачка коса.

ДЕТЕКТИВИ НА САХРАНИ

Случај је поверен Албертy Сидману, шефу детектива њујоршке бруклинске полиције. Њему је било јасно да чак ни најбољи стрелац не би могао са таквом прецизношћу да погоди мету која се кретала брзином од 70 км на час. Да се убица налазио у аутомобилу који је ишао упоредо са Ненсиним и истом брзином, ствар би била изводљива али је Де Сиро твpдио да је жути „камаро" био сам пред њим у тренутку несреће.

Жути аутомобил још је стајао на месту удеса. Нико га није дирао пошто је Ненси одвезена у болницу. Само је предњи леви прозор био отворен, а на другима није било ни огреботи не. Метак је могао доћи је дино кроз тај отворени прозор. Закључено је да се убица највероватније налазио на пешчаној плажи која одваја ауто-пут од мора.

Иако је знао да тражи иглу у пласту сена, Сидман је припадницима полицијске балистичке јединице и детективима наредио да на плажи потраже чауру метка или какав други траг који би указао одакле је убица пуцао. Потрага је трајала читава два дана и није нађено ништа.

Сидман је позвао војну јединицу која је покушала да пронађе чауру трагачима метала. И опет ништа. Истрага је читава три дана тапкала у месту.

Затим је послао детективе на сахрану убијене девојке где је могао да се појави убица. Том приликом ухапшен је један нервозан младић који је сувише брзо напустио мису. Испоставило се да је он само Ненсин школски друг.

ПРЕТРЕСТИ БРУКЛИН!

Нови моменат у истрази био је извештај Федералног истражног бироа о смртоносном метку. Испаљен је из пушке типа „енфилд 303" калибра 22, једне од неколико милиона које су још биле у употреби. Детективи су покушали да искористе чак и тај податак. Али ниједан њујоршки трговац оружјем није месецима продао такву пушку.

Шеф истраге одлучио се на последњи, готово очајнички, корак. Када је свој план саопштио сарадницима, ови су се само згледали — требало је претрести сваку кућу у Бруклину у нади да ће убица, када угледа полицајце, помислити да је откривен и урадити нешто што ће га одати. Замисао је била добра, али нереална: претрести четврт града који има три милиона становника! Такав подухват захтевао је неколико десетина година!

На питање откуд почети, Седман се замислио, пришао плану Бруклина и уперио прст у један блок, кружећи њиме. Онда је застао: Улица Крап, удаљена око километар и по од места где се десило убиство.

Детективи су сутрадан почели претрагу и стигли на једну бензинску пумпу. У њој су затекли Теодора де Лизија, власника, како проверава рачуне. На питање да ли има пушку, он је одговорио потврдно рекавши да је типа „енфилд" и да се налази на његовом бродићу у луци. Детективи су је узели на балистичко испитивање и добили позитиван резултат. Из пушке Теодора де Лизија убијена је Ненси Мекивен!

ДА ЈЕ ПРОЗОР БИО ЗАТВОРЕН...

Оно што се догодило откривено је приликом његовог 17-часовног испитивања у полицији. Де Лизи је рекао да је дан пре убиства био бродићем у риболову. Рибу су растерали морски пси који су се ненадано појавили. Де Лизи је одлучио да се обрачуна са грабљивцима. Сетио се да је, купивши бродић, уз њега добио и пушку, па је решио да је сутрадан понесе.

Несрећног 8. јула, пре него што се извезао на отворено море, хтео је да провери да ли је пушка уопште исправна — напунио је и пуцао у једну конзерву у води. Задовољан што је погодио, опалио је још једном и — убио Ненси!

Овај други метак се, испаљен под малим углом у односу на површину воде, од ње одбио и полетео ка обали. Прелетео је плажу, што значи више од једног километра, и већ почео да губи убрзање када је стигао до жутог „камара". Да је предњи леви прозор аутомобила био затворен, метак би се одбио од њега. Овако, имао је још толико убрзања да се зарије у главу несрећне девојке.

Теодор де Лизи изведен је пред суд и оптужен за убиство Ненси Мекивен из нехата и недозвољено пуцање на територији града. Касније је први део оптужнице повучен.

Де Лизи је кажњен са 100 долара.

З. Л.

РИЂЕ и ГИЂЕ

ПО МЕНИ, ЖЕНЕ НЕ МОГУ ДА СЕ МЕРЕ СА МУШКАРЦИМА!

ГЛУПОСТИ! У СВЕМУ СУ БОЉЕ ОД ЊИХ!

ДА ВИДИМО КАКВЕ СУ У БОРИЛАЧКИМ ВЕШТИНАМА!

1-2-3-4-5-6-7-8-9-

ОКЕЈ, ЖЕНО, СПРЕМИ СЕ...

Trade Mark Registered
A McNaught Syndicate Feature

Copyright © 1976
Ædita S. de Beaumont
All World Rights Reserved

AL SMITH

НЕПРОПИСАН УДАРАЦ!

9-19

У ПРОДАЈИ НОВИ ХИТ СИНГЛ:
a) **НАВРАТ-НАНОС И НА СВОЈУ РУКУ/**
b) **ОД СРЕЋЕ ДА ТЕ ЉУБИМ**
ХОЋУ ПРОСТО ДА ПОЛУДИМ/
I КАСЕТА:
ОХ, ШТО ТЕ ВОЛИМ, JOJ!

У ПРИПРЕМИ ЈЕ И НОВИ АЛБУМ
КОЈИ ИЗЛАЗИ У СЕПТЕМБРУ

СВЕ У ИЗДАЊУ ПГП **„ДИСКОТОН"**
САРАЈЕВО

ВЕЛИКИ СТРАХ

ШТА ЈЕ У ПЕЋИНИ?

Рекла сам да ћу отићи на реку, а отишла сам у шуму, према тајанственој пећини

Полако сам отворила очи. Кроз сиву маглу угледала сам изнад себе неке обрисе. Вриснула сам и поново загазила у бездан сна. Када сам се поново пробудила, осећала сам да су ми уста сува али нисам имала снаге да затражим мало воде. Око мене су стајали непознати људи. Изгледа да су разумели моју жељу па су ми усули неколико капи у уста. Нисам знала како сам доспела овамо и почех полако да се присећам.

Имала сам тада дванаест година. Мама, тата и ја били смо код бабе у једном селу у Црној Гори. Одмах изнад наше куће уздизала се падина. Почињала је ливадом на којој је баба напасала краве, а настављала се шумом. Обилазећи са татом шуму, видела сам једну пећину. Нисмо јој прилазили јер њега то није интересовало, али мене је копкало како изгледа изнутра. Од маме нисам могла очекивати да пође са мном јер је била презаузета.

Пошто смо ручали, рекла сам да ћу отићи на реку, а отишла сам у шуму. Прокријумчарила сам и батеријску лампу. Тако је све и почело. Колико сам чекала тај тренутак да пронађем пећину и видим шта има у њој!

Али, није све било онако како сам очекивала. Пала сам. Не знам колико сам дуго била у несвести. Вероватно више сати, јер кад сам се пробудила — око мене је свуда био мрак, једино се на небу назирала покоја звезда. Осећала сам се малаксало, глава ме је болела и имала сам утисак да је тежа од олова. Одмах сам потражила батеријску лампу и покушала да је укључим ,али у њој није било батерије...

Учини ми се да сам чула неки шум и потрчах. Трчала сам, трчала, саплитала се, устајала и настављала да трчим. Око мене су заредом нестајала стабла, испод мојих ногу је изницало тле. Нисам се осврtала. Чинило ми се да ме иза сваког грма и стабла посматра по пар крвожедних очију. Бол у глави се појачавао. Желела сам да спавам, али ме је сваки нови шушањ терао да трчим све даље и даље. Изгубила сам се.

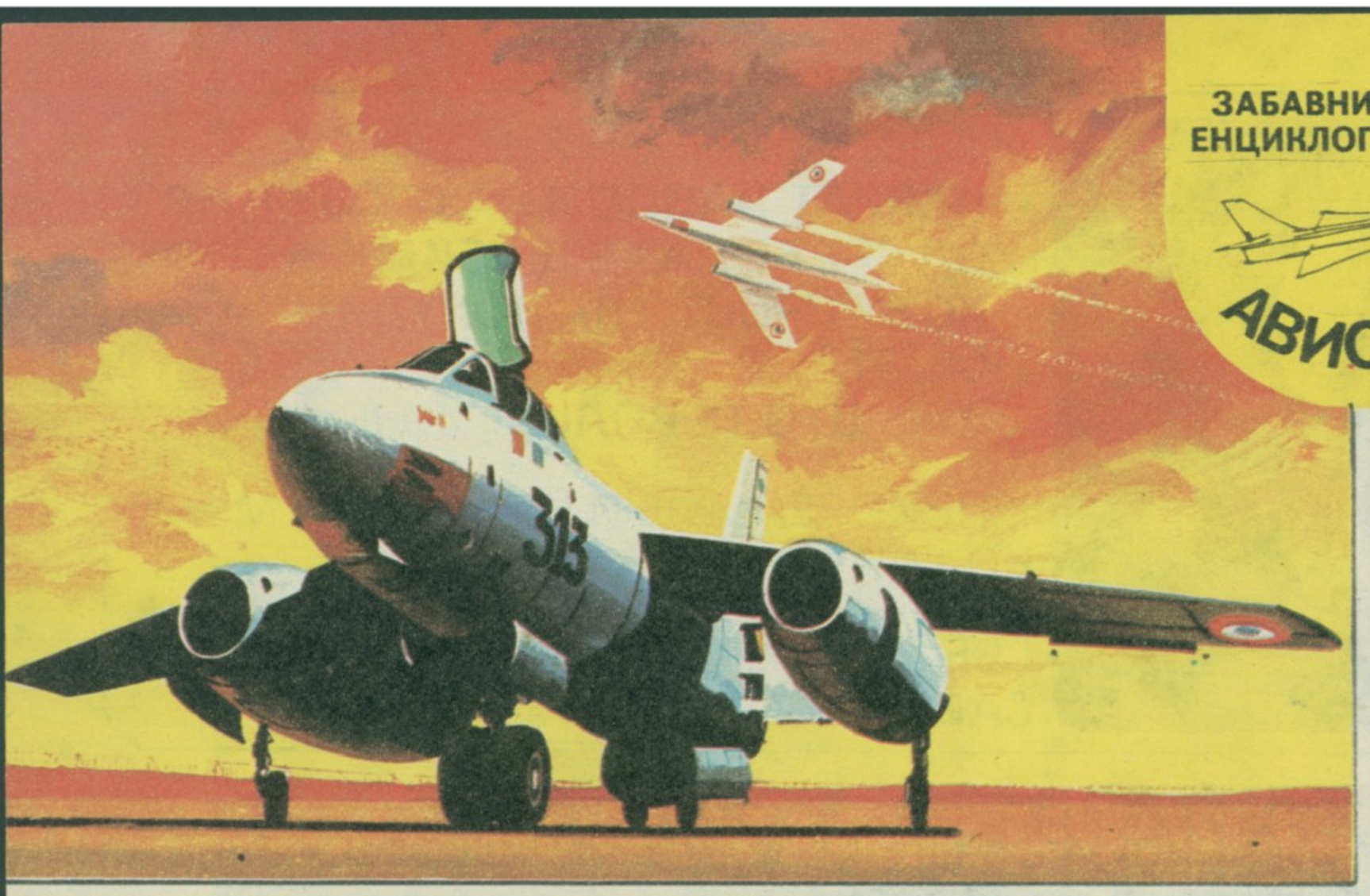
Негде у даљини чуло се завијање вука. У даљини се није назирала светлост. Почело је да ми се мути у глави, чинило ми се да се стабла нагињу ка мени, тле је нестало подамном... Пробудила сам се у непознатој кући.

Нашао ме је ловочувар из суседног села и пренео до његове куће. Већих последица од ударца у главу нисам имала, али сам неколико дана морала да лежим због високе температуре.

Сваке године кад одем код бабе у Црну Гору посетим тог ловочувара, а сама у шуму никад не одлазим.

Амира Обрадовић,
Густава Крклеца 26
21460 Врбас

ЗАБАВНИКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

АВИОНИ

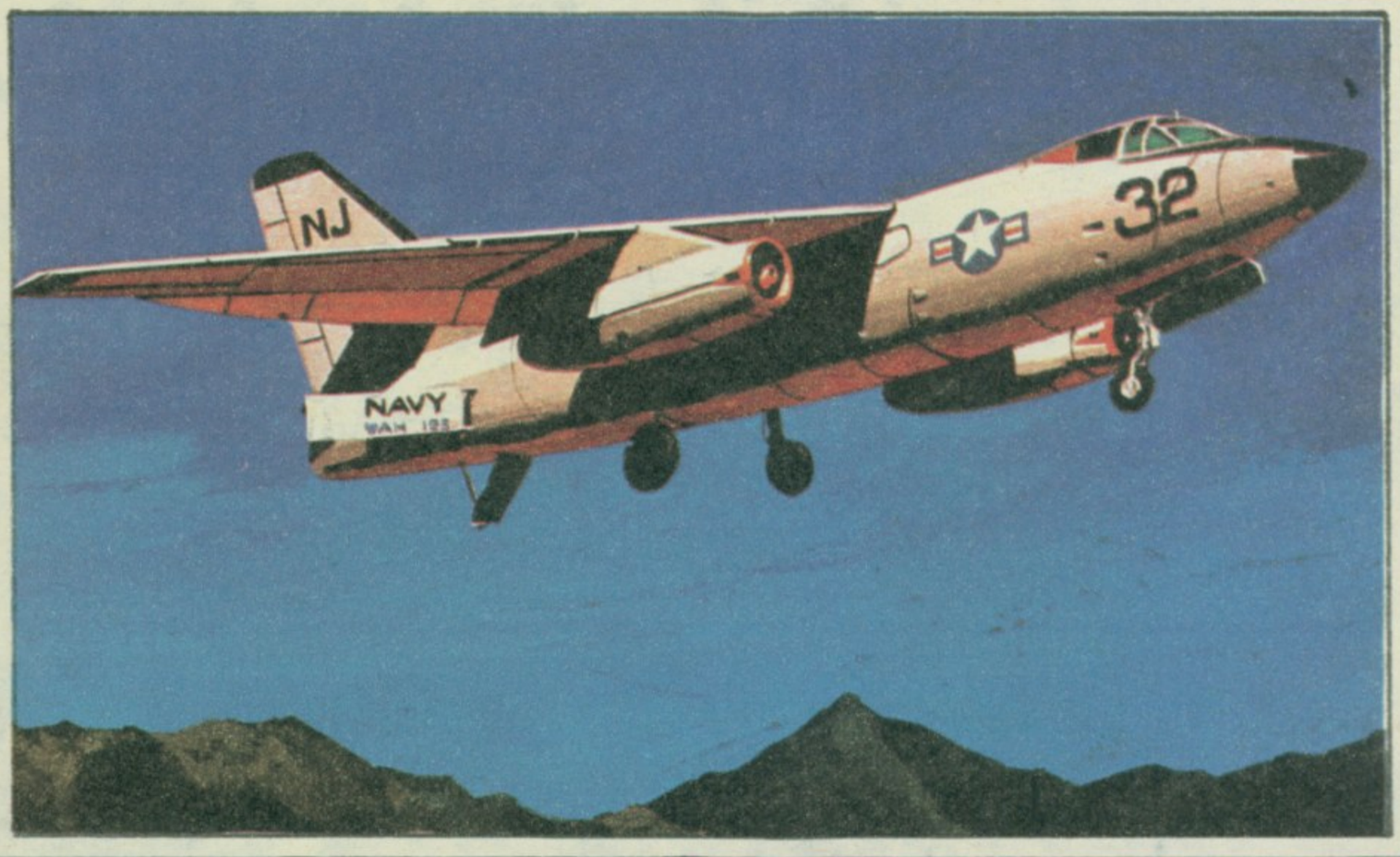
ТИГАР

7 ФРАНЦУСКИ КОНКУРЕНТ

СИД АВИАСИОН 4050 „ВОТУР“ (Француска) — први је француски послератни авион који се могао мерити и са совјетским, америчким и британским. Намера конструктора била је да направе летелицу која би истовремено била ловац, бомбардер и извиђач. Прототип је полетео 1952. а те и следеће године произведено је 140 комада. Са два мотора снекма „атар“ са по 3500 kg потиска постизао је 1100 km/h. Плафон му је био 15 хиљада m а долет 3200 km, знатно већи него код тадашњих једномоторних ловаца.

9 НИЈЕ ОД НАЈБРЖИХ

ДАЃЛАС А-3 „СКАЈВОРИОР“ (САД) — Американци су за своје морнаричко и копнено ваздухопловство израдили 435 таквих двомоторних апарата које су дуго употребљавали за најразличитије намене. При крају каријере су били опремљени скупим уређајима за извиђање и праћење противничких електронских уређаја. Са максималном брзином од 980 km/h нису били међу најбржим авионима свога времена.

11 ОБОРИО САМОГ СЕБЕ

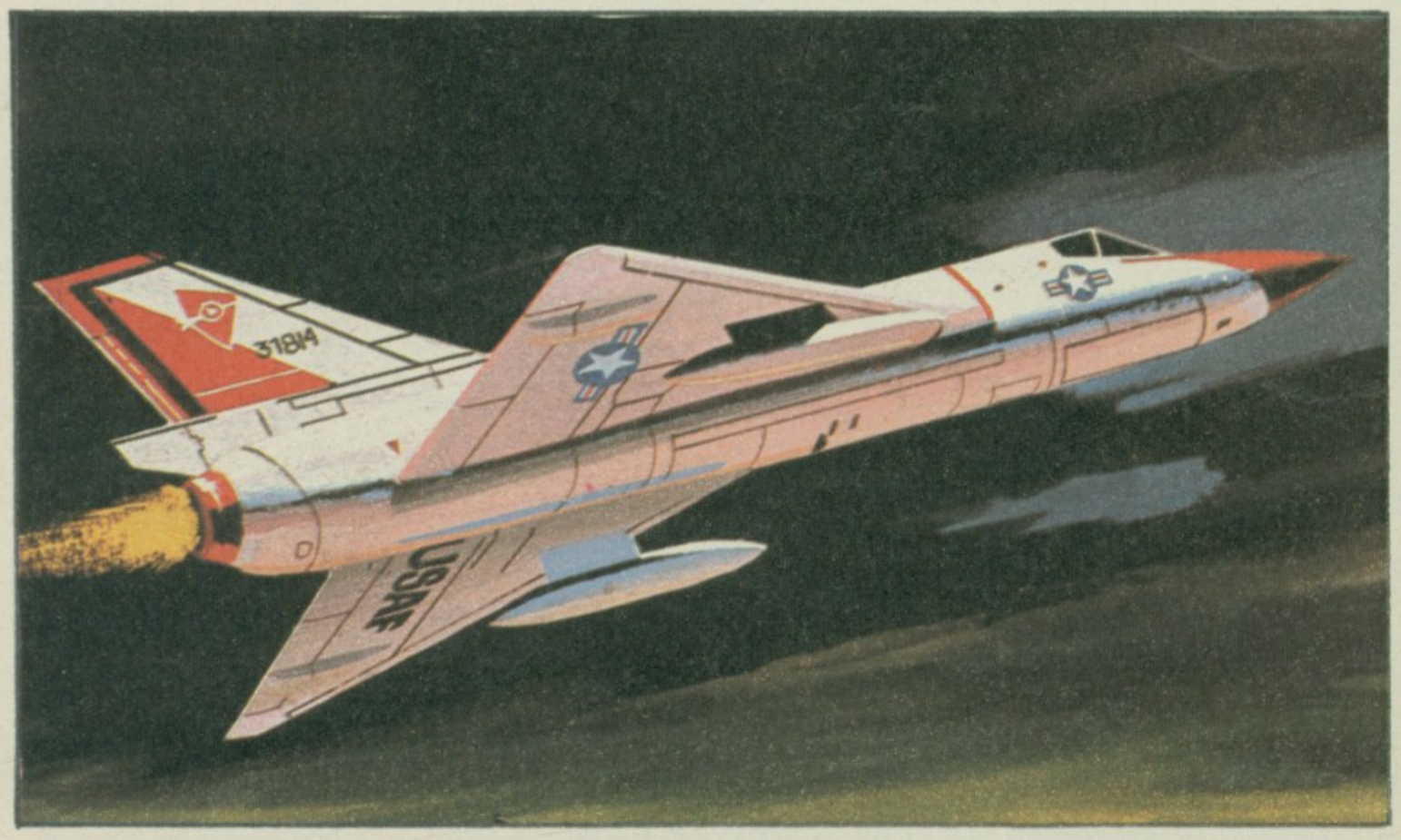
ГРУМАН Ф-11 „ТИГАР“ (САД) — Као познати и злогласни „старфајтер“ и „тигар“ је настао на основу искустава корејског рата, а намењен је за употребу са носача авиона. „Тигар“ је на крају свога развоја био двоструко бржи од звука и познат по изванредној окретности у ваздуху. Био је опремљен мотором „рајт“ јот 79 од 6800 kg потиска а брзина му је била 2170 km/h. Имао је 4 топа. Једном од „тигрова“ догодило се да је пилот активирајући топове достигао сопствену границу и оборио самог себе.

НА НЕБУ

8 ЛЕТЕ ЗБОГ ШТЕДЊЕ

ХОКЕР СИДЛИ „ВУЛКАН“ (Велика Британија) — Мада је први бомбардер овога типа летео још пре 27 година, Енглези их имају још и данас у свом наоружању. Авиони су веома скупи и зато их треба користити што дуже, мада су ови данас већ застарели. „Вулкан“ је тежак, заједно са 10 тона бомби које лако носи — око 115 тона. Са четири мотора који развијају потисак од 25 хиљада kg, упркос својој величини достиже брзину од 1030 km/h. Пење се на око 20 хиљада метара, а долет му је 7400 km.

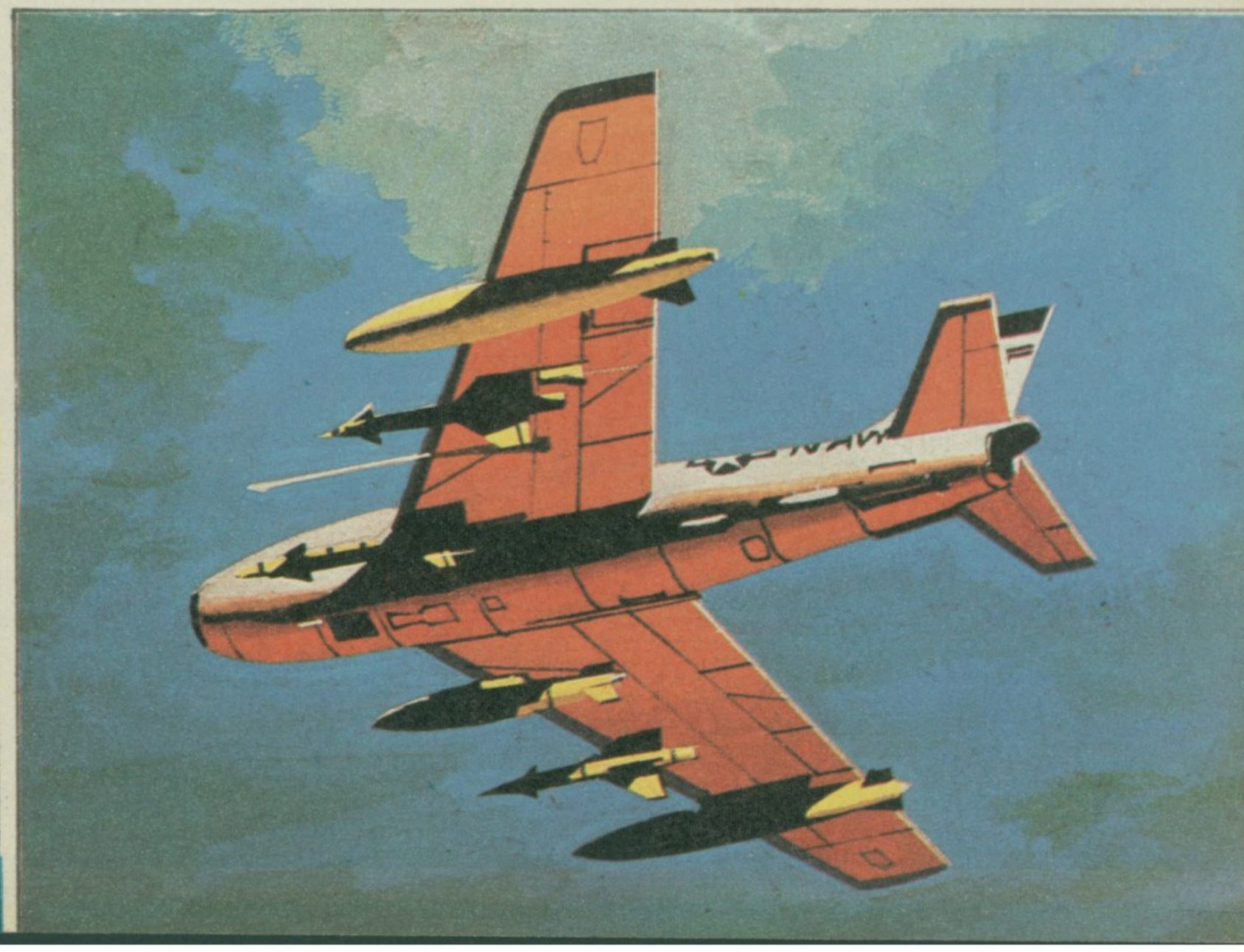

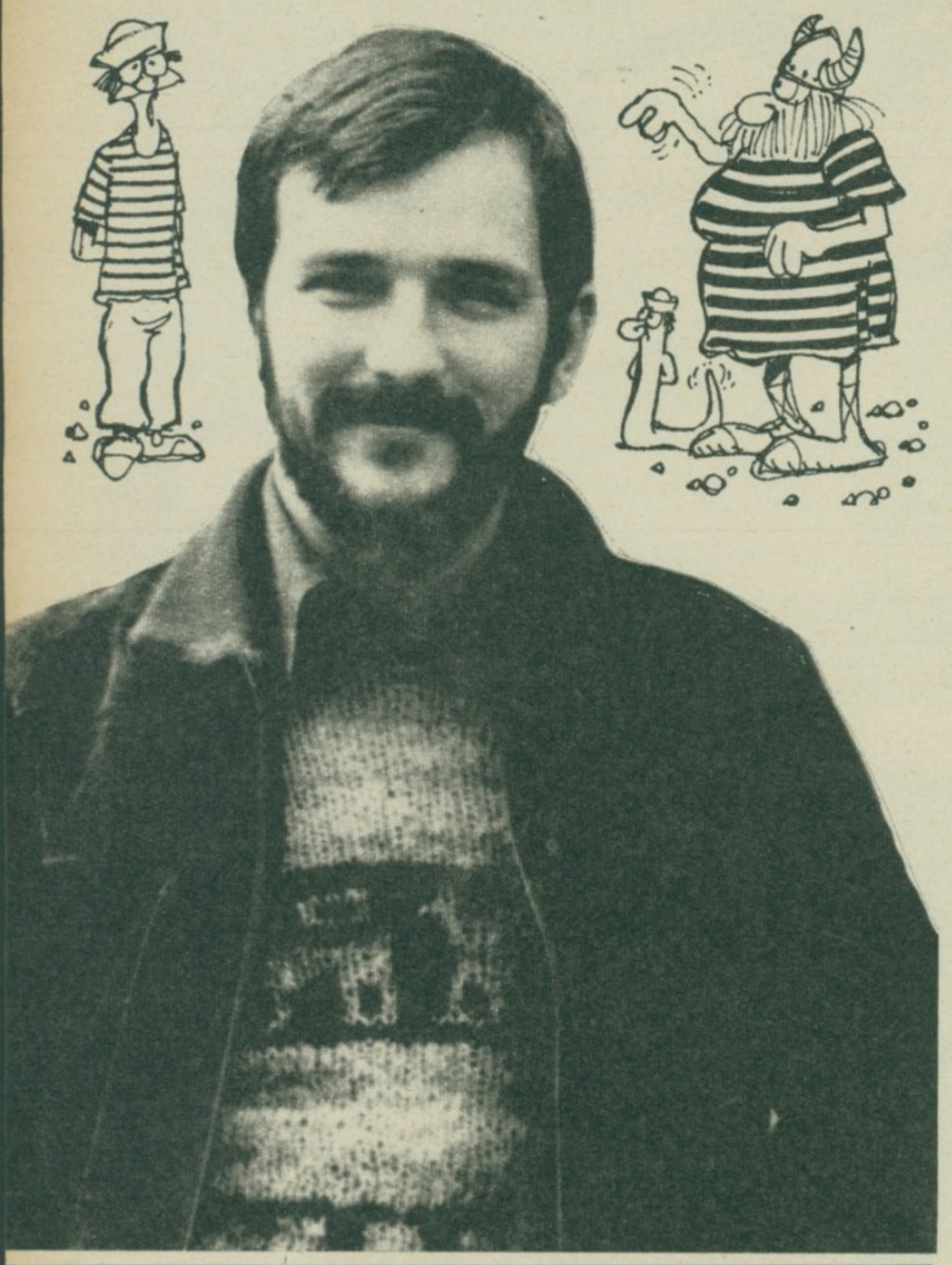
10 НАЈБОЉИ ЈЕДНОСЕД

ЏЕНЕРАЛ ДИНАМИКС Ф-106 „ДЕЛТА ДАРТ“ (САД) — Од 340 авиона овога типа израђених од 1959. до 1960. већина је служила у одбрамбеном ваздухопловству САД. Био је то један од најбољих једноседа за пресретање брзих бомбардера, са побољшаном радарском опремом и ракетним наоружањем. Изванредно брз — 2450 km/h — дизао се на 10 km за минут. Имао је долет 2700 km. Поред ракета био је наоружан покретним вишецевним топом.

12 ЗА НОСАЧЕ АВИОНА

НОРТ АМЕРИКЕН АФ-1Е „ФЈУРИ“ (САД) — По успеху чувеног „сејбра“ америчка фабрика је одлучила да направи апарат који би могао да се употреби и на носачима авиона. Због теже опреме за носаче — куке којима се авион закачи при слетању — имао је мање могућности него „сејбр“. Наоружање је било 4 топа и ракете, а пошто летење над морем захтева већи домет АФ-1Е имао је толико горива да је лако прелетао даљину од 4300 km.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ПАНОНСКИ МОРНАР

Музика и текст:
Ђ. Балашевић
Изводи: РАНИ МРАЗ

Гледам Банат, Срем и
Бачку с Фрушке горе
гледам тако ал' у души лом
ту је некад кажу књиге било море
чекало ме па пресушило.

Рођени сам морепловац к'о Магелан
Ал' још боље к'о адмирал Кук
у равници усред њива, губим елан
насукан у житу морски вук.

Мог мора нема и не знам шта да радим
мој стари каже да ни Дунав није лош
мог мора нема ал' ја живим у нади
да можда ипак негде срешћемо се још.

Живот ми је зато горак као тоник
туга моја без краја и дна
ал' на срећу ту је месец светионик
води ме кроз плаве воде сна.

О где баш мене да тако нешто снађе.
ово је прича и за сузе и за смех.
понеки морнар можда остане без лађе
али без мора — то је изузетан пех.

Мог мора нема и не знам шта да радим...
О где баш мене да тако нешто снађе...

КРЕМПС (CRAMPS)

Њујорк у последње време постаје центар америчког новог таласа. Групе настају преко ноћи и сада већ може да се говори и о аутентичном америчком панку. Састав је изразити представник ове нове музичке струје.

Група КРЕМПС управо се налази у Енглеској где наступа заједно са много популарнијим саставом ПОЛИС (THE POLICE). Публика их, бар за сада, прима са доста резерве, као уосталом и све групе из Њујорка.

Овај квартет предводи певач Лукс Интериор (Lux Interior). Брајан Грегори (Bryan Gregory) и привлачна Ајви (Ivy), а за бубњевима је Ник Нокс (Nick Knox). Занимљиво је да у саставу немају бас-гитару.

Група је до сада издала неколико синглова који су постали популарни, а управо се очекује и излазак првог албума „The Cramps Greatest Hits«. Састав наступа искључиво по малим салама и клубовима. Са својом специфичном музиком чланови групе желе да код публике изазову одређену реакцију и ако им то пође за руком сматрају да је концерт успео. Незадовољни су пријемом енглеске публике али сматрају да ће временом успети да је придобију.

ЂОРЂЕ БАЛАШЕВИЋ И РАНИ МРАЗ

За двадесет месеци свог присуства на музичкој сцени ЂОРЂЕ БАЛАШЕВИЋ је са групом РАНИ МРАЗ доживео више успеха него било који други солиста или састав у нашој земљи. Балашевић, који је по мишљењу многих најуспешнији и најбољи домаћи аутор у 1978. години, још од јесени 1977. не престаје да изненађује публику и критичаре јер им се при сваком сусрету представља новом песмом, новом темом и у новом руху. После толико добијених златних, сребрних и платинастих плоча, после многих наступа на телевизији и пред публином широм наше земље, Ђорђе је на фестивалу забавних мелодија »Сплит 79« забележио још један велики успех. Песму о »Панонском морнару« публика је одмах прихватила и наградила.

После овог запаженог успеха у Сплиту Ђорђе је отишао на заслужни одмор, али већ на јесен изићи ће његов нови албум чији је назив »Марим ја«. Изгледа да ће и крај ове године бити у знаку Ђорђа Балашевића.

НАША КАРИКАТУРА

КЕЈТ БУШ • KATE BUSH

- ДАРЛИНГ -

Изгледа да је Лондон добио нову рок-даму: **Елис Спринг**, вокалну солисткињу и шефа састава ДАРЛИНГ. Група је оформљена пре неколико месеци, а већ може да се похвали веома ласкавим критикама. Наиме, музички стручњаци тврде да одавно у панк-покрету није било састава који је тако заблистао. Да ДАРЛИНГ заиста доноси нешто ново показује и њихова песма »Lookin' Kind a Rock'n Rolled«. Песма одише свежином јер је изостављена она јака доза огорчене агресивности коју су све досадашње панк-групе имале.

Сасатав ДАРЛИНГ основали су Елис и њен пријатељ Мик. Овај тандем пише све песме. О оснивању групе Елис прича: „Било нам је доста новонасталих панк-група које брзо почињу да се губе у безвезним музичким измишљотинама. Једноставно губе путоказ и не знају како и куда даље. Ми смо желели да урадимо нешто ново сматрајући да је рок оно за чим треба тежити, оно што треба да се назире чак и у панку". Млади Њујорчанин Хол Линдс, који се нашао у Лондону, делио је њихово мишљење и прикључио им се. Саставу је последњи приступио бубњар Пол Варли. У Лондону су, после само три месеца вежбања, приредили први концерт. Срећна околност је што се на концерту задесио и један продуцент који им је одмах понудио уговор. Да би их публика упознала, кренули су на турнеју по Енглеској као предгрупа Френкија Милерса. Пошто су били изврсно примљени, понуђено им је снимање албума у најпознатијем њујоршком студију Рекорд планту. Очекује се да и плоча, која се недавно појавила, буде прихваћена као и група.

ГРАНА • ХИТ • страна • ХИТ • СТРАНА •

ЧИТАОЦИ ЈАВЉАЈУ...

ВЕСТИ ИЗ ОГУЛИНА

У Огулину већ пуне три године дјелује млада рок-група СКОК. Њени чланови свирају тешки рок, а од домаћих састава највећи идоли су им СМАК и ЛЕБ И СОЛ. Група је позната широм општине Огулин гдје сваке суботе и недјеље наступа. Чланови групе СКОК имају и неколико својих композиција од којих им је најдража „У ноћи као што је ова".

Састав сачињавају: МИЛОШ КОТУР (соло-гитара), ВЛАДИМИР ПУШКАРИЋ (оргуље), ДАМИР САЛОПЕК (бубњеви), ТИХОМИР БЕЛИНА (бас-гитара), ЗЛАТКО МАНОЈЛОВИЋ (соло-гитара) и БРАНКО ВИШЊИЋ (вокал). Котур Милош је и композитор и писац текстова.

Ненад Вукелић,
Виктора Бубња б.б.
47300 Огулин
(хонорар 100 дин)

МУЗИЧКИ РЕЧНИК

Д

ДАНГУБА (ДАНГУБИЦА) — Дангуба је врста тамбуре са четири жице средње величине, крушкастог облика којом тамбураш обично прати своје певање.

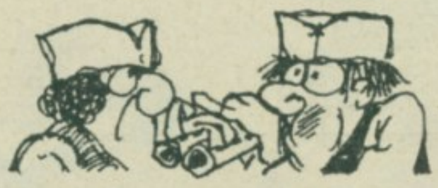
ДЕКРЕШЕНДО — Декрешендо је ознака за извођача да треба тише певати или свирати, то јест смањивати јачину тонова до наредног знака.

ДИПЛЕ — Дипле су народни инструмент у виду двојница дужине 30 до 40 сантиметара. На врху свирале налази се по један писак. По дужини свирале распоређене су рупе за прсте. За диплање је потребна нарочита вежба и напор при дувању како се не би прекидала свирка.

ДРОМБУЉА — Дромбуља је мали инструмент облика потковице који у дну има уграђену еластичну опругу. Опруга вибрира и ствара звук, а приликом свирања левом руком прислања се на зубе а десном се окида опруга. Висина тона регулише се намештањем усана.

ДУДУК — Дудук је народни дувачки инструмент, једноцевна свирала дужине 20 до 60 сантиметара са писком за дување и рупицама за прсте. Употребљавају га чобани и народни свирачи као пратњу за народну песму, а на њему се изводе и народна кола за игру.

ДВОЈНИЦЕ — Двојнице су дувачки народни инструмент који има две цеви начињене из једног комада дрвета, а на свакој је писак и рупице за прсте. Свира се двогласно уз песму и игру на народним зборовима и свечаностима. Често су

двојнице веома лепо украшене народним шарама.

ТИЧ ИН (TEACH IN)

Када је холандска група ТИЧ ИН 1975. године победила на такмичењу за песму Евровизије, пред њом се отворила блистава перспектива. Композиција „Динг-а-донг"" постала је хит широм света, а позиви за гостовања стизали су са свих страна света. Међутим, временом је први хит пао у заборав, а ТИЧ ИН нису успели да својим новим песмама постигну исти успех. Састав је доспео у тешку кризу и неколико чланова га је напустило. Органиста Кок и бубњар Руд нашли су се у великој дилеми. Они су

и основали ТИЧ ИН и нису могли да се помире са чињеницом да састав више не постоји. Одлучили су да покушају још једном. Окупили су нове музичаре и прионули на рад. „Робот", сингл који су издали, одмах је нашао своје место на листама популарности и тако групи вратио стари сјај.

Док изводи свој нови хит, група ТИЧ ИН на позорници има правог робота коме и треба да захвали на поновном успеху. „Без робота ми не бисмо уопште знали шта да радимо. Он нас је, у ствари, и спасао", каже Кок. „У почетку нисмо хтели да издамо овај сингл јер смо мислили да ће и то бити само још један неуспео покушај. Међутим, једног дана наш техничар је дошао на пробу у костиму робота. Желео је да нас насмеје, а није ни слутио да нам је тако дао одличну идеју како да нови сингл направимо што привлачнијим за публику. Сада наш техничар свако вече наступа с нама.

Нова плоча је већ у припреми а ТИЧ ИН се спремају за велику турнеју јер не желе да поново доживе оно што им се догодило 1975. године.

КЛУБ СЛАЂАНЕ МИЛОШЕВИЋ

У Београду се отвара КЛУБ СЛАЂАНЕ МИЛОШЕВИЋ. Сви који желе да постану чланови клуба нека се јаве:

Милану Петровићу,

Медаковићева 144/5,
11050 Београд

БЕРЗА ПЛОЧА

Желео бих да купим добро очуван ЛП »Abba Greatest Hits« (ABBA) и сингл »Miss You« (THE ROLINGSTONES).

Горан Маричић,
32233 Вича

*

Дајем ЛП РОЛИНГСТОНСА и АББЕ за било који ЛП групе ПИНК ФЛОЈД, СЛЕЈД или КВИН.

Никола Љубинковић,
Тозе Марковића 5,
25000 Сомбор

*

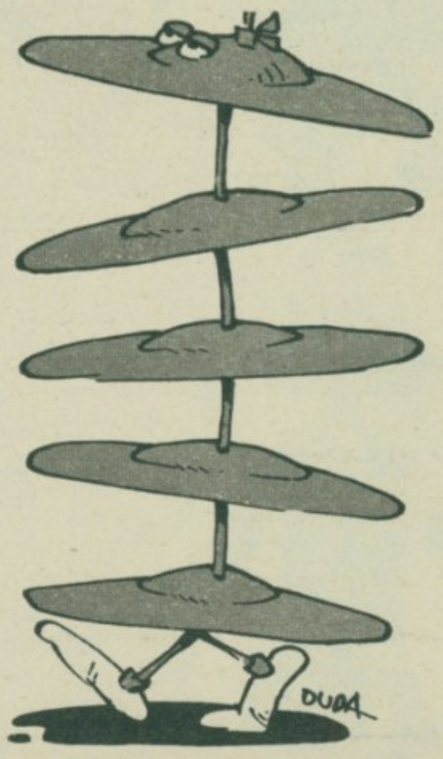
Желио бих да купим плочу „Други начин" (ДРУГИ НАЧИН).

Томислав Пупић,
8. март 12,
72000 Зеница

*

Дајем ЛП плочу „Мама виче, тата вика" (Љупка Димитровска) за плочу »(Money, Money, Money" АББА).

Јосип Кроло,
58240 Триљ.

Дајем ЛП плочу »Nightflight to Venus« (BONY M) за ЛП „Ох, што те волим, јој (ВАТРЕНИ ПОЉУБАЦ).

Саша Кузмановић,
Ул. 1. маја 20,
16000 Лесковац

*

Желим да купим следеће плоче: »Band on the Run« (WINGS) »Walls and Bridges«, »Mind Games« (John Lennon), »Sentimental Journey«, »Goodnight Wienna«, »Ringo« (Ringo Star) и албум »McCartney« (Paul McCartney).

Дражен Радујков,
Радничко шет. 14,
58000 Сплит

*

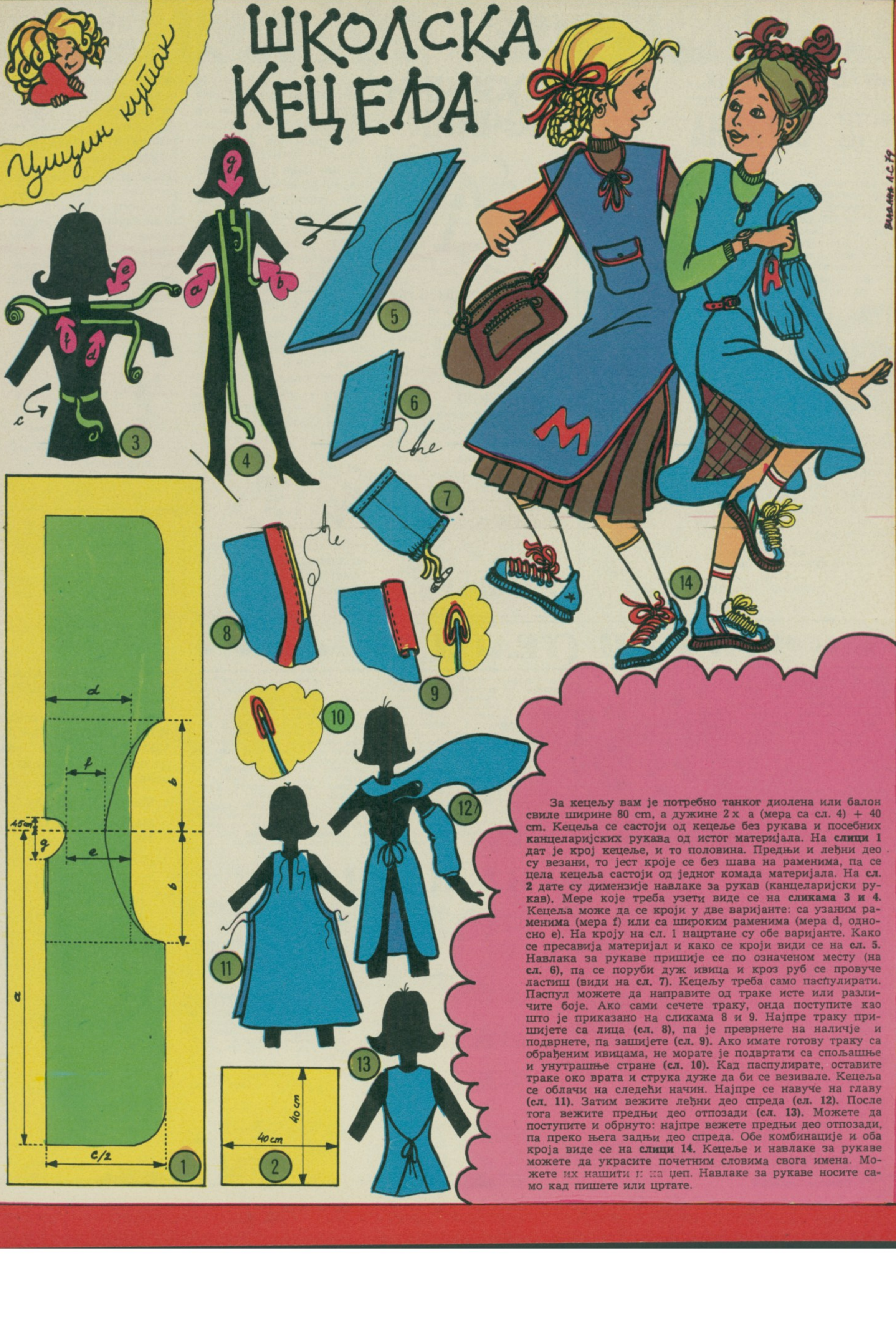
Желела бих да купим ЛП »Hair of the Dog« (NAZARETH) и сингл „Црни дани" (ПАРНИ ВАЉАК).

Јасмина Мирић,
Париске комуне 2,
21000 Нови Сад
(телефон 021 332-826)

Ученин кутак

ШКОЛСКА КЕЦЕЉА

За кецељу вам је потребно танког диолена или балон свиле ширине 80 cm, а дужине 2 x a (мера са сл. 4) + 40 cm. Кецеља се састоји од кецеље без рукава и посебних канцеларијских рукава од истог материјала. На **слици 1** дат је крој кецеље, и то половина. Предњи и леђни део су везани, то јест кроје се без шава на раменима, па се цела кецеља састоји од једног комада материјала. На **сл. 2** дате су димензије навлаке за рукав (канцеларијски рукав). Мере које треба узети виде се на **сликама 3 и 4.** Кецеља може да се кроји у две варијанте: са узаним раменима (мера f) или са широким раменима (мера d, односно e). На кроју на сл. 1 нацртане су обе варијанте. Како се пресавија материјал и како се кроји види се на **сл. 5.** Навлака за рукаве пришије се по означеном месту (на **сл. 6**), па се поруби дуж ивица и кроз руб се провуче ластиш (види на **сл. 7**). Кецељу треба само паспулирати. Паспул можете да направите од траке исте или различите боје. Ако сами сечете траку, онда поступите као што је приказано на сликама 8 и 9. Најпре траку пришијете са лица **(сл. 8)**, па је преврнете на наличје и подврнете, па зашијете **(сл. 9)**. Ако имате готову траку са обрађеним ивицама, не морате је подвртати са спољашње и унутрашње стране **(сл. 10)**. Кад паспулирате, оставите траке око врата и струка дуже да би се везивале. Кецеља се облачи на следећи начин. Најпре се навуче на главу **(сл. 11)**. Затим вежите леђни део спреда **(сл. 12)**. После тога вежите предњи део отпозади **(сл. 13)**. Можете да поступите и обрнуто: најпре вежете предњи део отпозади, па преко њега задњи део спреда. Обе комбинације и оба кроја виде се на **слици 14.** Кецеље и навлаке за рукаве можете да украсите почетним словима свога имена. Можете их нашити и на џеп. Навлаке за рукаве носите само кад пишете или цртате.

БИОЛОШКИ КОМПАС

У познатом минхенском институту за биохемију „Макс-Планк“ научници су, по свему судећи, ушли у траг — биолошком магнетском компасу. Кључ те тајне, вероватно, лежи у веома суптилном функционалном детаљу мерног елемента за одређивање електричних појава у ћелијама.

Веома детаљним истраживањима, која су постала могућа тек коришћењем новог метода уз примену најновијих електронских апарата, научници су дошли до индиција о принципу функционисања „природног компаса“.

Он се заснива на томе да се наелектрисане честице у ћелијској течности подвргавају дејству спољних магнетских поља, па у ћелијској течности долази до типичног струјања, које онда региструју одговарајући сензори. Додуше, неко посебно магнетско чуло у организму животиња још није откривено, међутим, научници сматрају да би биолошки компас могао да се састоји из обичног низа паралелних нервних ћелија.

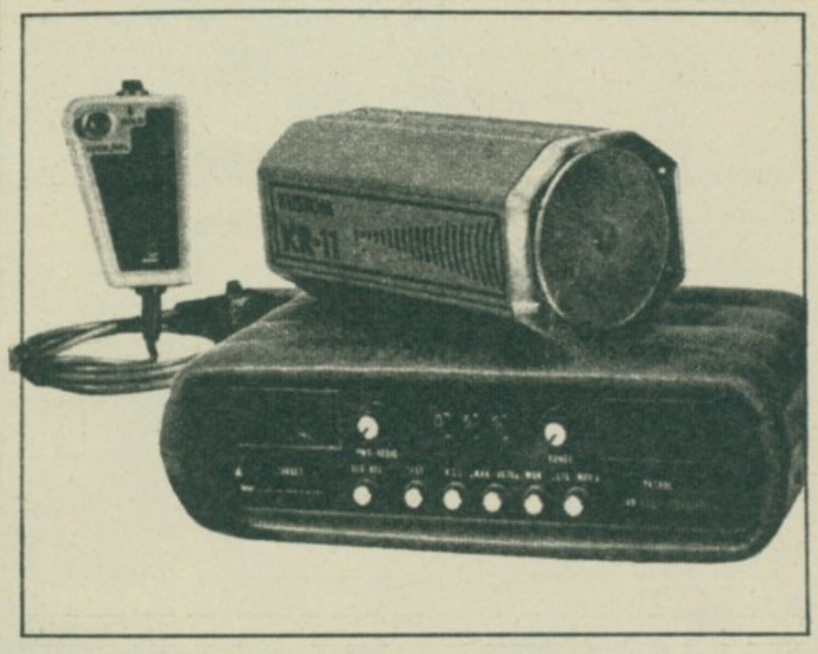

РАДАРСКО НАДМУДРИВАЊЕ

Занимљиво надмудривање води се у САД између пребрзих возача и саобраћајне полиције. Као и код нас, саобраћајни органи лове пребрзе преступнике помоћу радара, међутим, неке америчке фирме почеле су да производе и продају уређаје који светлосним или акустичким сигналима упозоравају возаче о дејству радара саобраћајаца, па ови могу благовремено да успоре вожњу.

Али, и саобраћајна полиција има „коња за трку“. У брзој противакцији, она је на својим колима почела да примењује нове импулсне радаре (на слици) које укључује тек онда када непрописно вожени аутомобил доспе у његово видно поље. Новом радару је потребан само један секунд да прецизно измери брзину кретања возила.

„Срце“ новог малог радара, тешког свега 1 килограм, представља микропроцесор који, на основу раније уложеног програма, на време активира и фотографски апарат, ако кола јуре недозвољеном брзином.

ПРОДАЈУ СЕ - ДУХОВИ

У Лондону је ових дана издат „Годишњак привиђења“, чији аутор Џек Хелем описује око 500 привиђења, „откривених“ у Енглеској. Читаоци „Годишњака“ из њега могу да сазнају да је Енглеска земља која је на свету најгушће „насељена“ духовима и да њихов укупан број достиже сада око 25 хиљада „особа“!

Хелем отворено објашњава стварни узрок објављивања свог дела.

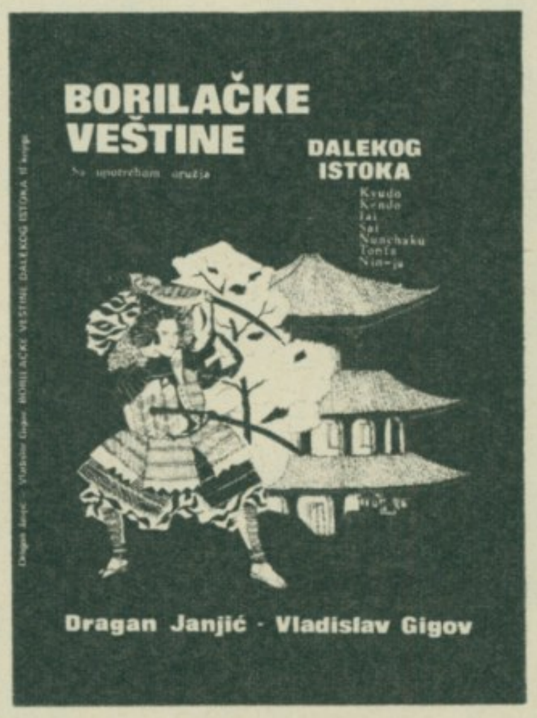
— Привиђења, пише он, стварају осетну корист сопственицима некретнина. Пре другог светског рата купци „домова с духовима“ уопште нису могли да се нађу, а данас се такве куће могу много скупље продати.

ОТКРИВАМО ВАМ СВЕТ БОРИЛАЧКИХ ВЕШТИНА ДАЛЕКОГ ИСТОКА

KENDO,
KIUDO,
IAI,
SAI,
NUNCHAKU,
TONFA,
NIN-JUPSU

AIKIDO,
JUDO,
KARATE,
HAPKIDO,
SUMO,
KUNG-FU,
PENJAK-SIKAT,

XIV борилачких вештина и система земаља Далеког истока: Јапана, Окинаве, Кине, Кореје, Индонезије... са комплетним историјатом технике и принципа ових вештина.

„Борилачке вештине далеког истока“ у две књиге дају могућност да савладате неку од вештина и без одласка у клуб, да тако самостално упознате; **JUDO, AIKIDO, KARATE, HAPKIDO, SUMO, KYUDO, IAI, SAI, NUHCHAKU, KUNG-FU...**

Квалитет књига, обезбеђују врхунски стручњаци из наше земље и Јапана. Књига је рађена у офсет техници на преко 500 страна, са безброј илустрација и фотографија.

Уз књиге добијате велик бесплатан постер.

Привредно финансијски водич, 11090 Београд, Патријарха Димитрија 24, тел. 561-765.

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво поручујем (непотребно прецртати):

—— ком. књига Борилачке вештине без оружја I, од Јањића и Грегора по цени 160.— дин. Свега —————— дин.

—— ком. књига Борилачке вештине са оружјем II, од Јањића и Грегора, по цени 160.— дин. Свега —————— дин.

Књиге ћу платити поузећем, а пошаљите их на адресу:

Име и презиме ——————————

Пошт. број —— Место ——————

Улица и број ——————————

Дан —————— 1979. Потпис,

(Ову наруџбеницу налепите на дописну карту и пошаљите на нашу адресу)

У КРУГУ ПОРОДИЦЕ: СРЕЋНИ ДОБИТНИК

ШТА СВЕ ЉУДИ НЕЋЕ ДА ИЗМИСЛЕ!

ГОЛ!

КУПИТЕ ЦИГАРЕТЕ „ЛИСТ ДУВАНА"! АКО ПРОНАЂЕТЕ ПЛАВУ КАРТИЦУ ДОБИЋЕТЕ НАЈНОВИЈИ МОДЕЛ АУТОМОБИЛА! СРЕЋНО!

БАШ ДА КУПИМ ТЕ ЦИГАРЕТЕ!

ДУВАН

КАРТИЦА! ПЛАВА КАРТИЦА!

ФАМИЛИЈООО! ДОБИО САМ АУТО!

МА, ШТА КАЖЕШ?

ТО ШТО СИ ЧУЛА! НАЈНОВИЈИ МОДЕЛ!

ТАКО ЈЕДНОМ КАД САМ СЕ БОРИО, БЛА, БЛА...

ОХ, КАД ТО КАЖЕМ МОМ ПЕРИ!

ИДЕМ ДА СЕ ХВАЛИШЕМ КОД ДРУГОВА!

ТРАЛА ЛА... ТРАЛА ЛИ!

КОМШИНИЦЕ ЋЕ ПУКНУТИ ОД ЗАВИСТИ!

ЈА ТРЧИМ У КЛУБ СТАРАЦА ДА СЕ ПОХВАЛИМ!

ДА ЛИ ЈЕ ТО ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „ЛИСТ ДУВАНА"? ЈА САМ СРЕЋНИ ДОБИТНИК! ДОЛАЗИМ ОДМАХ!

ЧЕСТИТАМ, БОКИЦЕ!

ХВАЛА, ХВАЛА!

УТРИЈА

ПИХ! МОЈ АУТО ЋЕ БИТИ ЈОШ ЛЕПШИ!

СТИГО САМ! СРЦЕ МИ ЛУПА К'О ЛУДО!

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА ЛИСТ ДУВАНА

ФАМИЛИЈООО! БОКИЦА ДОЛАЗИ БЕЗ АУТОМОБИЛА! НОСИ НЕКИ ПАКЕТ ИСПОД МИШКЕ!

НИЈЕ ВАЉДА!

ИЗГЛЕДА ЈАДНО!

ГДЕ ЈЕ АУТО?

НИСИ ГА ДОБИО?

ДАЛИ ТИ ТАЈ ПАКЕТ УМЕСТО ЊЕГА?

ПА... ОВАЈ... У ПАКЕТУ ЈЕ...

... АУТО... АЛИ, ИГРАЧКА!

НЕЕЕ!

МЕДВЕД ЈОГИ

ЈОШ НИСАМ ВИДЕО ИЗЛЕТНИКЕ ДА ОВАКО УЖИВАЈУ!

ИЗЛЕТИШТЕ

НЕ, НИКАКАВ МЕДВЕД НАС НИЈЕ УЗНЕМИРАВАО! ЗАШТО ПИТАТЕ?

САМО ПРОВЕРАВАМ! ДРАГО МИ ЈЕ ДА СЕ ЛЕПО ПРОВОДИТЕ!

10/1

ЧУДНО! НИЈЕДАН ИЗЛЕТНИК СЕ НЕ ЖАЛИ!

ИЗВИДНИЧКИ ЛОГОР

ЈЕСТЕ ЛИ МОЖДА ВИДЕЛИ ЈОГИЈА?

ЕНО ГА ТАМО, ШУМАРУ!

ДЕВОЈЧИЦЕ СЕ ТАКМИЧЕ У КУВАЊУ, А ЈОГИ ИМ ПОМАЖЕ!

МОГУ ДА ЗАМИСЛИМ ОД КАКВЕ ИМ ЈЕ ЛОМОЋИ!

УВЕК ЈЕ СПРЕМАН ДА ПРУЖИ РУКУ...

...ИЛИ УСТА!

СЛЕДЕЋИ!

ММММ!

ИЗВАНРЕДНО!

ДАНАС ТАКМИЧЕЊЕ У КУВАЊУ

© 1978 McNaught Syn. © Hanna-Barbera Prods., Inc.

Фантастична прича

ЉУБИША ЈОВАНОВИЋ

ЧУДОТВОР

Небо је изненада засијало и на њему се појавила ватрена куја.

Звезде на чистом небу сијале су непромењеним сјајем и једино је далеки одблесак на хоризонту наговештавао скори излазак сунца. У том полумраку смрзнута ледена пустиња планете Драгар имала је још сабласнији изглед. Иако је ветар снажно фијукао пустом равницом, све је било непокретно слеђено. Непомичност призора нарушавала је једино група бића која су се с муком кретала кроз беспуће.

Каан је постајао све забринутији. Већ два дана и две ноћи непрекидно је водио мали одред ловаца. За то време нису ни видели, а камоли ухватили неку животињу. Срце му се стезало при помисли на саплеменике који су остали у логору. Глад је у леденој пустињи била страшнија него обично. Стално је одлагао повратак у логор у нади да ће нешто ипак уловити. Није могао да се врати празних руку.

Свитало је. Прелепа ружичаста зора осветљавала је смрзнуту равницу. Погледом је претражио околину. Узалуд. Све је било пусто. Један ловац из групе убрзао је корак и ускоро га сустигао. Каан се окренуо према њему: био је то Маар, његов пријатељ.

— Глупо је ово — рекао је Маар. — Већ два дана и две ноћи узалудно трагамо.

— Шта предлажеш? Да се вратимо? — бесно му је одговорио Каан. — А саплеменици у логору?

— Саслушај ме. Боље је да кренемо ка појилу. Можда ћемо тамо нешто наћи.

Каан се замислио. Појило је сасвим заборавио. Заиста, то је била последња могућност да нешто улове.

— Крећемо према појилу — повикао је ловцима.

После неколико часова стигли су у његову близину. Из далека су видели облаке паре који су се дизали изнад топлих извора где су животиње и на највећој хладноћи налазиле воду слободну од леда. Каан је дао ловцима знак да буду тихи. Мали одред нечујно се приближавао изворима. Каан и Маар су одмакли напред. Кретали су се лежећи, пазећи да им неки део тела не извири изнад неравнина терена и ода њихово присуство. Приближили су се једном извору. Каан је опрезно подигао главу. Замало да није крикнуо од среће! На појилишту, њему окренут леђима, стајао је један велики гуам, лепа и снажна животиња. Дугим гутљајима пио је воду и повремено дизао поглед на околину.

Експлозија

Каан се у делићу секунда усправио и хитнуо копље. Гуам га је приметио: покушао да се измакне, али га је копље, бачено пуном снагом, ипак погодило. Топла крв је потекла из ране. Гуам је потрчао, али је већ после неколико метара изгубио снагу и немоћно се свалио на тле.

Каанов узвик је одјекнуо равницом. Племе је било спасено! Потрчао је из све снаге према телу животиње.

Тада се догодило ОНО!

Небо је изненада засијало огромним сјајем, стотине пута јачим од слабог сјаја Драгаровог сунца. Каан и остали ловци су се у тренутку бацили на тле. Пред њима се указао запањујући призор: сјајна ватрена кугла појавила се на небу и, уз громогласну тутњаву, кретала се према површини планете. Снажно је експлодирала у судару са тлом. Експлозије су трајале још неколико тренутака, а затим се све умирило.

Каан је први подигао главу. На месту где је сјајна лопта погодила површину дизали су се густи облаци паре. Устао је полако, размишљајући шта ли је то могло да се догоди. Најзад је дошао до једног могућег објашњења.

— Саплеменици! — узвикнуо је победоносно. — Ово је порука богова! Услишили су наше молбе и подарили нам гуама! Захвалимо им!

Ловци су се спустили на колена. Тихо су изговарали молитве боговима, тим узвишеним бићима, који су им помогли баш када је било најпотребније. Затим су понели гуама и полако кренули према селу.

Каан је одлучио да прође поред места где је пала божанска мува.

Густа пара изнад места пада брзо се разређивала под налетима ветра. Када су се приближили, лепо се могао видети кратер у леду. Зауставили су се на његовој ивици.

— Захвалимо још једном боговима! — узвикнуо је Каан.

Када су завршили и другу молитву, Каан је сишао у кратер. Пажљиво је посматрао комаде чудног материјала. Постепено су се хладили и око њих се стварао лед. Каанову пажњу је привукао један необичан камен. Приближио му се и пажљиво га разгледао. Камен се заиста разликовао од

шрафко

НИ КАМЕН

осталих комада. Каан га је опипао: још је био врућ, тако да је топио лед око себе. Имао је дивну плавозелену боју какву Каан још није видео до тада.

— Сабраћо! — узвикнуо је. — Погледајте! Добили смо поклон од богова!

Ловци су се скупили око њега. Сви су радознало посматрали необичан камен. Каан га је подигао. Био је тежак, иако није био много велик.

— Кренимо у село! — узвикнуо је срећним гласом.

Док су се лаганим кораком кретали према селу, Каан је осећао да га обузима задовољство. Камен, који је ставио испод животињске коже коју је имао на себи, био је тако пријатно топао...

Дар боїоба

Глас о чудотворном камену, дару богова, брзо се ширио Драгаром. И млади и стари, са свих страна и са огромних даљина, долазили су у Кааново племе само да виде тај камен. Наравно, ко је желео да га види или додирне, морао је да плати.

Каан је био више него задовољан. Први пут у свом животу он није морао да брине за будућност. Оставе хране биле су пуне до врха, тако да није знао шта да ради са новим количинама које су непрекидно стизале. Камен му није донео само материјалну корист: он је практично био најмоћније биће на Драгару. Сви врачеви, најсилнији краљеви, долазили су код њега да се поклоне чудотворном камену. На једну његову реч хорде Драгараца кретале су да изврше његова наређења, племена јурила хладним пустињама.

И он сам је својим саплеменицима изгледао као божанство. Његови поступци су пажљиво проучавани, његове речи сматране за најмудрије изреке. Место изасланика богова међу становницима Драгара било му је обезбеђено...

Али, ускоро су почеле да се дешавају чудне ствари. Проносили су се гласови о некој непознатој болести. У хладним драгарским пустињама болести су биле ретке, зато је ова болест била опаснија. Није правила никакве разлике између старих и младих, јаких и слабих. Немилице је косила цела племена. Прво се појавила у Каановом племену.

Помор

Разболело се неколико Кааноових најближих саплеменика. Длака са тела почела је да им опада, а ускоро су осетили слабост. Убрзо после тога су умрли. Каан је био немоћан. Узалуд је сатима стајао испред камена, шапућући молитве боговима. Камен је сијао непромењеним сјајем, остајући равнодушан на све његове молбе. Тада је и Каан почео да осећа чудну слабост.

— О, проклети богови, шта сам учинио кад ме тако сурово кажњавате?! — викао је у очају.

Једног дана бесно је дохватио камен и истрчао из свете колибе. Застао је на излазу, запањен призором испред себе. Плато испред свете колибе био је испуњен телима његових саплеменика. Кренуо је између колиба. Свуда исто: тела која леже на тлу.

— Има ли кога живог?! — повикао је.

Није било одговора, чуо се само сабласни звиждук ветра. Слабост га је све више обузимала. Погледао је у камен који је носио. Скупио је сву снагу коју је имао и бацио га је далеко од себе.

— Богови, проклети да сте! — узвикнуо је, а затим се срушио.

Осећао је да се слабост шири читавим његовим телом. Покушао је да се покрене, али је губио свест...

Ветар је фијукао између колиба. Приближавала се хладна драгарска ноћ...

У орбити

Капетан свемирског брода „Звезда земље“ Векор управо је завршавао дневни извештај када је Рамон, главни техничар, просто улетео у командну кабину.

— Успео сам — рекао је скидајући скафандер. — Заменио сам батерију.

Векор га је мирно погледао.

— Па, нисам се баш журио. Требало ти је двадесет дана — рекао је заједљиво.

— Баш ме интересује колико би теби требало времена — узвратио му је Рамон.

Пришао је командној табли и притиснуо неколико дугмади. Истог тренутка сви екрани и контролне сијалице су се укључили.

— Погледај, све савршено ради — рекао је Рамон.

На великом екрану видела се планета и њих двојица су је посматрали, задивљени бојама њене површине. Лед, којим је готово цела била покривена, преламао је и одбијао светлост, тако да је планета, посматрана са орбите, била изванредно лепа.

Тишину је први прекинуо Рамон.

— Ех, кад нам се та нуклеарна батерија откачила са брода, мислио сам да смо изгубљени. Баш ме занима шта се догодило са њом.

— Сигурно је пала на површину планете — рекао је Векор. — Вероватноћа је сто процената. Гравитација планете морала ју је привући.

Ћутали су неко време, а онда је Векор поново проговорио:

— Кроз неколико дана ћемо слетети доле, на планету. Шта мислиш, да ли на њој има интелигентних бића?

Рамон је размишљао неколико тренутака.

— Мислим да нема — полако је одговорио.

Био је у праву.

укрштене речи

ЛЕВЕ ПРИТОКЕ САВЕ

Наша најдужа река, дугачка 940 километара, постаје од Саве Долинке и Саве Бохињске које се састају узводно од Радовљице у Словенији. На путу до ушћа у Дунав, Сава у своје корито прима многе реке. Поред десних наша најдужа река прима и леве притоке. У нашој укрштеници треба уписати њих шест.

АУТОР: ВЕ-МАК	УБРЗИВАЧ ЧЕСТИЦА	ИСКОНСКИ, ПРВИ ПОЧЕТАК	1	ОДВОЈИТИ ПРИШИВЕНО	СКРАЋЕНИЦА ИТАЛИЈАНСКЕ ЛИРЕ	САВЕЗ, УДРУЖЕЊЕ		ЗАКУПНИК СТАНА	ВЕЛИКА РЕКА У СИБИРУ
БЕЗУСЛОВНО									
2								БОР ИМЕ НАШЕГ НОБЕЛОВЦА	
ИТАЛИЈАНСКИ СЦЕНАРИСТ ЧЕЗАРЕ									БРИШЕЊЕ АНКЕТЕ
ПЛАНИНСКА ОБЛАСТ У ГРЧКОЈ					ЗБИЉА, СТВАРНОСТ				
3					ИМЕ ШАХИСТЕ НИМЦОВИЧА				
						НАБОР	ЗОЉА	4	
ШТАМБИЉ ЗНАК РЕНИЗУМА			5		НЕОБУЗДАНЕ ТРГОВЦИ РОБОМ				
ЗАВРШЕТАК МУЗИЧКОГ КОМАДА				6 ТУТЊАВА					
СОЛИ ВИНСКЕ КИСЕЛИНЕ									
							ЛОЛА РИБАР ЕГИПАТ. БОЖАНСТВО		
СПОРТСКИ ЦЕНТАР У СЛОВЕНИЈИ		ОТАЦ, (СЛОВ.) КОЊСКИ ПРИБОР				„PAN AMERICAN AIRWAYS“ И. В.			
ДОВОЂЕЊЕ У ЗАБЛУДУ	МИНЕРАЛ ПРОНАЂЕН НА АВАЛИ							СЕДАМНАЕСТО СЛОВО АЗБУКЕ	

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: В, препороди, радијатор, оператори, сатира, ас, волани, ад, о, атоник, К, очитати, пуст, Епир, капсула, Е, Утрило, ат, р, Ера, два, рузмарин, ж, знак, вода.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“, Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Живорад Стојановић. Помоћник главног и одговорног уредника Александар Б. Костић. Уредник: Бојана Дожић, телефон 324-483. Ликовно-графички уредници Владимир Горбунов и Соња Јашовић, телефон 326-620. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез.

Цена једног примерка 8 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ

3 месеца	88.00 динара
6 месеци	176.00 динара
1 година	352.00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

3 месеца	176.00 динара
6 месеци	352.00 динара
1 година	704.00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НИП „Политика“ ООУР „Продаја“ — претплата на лист „Политикин забавник“

ПРЕТПЛАТА У СТРАНОЈ ВАЛУТИ

САД	$	38.—
СР НЕМАЧКА	DM	76.—
ШВЕДСКА	Škr	167.—
ФРАНЦУСКА	Ffr	164.—
ШВАЈЦАРСКА	Šfr	64.—

Уплате из иностранства слати на девизни рачун „НИП“ „Политика“ код ИНВЕСТ БАНКЕ — Београд на рачун 60811-620-63-257300-00054. са обавезном назнаком претплата на „Политикин забавник“

ПРИПРАВНИЧИК ПЕЦА

Нова погодност за пријатеље PEZ-а!

Драги пријатељи PEZ-а

Спремили смо вам 5.000 комада PEZ лопти, које нудимо по повољној цени. Пожурите са поруџбином.

Лопту ћеш платити поштару по цени од 65 динара.

Наша адреса је:
PEZ ПРИЈАТЕЉ
61111 ЉУБЉАНА, пп. 8

HP Kolinska
Kolinska Ljubljana

Купон попуни штампаним словима, изрежи и обавезно налепи на дописницу.

Презиме и име (обавезно штампаним словима)

Улица и кућни број

Место

Поштански бр. | бр. **PEZ** чл. карте | ком. **PEZ** лопти | датум рођења

Потпис родитеља

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ВИСОКИ МИРКО

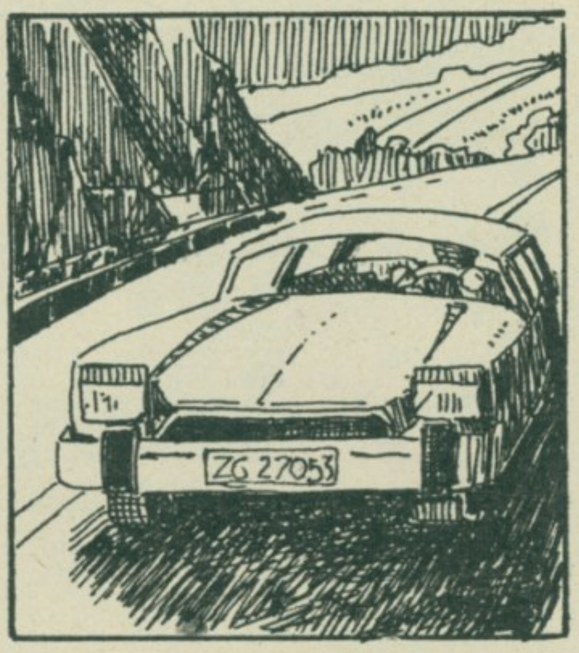
Станујем у Узун-Мирковој улици па ме интересује ко је он био.

Горан Томић,
Београд

Сабља је севнула али стасити момак се није збунио. Једном руком зграбио је турски јатаган, а другом испалио смртоносни куршум у турској стражари. Ускоро је Сава-капија била отворена. За њом убрзо и Варош-капија. Недуго затим на Београдској тврђави све су капије биле слободне и Карађорђеви устаници новембра 1806. заузеше утврђени Београд...

Двадесет четворогодишњак који је голим рукама зграбио турски јатаган био је Узун Мирко Апостоловић. Неустрашивом ратнику Турци су због високог стаса још раније дали надимак Узун, што на турском значи висок. После пада Београда и видања рана у царском Бечу, Узун Мирко је учествовао у биткама на Дрини, Делиграду, Лешњици, Каменици. И у каснијим бојевима Мирко Апостоловић истицао се храброшћу а Турци су га добро запамтили на Љубићу, Дубљи и Липару. Прекаљени ратник умро је у Београду 1868.

ПОНОВО О НОВОМ ФИЋИ

Послао сам рад новог „фиће“ бољи од награђених. Како то да највише радова има из Србије, Македоније, Босне и Словеније, а нема из Хрватске, нити један?... Ближа будућност захтијева од дизајнерства и творница аутомобила — комфор, велик пртљажник, лијепу линију, јак и позудан мотор, којим се наше творнице не могу похвалити и много других компонената. На овим „најбољим“ цртежима то се не види. Аути су мали, без већег пртљажника, лијепе линије и правилног облика. Првонаграђени рад је оригиналан али неизводив, сем можда у некој развијенијој земљи. С вашим оцјенама није нешто у реду — недостајала вам је праведност.

X. Y,
Загреб

Да си се потписао, драги X. Y, могли бисмо да откријемо и какав си ти цртеж посало. Ако си заставио чињеницу да „фића“ није замишљен да би задовољио захтеве високог комфора, онда је твоје решење можда било лепо, али неприкладно. Било је више вештих и технички коректних цртежа модела са познатим и често виђеним „правилним“ карактеристикама модерних линија (великим пртљажником итд) али који ни по димензијама ни по другим карактеристикама не припадају категорији малолитражних возила какав је „фића“. Угзред, данас се и пред дизајнере и конструкторе аутомобила и најразвијенијих земаља, због енергетске кризе, поставља захтев да пројектују што економичнија возила. Ми смо, пак, тражили младалачка, маштовитија решења која би, истовремено, била и довољно реална и то је, а не одакле је који аутор, одлучило о избору најбољих. Наиме, тај избор текао је тако што су издвојена најбоља решења, затим рангирана, а тек после тога, када је требало проверити и да ли је уз сваки цртеж приложен и купон, видело се ко су аутори.

Што се тиче првонаграђеног рада добили смо уверавања стручњака да оно не би било нерешив проблем, ни у занатској ни у индустријској производњи. Значи, оно није нереално за наше прилике.

АГОРАФОБИЈА И МИКРОФОНИЈА

Шта је то агорафобија а шта микрофонија?

Марина Радојевић,
Трг ослобођења 1/3
Краљево

Грчка реч АГОРА означава велики градски трг. Агорафобија је, према томе, паничан страх, фобија од прелажења тргова или улица и уопште страх од великих слободних простора и јавних места. И ова врста неурозе може да се лечи психотерапијом.

Под појмом МИКРОФОНИЈА најчешће подразумевамо акустичку повратну спрегу између звучника и микрофона, услед чега је сигнал појачан. Та појава се манифестује непријатним, изобличеним звуком, а може да се избегне једноставним одвајањем микрофона од пријемника. Веома често на концертима (нарочито рок-музике) долази до микрофоније због распореда појачала и микрофона на сцени.

МУЦАВОСТ СЕ ЛЕЧИ

У једном од прошлих бројева Забавника прочитао сам о лечењу муцања. И мени муцање ствара проблем. Коме да се обратим?

Саша,
Инђија

Муцање је непријатна појава, али може да се лечи уз помоћ тима стручњака, међу којима су најважнији психолог и логопед и, наравно, уз много стрпљења. Одскора једно одељење за исправљање говорних мана налази се и у Неуропсихијатријској клиници у Београду у улици Јована Суботића Старијег бр. 6.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

За једну заставицу дајем три оригиналне кутије страних цигарета. **Андрија Пруг, 58329 Игране**

*

Мијењам привјеске, значке и мини батерије. **Зенит Караџа, 78250 Бугојно, Братства и јединства 78**

*

Желео бих да ми се јаве сви они који имају маркице за мењање. **Славиша Ристић, 11320 Велика Плана, Маршала Тита 229**

*

За металну значку дајем 5 маркица и 3 салвете, 3 разгледнице и старе новчиће, и много тога у разним комбинацијама. **Предраг Кандић, 11070 Београд, Палмира Тољатија 28/5**

За слику или постер Елвиса Присли ја нудим 10 металних значака. **Саша Андрић, 31000 Титово Ужице, Ристе Тешића 74/17**

*

Основали смо клуб за размену свих маркица света па позивамо заинтересоване да се јаве. **Млађен Стевановић, 37215 Ражањ, Партизанска 143**

*

За металну значку дајем 3 различите салвете. **Вања Васиљевић, 71340 Олово, Првомајска 3**

*

За значку дајем десет разгледница у боји. **Ивана Живковић, 11000 Београд, Устаничка 71**

*

Молим читаоце да нам уступе старије бројеве Забавника. **Љиљана и Славко Томљеновић, 55312 Пож. Сесвете, Грабарје 127**

WALT DISNEY

МИКИ

БАШ МИ ЈЕ ОВА ШЕТЊА ОТВОРИЛА АПЕТИТ!

МЕНИ ШЕТЊА И НИЈЕ ПОТРЕБНА...

...ЈЕР ЈА САМ УВЕК ГЛАДАН!

РЕСТОРАН „МАМИНА КУХИЊА" ОДЛИЧНА ХРАНА

ДАНАС ОТВОРЕН

ДА ПРОБАМО ТУ ЊИХОВУ ОДЛИЧНУ ХРАНУ!

Distributed by King Features Syndicate

Copyright © 1979
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

МЕНИ ДАЈТЕ ОНО ШТО ЈЕДУ ЗА ТРЕЋИМ СТОЛОМ ЛЕВО! ИЗГЛЕДА НЕШТО УКУСНО!